

Verneområdestyret
for Trollheimen

Møteinnkalling

Utvalg:	Verneområdestyret for Trollheimen
Møtested:	Trollheimshytta, Folddalen
Dato:	21.08.2025
Tidspunkt:	15:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Program for styremøte med befaring 21.08-22.08.2025

Torsdag 21.08:

09.00-10.30: Båttransport over Gråsjøen

11.30: Lunsj på Trollheimshytta

12.15: Befaring med grunneier Hugo Pedersen og Rindal og Surnadal beitelag

15.00: Styremøte

19.00: Middag

Fredag 22.08:

08:00: Frokost (*pakke niste*)

09:00: Gå fra Trollheimshytta til Kleiva via Jøldalshytta

(10.00: *Alternativt båttransport til Gråhaugen*)

17:00: Transport fra Kleiva

Se informasjon i egen e-post for organisering av transport.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
	Saker til behandling		
ST 23/2025	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste		
ST 24/2025	Valg av to til å godkjenne møteprotokoll sammen med leder		
ST 25/2025	Muntlige orienteringer forvaltere og SNO		
ST 26/2025	Referat sak		
RS 9/2025	Klage på saksbehandling - Verneområdestyret for Trollheimen - saksbehandlingen med innfallsport Nerskogen		2025/4997
RS 10/2025	Tilbakemelding - Klage på saksbehandling - Verneområdestyret for Trollheimen - saksbehandlingen med innfallsport Nerskogen		2025/4997
RS 11/2025	Leveranse - Prosjektering - Innfallsport Nerskogen - Prototype toalett - Verneområdestyret for Trollheimen - Dronninga Landskap AS		2024/2306
	Saker til behandling		
ST 27/2025	Klage - Trollheimen landskapsvernområde - Innsamling av bladspisser fra svartkurle Nigritella nigra til forskningsformål - Lunds Universitet		2025/4900
ST 28/2025	Høringsinnspill - Etablering av landbruksvei i Romådalen - Trollheimen landskapsvernområde - Surnadal kommune		2023/9994
ST 29/2025	Føringer for persontransport - Verneområdestyret for Trollheimen		2025/75
ST 30/2025	Anmodning om anbefalingsbrev - Prosjekt Dark Sky sertifisering 2025 - 2028 - Verneområdestyret for Trollheimen - Fjellråd AS		2025/6802
ST 31/2025	Delegert sak		
DS 29/2025	Innvilget - Trollheimen landskapsvernområde - dispensasjon til platting ved Krokasætra - Orkland 527/30 - Anne Løseth		2025/6167
DS 30/2025	Endringsvedtak - Dispensasjon - Trollheimen verneområdestyre - Helikoptertransport til vedlikehold av hytte - 2025 - Gikklingdalen - Norsk Tindeklub		2025/4767
DS 31/2025	Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel - Rennebu 151/2 - 151/4 - Hosetsetra - Jøldal - material til bygningsarbeid - Arne Stene		2025/9396
DS 32/2025	Dispensasjon - Trollheimen Landskapsverneområde - Motorferdsel på barmark - Transport av materiale - Jøldalen - Rennebu kommune - Dag Bastholm		2025/6451

DS 33/2025	Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel - Jøldal - transport av materiale til hytte - Terje Junge		2025/9147
DS 34/2025	Dispensasjon - Innerdalen landskapsvernområde - Helikoptertransport til vedlikehold av hytte - 2025 - Giklingdalen - Norsk Tindeklub		2025/4767
DS 35/2025	Dispensasjon - Innerdalen landskapsvernområde - motorferdsel til hytte i Innerdalen - vedlikehold - Mattis Sveine		2023/7051
DS 36/2025	Dispensasjon - Innerdalen landskapsvernområde - Motorferdsel på barmark - elektrisk ATV - ***** *****	X	2025/6672
DS 37/2025	Endringsvedtak - Kjøretøy - Trollheimen landskapsverneområde - Endring i vilkår - Persontransport til Reitåsetra - ***** *****	X	2022/2681
DS 38/2025	Endringsvedtak og kjørebok 2025/2026 - Trollheimen landskapsvernområde - persontransport til hytte i Jøldalen - ***** *****	X	2025/7017
DS 39/2025	Endringsvedtak og kjørebok 2025 - Endring av vilkår - Kjøretøy - Trollheimen landskapsvernområde - persontransport til hytte i Jøldalen - ***** *****	X	2025/7017
DS 40/2025	Kjørebok 6 - 2025 - Trollheimen landskapsvernområde - forlenget dispensasjon motorferdsel knyttet til drift av turisthytter og løypenett - Trondhjems Turistforening		2022/356
DS 41/2025	Ekstra kjørebok 6 - 2025 - Trollheimen landskapsvernområde - forlenget dispensasjon motorferdsel knyttet til drift av turisthytter og løypenett - Trondhjems Turistforening		2022/356
	Saker til behandling		
ST 32/2025	Eventuelt		

ST 23/2025 Godkjenning av møteinnkalling og sakliste
ST 24/2025 Valg av to til å godkjenne møteprotokoll sammen med leder
ST 25/2025 Muntlige orienteringer forvaltere og SNO
ST 26/2025 Referat sak

SØRØYÅSEN HYTTEFORENING

- samhandling i fjellet

Til Verneområdestyret for Trollheimen

Klage på saksbehandling til saksnummer 2020/4086-36 432.2

Sørøyåsen Hytteforening vil klage på saksbehandlingen med Innfallsport Nerskogen.

I saksfremlegget fra Verneområdestyret datert 03.03.2025 står følgende:

Vedlegg 1 er sammen med mulighetsstudien sendt alle som var invitert på møtene på Nerskogen den 24.04.2004. Hytteforeningene er bedt om å komme med innspill til en representant for hytteeierne i arbeidsgruppa. Det er oppfordret til å komme med innspill til det videre arbeidet innen 15.03.2025.

Sørøyåsen Hytteforening deltok med leder og sekretær på møte på Nerskogen den 24.04.2024, men har ikke mottatt noen informasjon etter dette møtet. Vi har dermed ikke fått muligheten til å komme med innspill til representant til arbeidsgruppen eller innspill til det videre arbeidet. Vi har stort engasjement i denne saken og ønsker å delta i det videre arbeidet.

I møtereferatet fra arbeidsgruppen av 17.03.2025 ser vi ikke at hensynet til friluftslivet er ivaretatt i særlig grad. Å gå for en vadløsning i en elv som reagerer raskt på regnhendelser virker svært risikabelt. Raske værskipper og fremtidige klimaendringer med mer styrtregn bør være kjente momenter å ta hensyn til.

Ønsket om å regulere trafikken inn i området i sårbare perioder gjennom variabel vannstand i elva virker lite forutsigbar. En gangbro med låsbare porter på hver side vil gi en vesentlig bedre forutsigbarhet. Behovet for slik regulering av tilgang virker å være oppkonstruert. Trafikken inn i fjellet på våren etter skisesongen er etter vår oppfatning svært begrenset.

Hyttefolk og fotturister er de eneste som har fått endret muligheten til å ta seg over Minilla etter at stolheisen ble stengt for allmenheten. Når hensynet til denne gruppen er såpass neglisjert i arbeidsgruppen er det grunn til å stille spørsmål om vi med hensikt er holdt utenfor dette arbeidet.

Med hilsen

Sørøyåsen hytteforening

Jan Håkon Bekkavik

Sekretær

Epost: jhbekkavik@gmail.com

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 87
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Sørøyåsen hytteforening
Nerskogen
7393 RENNEBU

Saksbehandler Hege Sæther Moen

Vår ref. 2025/4997-2 325.1

Deres ref.

Dato 30.05.2025

Klage på saksbehandling - Verneområdestyret for Trollheimen - saksbehandlingen med innfallsport Nerskogen

Det vises til deres klage på verneområdestyrets saksbehandling i sak om arbeid med Innfallsport Nerskogen og den planlagte kryssingen av Minilla.

Da den valgte løsningen som er planlagt, omsøkt og gitt rammetillatelse fra Rennebu kommune, ikke er et enkeltvedtak fattet etter verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde, er det ikke klagerett på beslutningen. Verneområdestyret har likevel drøftet klagen / innspillet fra dere, både i styremøte den 23.05.2025 og med berørte grunneiere og Trollheimen sjte den 22.05.2025. Verneområdestyret står fast ved at dette er den løsningen vi ønsker skal brukes for kryssing her. Med mindre Rennebu kommune gir uttrykk for en endret holdning til løsningen vil dette være det som arbeides videre med.

Den planlagte løsningen er funnet i samråd med landskapsarkitekter, hydrolog og vassøkolog, etter innspill fra berørte grunneiere, Trollheimen sjte, Rennebu kommune og Verneområdestyret for Trollheimen.

Tiltakshaver for videre etablering vil være eier og driver av Svartdalsetra Håvard Bruholt, mens det er ønskelig at flere parter er med i finansieringen av tiltakene.

Vi håper løsningen vil fungere for de fleste som vil krysse Minilla.

Skulle løsningen ikke fungere tilstrekkelig for friluftslivet kan dere vurdere å søke om å etablere en bru for gående. Verneområdestyret har sammen med Rennebu kommune funnet at den valgte løsningen vil fungere for de fleste, store deler av året, og ønsker å etablere dette før en vurderer etablering av bru.

Med hilsen

Hege Sæther Moen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Fra: Marianne Sætre[Marianne@dronninga.com]
Sendt: 04.07.2025 18:16:48
Til: Moen, Hege Sæther;Hege Sæther Moen;Henriksen, Linda
Forbregd[hege.moen@statsforvalteren.no;hegesaethermoen@gmail.com;Linda.Forbregd@s
tatsforvalteren.no]
Kopi: Ragnhild Momrak[ragnhild@dronninga.com];Miriam Hvale
Søtvedt[miriam@dronninga.com];
Tittel: Leveranse Innfallsporter Trollheimen

Hei Hege og Linda.
Vedlagt vår leveranse for innfallsporter ved Nerskogen butikken, Heldalen og
Trollheimen toalett type A og B
Vi håper leveransen er i samsvar med forventninger.
Det er bare å ta kontakt om det dukker opp spørsmål.
Vi er tilbake etter sommerferien mandag den 4 august.

Ønsker dere riktig god sommer.
Vi krysser fingrene for Trollheimen ♦♦

Mvh
Marianne

Marianne Sætre
Arkitekt MNAL

DRONNINGALANDSKAP

Dronningens gate 22
N-0154 Oslo

m +47 93207168

e marianne@dronninga.com
w dronninga.com

Arkivsaksnummer: 2025/4900-8

Saksbehandler: Linda Forbregd Henriksen

Dato: 12.08.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	27/2025	21.08.2025

Klage - Trollheimen landskapsvernområde - Innsamling av bladspisser fra svartkurle *Nigritella nigra* til forskningsformål - Lunds Universitet

Innstilling fra forvalter

Klage av 26.05.2025 for prøvetaking av svartkurle på Gjevilvasskamban tas til følge.

Grunnet nye saksopplysninger, gis Jan Marynus Arie Klink ved Lunds Universitet, tillatelse til innhenting av prøvemateriale i bestanden av svartkurle på Gjevilvasskamban. Tillatelsen gis med hjemmel i Naturmangfoldlovens § 48 (*dispensasjon fra vernevedtak*), med følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder innsamling av én bladspiss på inntil 4 cm fra hvert friskt individ, på inntil 20 individer, i tidsperioden 01.06.2026-31.07.2026.
- Du må innhente tillatelse fra berørte grunneiere.
- Rapporter og eventuelle vitenskapelige artikler/publikasjoner fra prosjektet skal sendes til Miljødirektoratets postmottak i det disse er blitt ferdigstilt eller publisert. Øvrige data, analyser og resultater fra prosjektet deles med Miljødirektoratet på forespørsel. Data og resultater er til fri bruk for oss og øvrige norske offentlige myndigheter i vårt arbeid med å forvalte svartkurle og dens habitater.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Klage - Trollheimen landskapsvernområde - Innsamling av bladspisser fra svartkurle *Nigritella nigra* til forskningsformål - Oppdal
- 2 Överklagan beslut 2025 4900-3 JMA Klink.pdf
- 3 Tillatelse til å samle inn bladspisser fra svartkurle *Nigritella nigra* til forskningsformål - Oppdal - Trøndelag.pdf
- 4 Ansökan provtagningstillstånd Norge 2025 och 2026.pdf
- 5 Vedtak - Trollheimen landskapsvernområde - Innsamling av plantemateriell fra Svartkurle til forskningsformål - Lund Universitet
- 6 Saksprotokoll Trollheimen landskapsvernområde - Innsamling av plantemateriell fra Svartkurle til forskningsformål - Lund Universitet
- 7 Provtagningstillstånd Svartkurle - Trollheimen verneområde 2025 - JMA Klink
- 8 Tillatelse til prøvetaking av bladspisser fra svartkurle til forskningsformål.pdf
- 9 Avklaring - Klage - Trollheimen landskapsvernområde - Innsamling av bladspisser fra svartkurle *Nigritella nigra* til forskningsformål - Lunds Universitet

Saksopplysninger

Lunds Universitet ved Jan Marynus Arie Klink, på Biologiska Institutionen, har søkt om å få ta ut prøver av plantemateriell fra svartkurle i Trollheimen landskapsvernområde til forskningsformål. Søknaden gjelder prøver fra 50 individ, alternativt 20. Statsforvalteren i Trøndelag har imøtekommet en tilsvarende søknad for andre verneområder / forekomster i Trøndelag.

Søknaden ble behandlet av Verneområdestyret for Trollheimen i styremøte 23.05.2025. Søknaden ble da avslått med følgende innstilling:

«Verneområdestyret imøtekommer ikke søknad om uttak av plantemateriell av Svartkurle innenfor Trollheimen landskapsvernområde.

Saken er vurdert etter Naturmangfoldloven (NML) § 48. Sjeldne planter og plantesamfunn er gitt et særlig vern innenfor Trollheimen landskapsvernområde. En dispensasjon her vurderes å kunne medføre skade på en nær truet art som er gitt særlig beskyttelse også utenfor vernegrensen. En dispensasjon vurderes å være i strid med formålet med vernet, og vilkårene for å gi dispensasjon etter NML § 48 er ikke oppfylt.

Som begrunnelse pekes det også på at verneområdestyret mener kunnskapen forskningen ønsker å utføre kan gjøres med plantemateriell innsamlet fra nærliggende bestander utenfor vernegrensen.»

27.05.2023 ble det sendt klage på vedtaket fra søker. Klagen inneholder et tilsvarende på avslaget som ble gitt, kopi av tillatelsen Statsforvalteren i Trøndelag gav for de andre populasjonene som ble omsøkt, samt den opprinnelige søknaden. Den opprinnelige søknaden inneholder informasjon om prosjektet som ble tilsendt Statsforvalteren i Trøndelag for behandling av uttak av bladspisser på svartkurle på tre forskjellige steder i Trøndelag. Denne ble ikke vedlagt søknad til Verneområdestyret for behandling av populasjonen på Gjevilvasskamban.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har den 08.02.2011 og senere den 15.03.2025 i medhold av Naturmangfoldloven (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten for Trollheimen landskapsvernområde til Verneområdestyret for Trollheimen.

Verneområdestyret for Trollheimen har den 05.03.2024 delegert til sine forvaltere mulighet for å behandle etter verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelser og NML § 48, når dette kan skje i tråd forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis.

Da dette er behandling av klage på et tidligere vedtak, legges saken fram for verneområdestyret for behandling.

Verneformål – forskrift

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

I verneforskriften kap. IV punkt 2 Plantelivet, framgår følgende:

Planter og plantesamfunn over skoggrensa som er sjeldne i den norske fjellheimen er freda mot all slags skade og ødeleggjing som ikke følger av landbruk, reindrift eller vanleg aktsam ferdsel.

Verneforskriften for Trollheimen mangler hjemmel for å kunne gi dispensasjon til uttak av plantemateriell som det her søkes om, slik at en eventuell dispensasjon må gis med hjemmel i Naturmangfoldloven (NML) § 48. En dispensasjon gitt i medhold av NML § 48 forutsetter at tiltaket ikke strir mot formålet med vernet, og ikke truer verneverdiene. NML §§ 8 – 12 skal ligge til grunn ved vurderingene.

NML § 48 er en videreføring av eldre verneforskrifters bestemmelser for å gi dispensasjon i særskilte tilfeller. I verneforskriften for Trollheimen der dette er omtalt i kap. IV punkt 6 åpnes det for at særskilte tilfeller kan omfatte tiltak knyttet til vitenskapelige undersøkelser.

Det er viktig å ha med i vurdering av dispensasjon med hjemmel i NML § 48 at dispensasjonsadgangen skal være snever og helst kun nyttes for bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker. Det skal ikke gis dispensasjon dersom dette kan legge grunnlag for en utvikling som på sikt kan skade verneformålet gjennom sumvirkning av flere enkeltinngrep.

Forvaltningsplan

I forvaltningsplanen er det nevnt at dagens kunnskap om verneområdene våre må/bør «suppleres med nye kartlegginger, innhenting av kunnskap fra nyere forskning og informasjon som er tilgjengelig via databaser som Naturbase og Artsdatabanken.»

Det er ingen føringer i forvaltningsplanen for Trollheimen knyttet til uttak av plantemateriell. Det er derimot pekt på som viktige forvaltningsmål å *bevare det artsrike, naturlige rike plante- og dyrelivet i Trollheimen, og bevare særlige viktige naturtyper og arter i Trollheimen.*

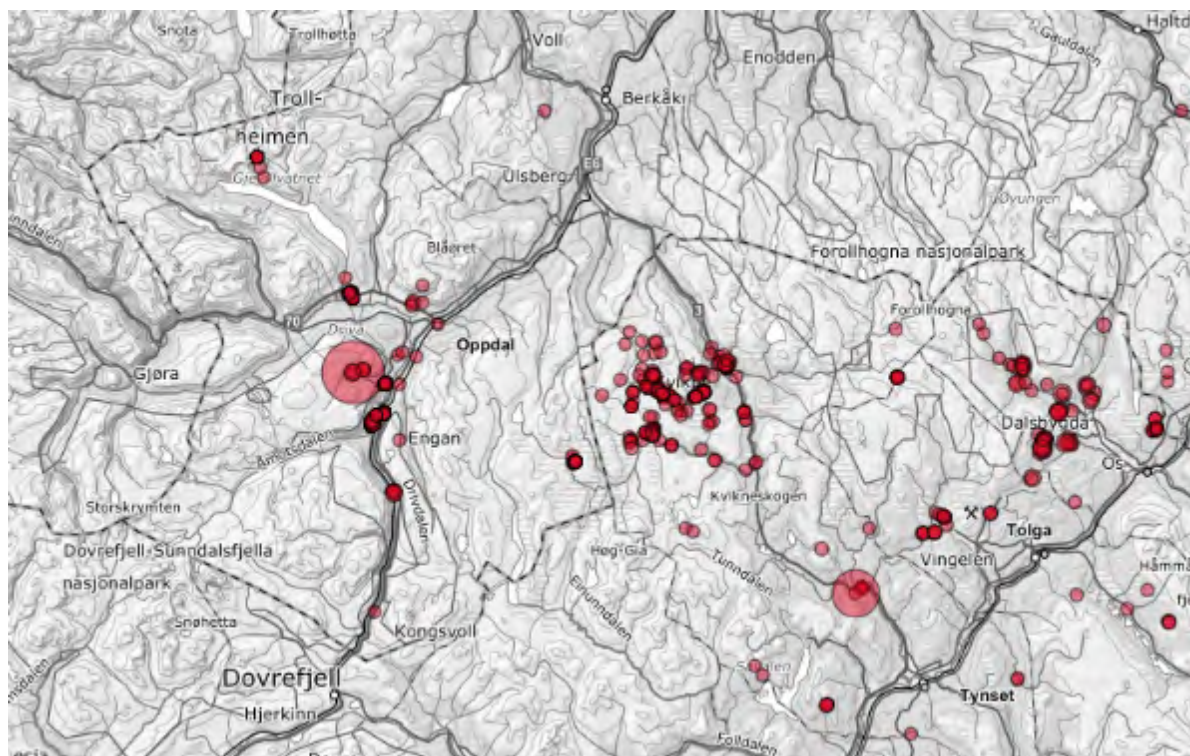
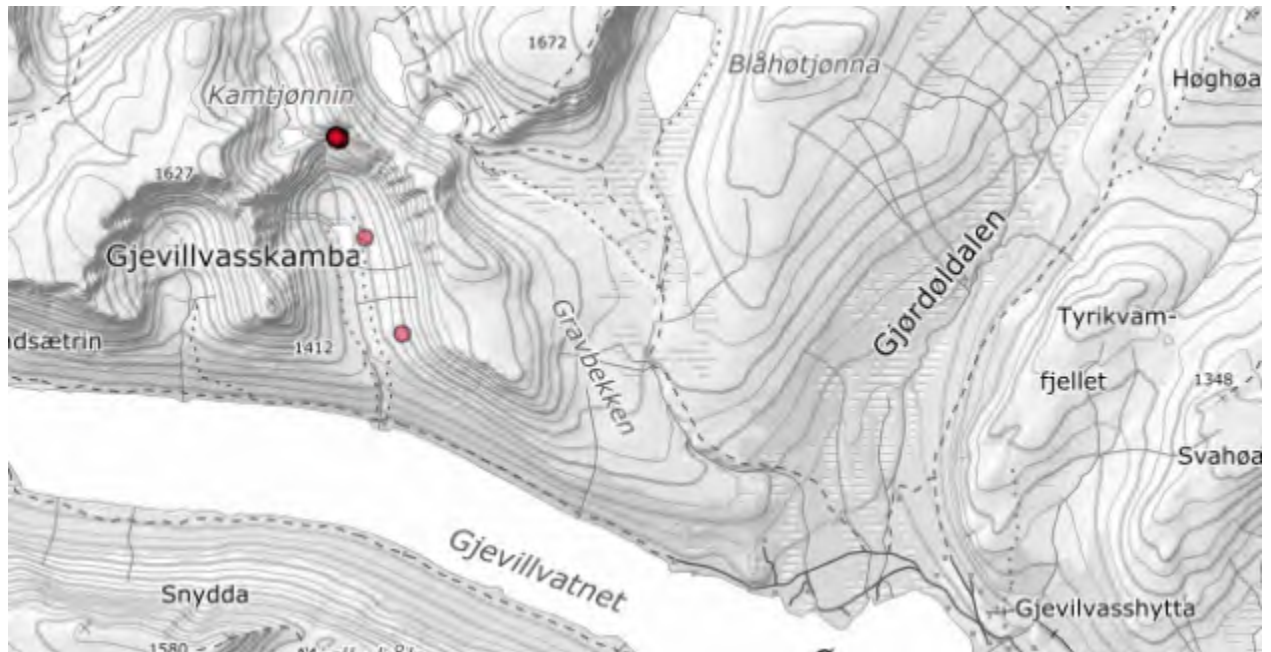
Svartkurleforekomster i Trollheimen vurderes å være omfattet både av verneformålet i verneforskriften og av de to nevnte forvaltningsmål.

Naturmangfoldloven

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget»

Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra klage, søknad, føringer i forvaltningsplan og informasjon om svartkurle fra Artsdatabasen og Forskrift om svartkurle som prioritert art, der Statsforvalteren har gitt dispensasjon for uttak med hjemmel i forskriftens § 6.

Fra artskart ser en at forekomsten i Trollheimen er av de vestligste for arten i Norge. Nærheten til andre forekomster er også lengre for forekomstene her. Kart under, hentet fra artsdatabanken viser forekomsten i henholdsvis Trollheimen og Midt-Norge ellers.

Verneområdeforvaltningen har en noe begrenset kunnskap om artens bestandsstørrelse, men ser av registreringene i Artsdatabanken at den har en begrenset utbredelse.

Det er gjennom den opprinnelige søknaden og selve klagen spesifisert at det er ønskelig å ta prøver av nettopp denne populasjonen, da den er den høyst beliggende bestanden i Norden. I tillegg fremkommer det av klagen at det ifølge en PCA (Principal Component Analysis) på klimatologisk data, at populasjonen på Gjevilvasskamban avviker sterkt fra de andre observasjonene i Norden. Det er derfor ønskelig å få med noen prøver fra denne populasjonen for å forstå hvordan denne bestanden forholder seg til resten av individene i Midt-Norge, og om de kunne vært en rest fra en nunatak under siste istid.

Statsforvalteren i Trøndelag har gitt dispensasjon fra Forskrift om svartkurle for uttak av plantemateriell fra til sammen tre populasjoner der Trollheimen er en av dem. I Statsforvalterens vurdering går det fram at innsamlingen potensielt kan skade svartkurleforekomster ved at individer blir svekket eller skadet av selve prøvetakingen. En del av planten fjernes, og tapet av biomasse kan svekke plantens evne til å overleve eller reproducere videre. "Såret" i kuttflaten kan også gjøre planten noe mer utsatt for sykdom o.l., som igjen kan svekke plantens reproduksjon og overlevelse. Individer i forekomsten kan også bli skadet eller ødelagt fordi de blir tråkket på e.l. i forbindelse med prøvetakingen. Statsforvalteren antar at effekten på svartkurleplanten, av å fjerne 4 cm av bladspissen av ett blad per plante, vil være liten. Videre at det er lite sannsynlig at plantene og forekomstene det blir tatt prøver fra, blir påvirket vesentlig negativt. Derfor antar de også at en evt. negativ konsekvens for populasjonene eller arten som helhet, vil være liten.

Klagen presiserer at det tidligere er gjort tilsvarende prøvetaking i Jämtland (Sverige) og Trøndelag, og at det har vist seg at prøvetakingen ikke påvirker individene resten av sesongen eller året etter. Både Miljødirektoratet og Statsforvalteren i Trøndelag vurderer i deres tillatelser for innsamling av bladspisser fra svartkurle, at effekten på planten vil være liten ved denne type prøvetaking.

Det fremkommer av den opprinnelige søknaden at det er ønskelig med prøver fra 50 individ, noe som gir mulighet for å få et tydelig bilde av det genetiske mangfoldet mellom ulike populasjoner. Prøver fra 20 individ vil gi en idé av mangfoldet mellom ulike populasjoner.

I forvaltningsplanen for Trollheimens verneområder står det at Trollheimen er et svært interessant område for forskning og undervisning, og at det *«foreligger en hypotese om at deler av Trollheimen var isfri under siste istid»* og at planter derfor er av spesiell interesse. Videre står det at *«Botanikere hevder at de har sterke indikasjoner på slike isfrie partier, nunatakker eller refugier i Trollheimen. Dette gjelder særlig på Gjevilvasskammene, men også deler av Snota, Trollhetta og Sunndalsfjella antas å ha vært isfrie.»*

Forskningsprosjektet kan bl.a. gi kunnskap som kan benyttes til prioriteringer av tiltak for restaurering og skjøtsel, og til å forbedre handlings- og tiltaksplaner for svartkurle og dens leveområder. Vi kan også få vite mer om hvordan arten har spredt seg på den skandinaviske halvøya.

Av hensyn til § 9 «Føre-var-prinsippet» mener verneområdeforvalteren likevel at en burde begrense prøvetakingen til kun 20 individer, inntil en ser påvirkningen prøvetakingen har på planten over lengre tid. Dette er grunnet størrelsen på populasjonen på Gjevilvasskamban som ut fra Artsdatabankens kunnskap ser ut til å være veldig liten.

§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»

Det er begrensede registrerte forekomster av svartkurle i Norge, og den er på Rødlista karakterisert som sterkt truet. Svartkurle er også gitt status som prioritert art med en egen forskrift.

Svartkurle vokser i grasmark, ofte på baserik grunn. Den er også funnet i rik myr og i vekselfuktige områder. Lokasjonen i Trollheimen er i områder med særlig rike plantesamfunn, som ble vurdert viktig å gi et vern i forbindelse med opprettelsen av Trollheimen som landskapsvernområde.

Tidligere hadde vitenskapsmuseet også en fjellhage ved Kamtjønnin, der en kunne se og lære seg fjellfloraen i området. Området er også kjent som utfartsområde i botanikk for videregående skoler og studenter i biologi.

Det er mye utfart i denne delen av Trollheimen, både etter merkede stier og på de fleste av toppene. I tillegg nytter både sau og rein området som beiteland, og reinen også som lufteområde på varme dager.

§ 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»

Dette prinsippet er ikke relevant.

§ 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»

Det fremkommer av klagen at tilsvarende prøvetaking fra andre steder viser at prøvetakingen ikke påvirker individene hverken samme sesong eller året etter prøvetakingen. Vurderinger gjort av Miljødirektoratet og Statsforvalteren i Trøndelag sier at effekten på planten vil være liten. Ettersom det ikke fremkommer med sikkerhet at prøvetakingen ikke kan påvirke planten negativt over lengre tid, vurderer vi at det som hensiktsmessig å kun gi tillatelse til innhenting av prøvematerialer fra 20 individ, for å eventuelt begrense skaden på populasjonen.

Vurdering

Klagen forklarer godt de problemstillinger Verneområdestyret problematiserte i tidligere behandling.

Ettersom populasjonen på Gjevilvasskamban er så ulik de andre populasjonene i området, vil resultatene fra prøvetakingen kunne gi oss ny informasjon som er viktig for vår forvaltning. Med vurderinger av at den negative effekten av prøvetakingen på individet vil være liten, samt vilkår om innhenting av plantemateriale fra kun 20 individer, vurderes fordelene med innhenting av denne kunnskapen som større enn den eventuelle negative konsekvensen for populasjonen.

Dette er et område som nevnt har mye ferdsel, men det antas at det kun vil være et fåtall personer som skal utføre arbeidet med prøvetakingen, som vil ha lite å si på den totale mengden mennesker som normalt ferdes i dette området i juni og juli.

Med de nye opplysningene av klagen, samt vilkårene som er satt til grunn for tillatelsen, vurderes det at tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, og at man derfor kan gi tillatelse etter NML. § 48.

Fra: Jan Marynus Arie Klink[jan_marynus_arie.klink@biol.lu.se]
Sendt: 27.05.2025 21:30:13
Til: Postmottak SFTL[sftlpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Överklagan vedtak arkivsaksnummer 2025/4900-3 utvalgssak 18/2025

Hej,

Via det här mejlet skickar jag överklagan angående vedtak jag fick på den 26 maj 2025. Överklagan ska skickas till landskapsvernområdestyret för Trollheimen.

Jag har lagt till 3 dokument som del av överklagan.

1. Överklagan angående vedtak från den 26 maj 2025
2. Tillståndet jag fick från Miljødirektoratet for provtagning av svartkurle på Gjevillvasskamben
3. Ursprungliga ansökan som ledde till tillståndet från Miljødirektoratet som inkluderar en projektbeskrivning.

Jag hoppas att med överklagan och den tillagda informationen och argumentationen, vernområdestyret för Trollheimen kan komma till ett nytt beslut.

Tack på förhand.

Med vänliga hälsningar,

Jan Marynus Arie (Jöran) Klink
Doktorand Systematisk Botanik
0046 72 447 5335
Biodiversitet och evolution
Biologiska Institutionen
Lunds Universitet

Överklagan Vedtak- Trollheimen landskapsvernområde – Innsamling av plantemateriell fra Svartkurle til forskningsformål – Lund Universitet

Undertecknad mottog beslutet angående ansökan om provtagning av bladspetsar från Svartkurle (*Nigritella nigra* ssp. *nigra*) innanför Trollheimens landskapsvernområde på den 26 maj 2025. Undertecknad är övertygad att forskningsändamålen som ansökan gäller för är av tillräckligt nytta till Trollheimens landskapsvernområde att ansökan bör godkännas. Undertecknad inser att projektbeskrivningen förmodligen inte medföljdes med ansökan till vernområdestyret och lägger därför till ursprungliga ansökan till Miljödirektoratet (som godkändes) inklusive projektbeskrivning i överklagan.

Provtagningen skulle vara del av ett pågående forskningsprojekt vid Lunds Universitet som fokuserar på populationsgenetiken, systematik och biogeografi av svartkurle och vitkurle för att bl.a. utveckla bevarande strategier och för att lära oss mer om hur arterna uppstod och spreds till Skandinaviska halvön. Projektet använder sig av en relativt ny, fast lovande teknik som heter HyRAD-x (Schmidt et al., 2017) som tar fram genetiska markörer för populationsanalyser igenom transkriptom-baserade RNA-prober. Genetiska analyser kan vara viktiga för svartkurlens överledning under de kommande åren, med ändrad hävd och klimatförändringarna som stora hot för artens framtid.

Verneområdeförvaltern meddelar undertecknad i beslutet (behandlat i mötet av den 23 maj 2025) att ansökan nekas på grund av följande anledning:

1. Trollheimens landskapsvernområde finns framförallt för att skydda sällsynta växter och växtgemenskap.
2. Eftersom Naturmangfoldloven §48 bestämmer att dispens för samling av bladmaterialet är i strid med Trollheimens landskapsvernområdes ändamål och fokus.
3. De redan sällsynta och hotade plantor kan skadas.
4. Att den informationen som forskningen försöker att få fram, skulle också kunna göras med prover från populationer i närheten av den i Trollheimens landskapsvernområde.

Undertecknad vill först och främst betona att provtagningen enbart skulle ske på ett limiterad antal individer och att provtagning bara skulle omfatta bladspetsar av upp till 4 cm längd (delvis beroende på individens storlek). En sådan provtagning har utförts tidigare på populationer i båda den svenska regionen Jämtland och den Norska regionen Trøndelag och har visats inte påverkas individerna under resten av säsongen eller följande år.

I miljödirektoratets tillstånd dras samma slutsats (Ref. 2025/4367, Saksbehandler 74168074):

" Vi antar, som du også skriver i søknaden, at effekten på svartkurleplanten av å fjerne 4 cm av bladspissen av ett blad per plante, vil være liten. Vår vurdering er at det er lite sannsynlig at plantene og forekomstene det blir tatt prøver fra, blir påvirket vesentlig negativt. Derfor antar vi også at en evt. negativ konsekvens for populasjonene eller arten som helhet, vil være liten."

Slutsatsen dras baserad på vetenskapliga analyser av artens nuvarande bestånd. Miljödirektoratet refererar även till:

<http://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/18398>.

Undertecknad vill dessutom påpeka, att prover enbart tas från individer som bedöms vara kraftiga. Om inga sådana individer finns, tas inga prover.

Undertecknad inser att det är viktigt att provtagning passar i dem ändamål som landskapsvernområdet eftersträvar, men tror att forskningsändamålet passar bra till områdets fokus, trots styrets beslut. Under sommaren av 2024 togs prover i ett annat viktigt utbredningsområde för svartkurl, nämligen Sölendet. Förvaltaren för Sölendets naturreservat tillät provtagning baserad på följande (Ref. 24/1550-2, Saksbehandler Ragnhild Trønnes):

” I vurderingen av om det i aktuelle tilfelle bør gis tillatelse til omsøkte innsamling av plantedeler, legges det særlig vekt på at innsamlingen er til vitenskapelig formål og at forvaltningsmyndigheten får styrket kunnskapen om verneverdiene i naturreservatene. Videre vektlegges det at det kun skal samles inn et relativt begrenset antall prøver og at det foreligger en vurdering og tillatelse av Miljødirektoratet etter Forskrift om svartkurl som prioritert art. Inngrepet anses som å være av begrenset omfang og det vurderes som lav risiko for at innsamlingen av disse prøvene vil medføre en belastning for verneverdiene i reservatet.”

Sölendets naturreservat har alltid haft en stark koppling till forskning och utbildning och därför bedöms kunskapen som framkommer ur det beskrivna projektet som viktigt för artens framtid och dessutom för naturreservatets framtida bevarandebeslut.

Trollheimens landskapsvernområde fokuserar främst på att skydda unika och hotade växter och växtgemenskap och har ingen direkt koppling till forskning och utbildning. Styret nämner att det ska undvikas prejudikat för att ge ut provtagningsdispens. Undertecknad är dock övertygad att ett utökad kunskap om svartkurlens populationsgenetik, systematik och ekologi bidrar till förbättrade bevarande-insatser som positivt bidrar till artens överlevnad på den skandinaviska halvön. Undertecknad är även övertygad att de positiva effekterna från forskningens resultat väger tyngre än de potentiella negativa. Projektet passar bra till landskapsvernområdets beskrivna fokus.

Att just populationen på Gjevillvasskamben är intressant för forskningsändamål, och anledningen för att inkludera populationen i de genetiska analyserna, är dess unika plats som ligger mycket högre än de andra populationerna i Sverige och Norge. Utöver det visades populationen på Gjevillvasskamben vara av ett stort klimatologiskt och historiskt biogeografiskt intresse, eftersom modelleringsanalyser (Ecological Niche Modeling) och en Principle Component Analyses (PCA) placerade populationen långt från dem andra i Sverige och Norge. Dessutom visades just området rund omkring Trollheimen vara intressant som en potentiell Nunatak, som möjligtvis har kunnat bidra till svartkurlens överlevnad under sista istiden eller en tidig post-istids spridning till Trollheimen. Studiens resultat har skrivits upp i ett manuskript som är i processen för peer review och vetenskaplig publikation.

För att kunna dra vidare slutsatser angående artens biogeografiska historia men framförallt för framtida bevarande strategier behövs genetisk provtagning och analyser på bl.a. populationen från just Gjevillvasskamben. Analyserna blir av bättre kvalitet om det inkluderas en mer

komplett samling av genetisk material. Så kan tas fram ett detaljerat översikt av den nuvarande genetiska mångfalden. Att inte ta prover från Gjevillvasskamben skulle kunna innebära att genetisk variation som kan vara viktigt för bevarande och biogeografiska slutsatser missas. Sådana slutsatser är också viktiga för Trollheimens landskapsvernområde, eftersom de kan bidra till förbättrade bevarande-insatser i området, specifikt inriktade mot svartkurle.

Sist vill jag nämna att utbildning och forskning har haft en lång koppling till Trollheimen. Precis norr om hemre Gjevillvasskamben finns en stuga som i nuläget underhålls av NTNUI-kojene i Trondheim. Stugan byggdes ursprungligen i 1950 för botaniska forskningsändamål och rund omkring den nuvarande stugan finns fortfarande ett botanisk fält. I "Forvaltningsplan for Trollheimen landskapsvernområde" (2005) nämns specifikt att området är av särskilt intresse för botanisk forskning och att området förmodligen var delvis isfri under sista istiden (sida 21). Samtidigt nämns också att *"Verneområdene i Trollheimen vil bli viktige referansområder for forskning og undervisning i framtiden"* (sida 25).

Trollheimens landskapsvernområde är en viktig del av forskningsprojektet i ansökan och kan bidra med unik information angående svartkurlens biogeografiska historia på Skandinaviska halvön och dessutom passar projektet till Trollheimens koppling till undervisning och forskning samt ambitionerna för forskning i framtiden. Provtagning av de närmaste populationerna i t.ex. Oppdal, skulle inte kunna ersätta informationen som skulle tas fram från individerna på Gjevillvasskamben.

Sammanfattningsvis bidrar projektet i ansökan till svartkurlens överlevnad igenom ett förbättrat förståelse av dess genetiska mångfald och biogeografiska historia. Växterna skadas bara måttligt och påverkas minimalt av provtagningen och individer från Trollheimen behövs, eftersom just den populationen är av biogeografiskt vikt.

Undertecknad hoppas därför att vernområdestyret kan komma till ett nytt positivt beslut angående dispens för provtagning av svartkurle i Trollheimen landskapsvernområde enligt provtagningstillståndet från Miljödirektoratet (Ref. 2025/4367, Saksbehandler 74168074).

Med vänliga hälsningar,

Jan Marynus Arie Klink
Doktorand Systematisk Botanik
Biologiska Institutionen, Lunds Universitet
jan_marynus_arie.klink@biol.lu.se
0046 72 447 5335
Kontaktvägen 10, 22362 Lund
Sverige

Lunds Universitet, Biologiska Institutionen,
Biodiversitet
Kontaktvägen 10
223 62 Lund

Saksbehandler, innvalgstelefon
Hilde Ely-Aastrup, 74168074

Tillatelse til å samle inn bladspisser fra svartkurle *Nigritella nigra* til forskningsformål - Oppdal - Trøndelag

Vi viser til din søknad datert 26. mars 2025 om dispensasjon fra forskrift om svartkurle som prioritert art §6. Vi viser også til Miljødirektoratets brev av samme dato, der de gjør oppmerksom på at Statsforvalteren i Trøndelag må behandle din søknad som gjelder svartkurle på tre lokaliteter i vårt fylke. I tillegg viser vi til Miljødirektoratets vedtak datert 24.04.2024 med «Tillatelse til prøvetaking av bladspisser fra svartkurle til forskningsformål» som var vedlagt din søknad til oss.

Vedtak

Statsforvalteren i Trøndelag gir Jan Klink ved Lunds Universitet tillatelse til å samle inn bladspisser fra svartkurle (*Nigritella nigra*) på 3 lokaliteter i Trøndelag i juni og juli 2025 og 2026, til forskningsformål.

Tillatelsen gjelder innsamling av én bladspiss på inntil 4 cm fra hvert friskt individ. Du kan samle inn slike bladspisser fra inntil 50 individer per delområde i de tre største populasjonene, og fra inntil 20 individer i den lille populasjonen (Gjelberga).

Vi stiller følgende vilkår:

- Du må innhente tillatelse fra berørte grunneiere.
- Rapporter og eventuelle vitenskapelige artikler/publikasjoner fra prosjektet skal sendes til Miljødirektoratets postmottak i det disse er blitt ferdigstilt eller publisert. Øvrige data, analyser og resultater fra prosjektet deles med Miljødirektoratet på forespørsel. Data og resultater er til fri bruk for oss og øvrige norske offentlige myndigheter i vårt arbeid med å forvalte svartkurle og dens habitater.

Vedtaket er fattet etter Forskrift om svartkurle som prioritert art § 6 og naturmangfoldloven § 24 femte ledd.

Dersom vilkårene i denne tillatelsen ikke følges, så vil dette være et brudd på dispensasjonen etter Forskrift om svartkurle (*Nigritella nigra*) som prioritert art.

Denne tillatelsen gjelder kun etter svartkurleforskriften. Siden populasjonen i Gjevillvasskamben som du søker å samle materiale fra, ligger innenfor Trollheimen landskapsvernområde, må du henvende deg til verneområdestyret for å be om relevant tillatelse etter verneforskriftene.

Bakgrunn for saken

Du har søkt om dispensasjon fra forbudet mot uttak, skade eller ødeleggelse av svartkurle i Forskrift om svartkurle (*Nigritella nigra*) som prioritert art.

Søknaden gjelder prøvetaking av bladspisser fra svartkurleplanter, med formål å forske på den genetiske variasjonen innenfor og mellom populasjoner av svartkurle i Skandinavia.

Forskningsprosjektet vil bl.a. gi kunnskap som kan benyttes til prioriteringer av tiltak for restaurering og skjøtsel, og til å forbedre handlings- og tiltaksplaner for svartkurle og dens leveområder. Vi kan også få vite mer om hvordan arten har spredt seg på den skandinaviske halvøya

I søknaden framgår det at du vil samle inn bladspisser fra svartkurleindivider i disse lokalitetene:

1. Gjevillvasskamben i Trollheimen landskapsvernområde, fra ca. 50 eller alternativt 20 svartkurleindivider
2. Engan, fra ca. 50 eller alternativt 20 svartkurleindivider
3. Gjelberga (2 populasjoner) fra ca. 50 eller alternativt 20 svartkurleindivider i den store populasjonen, og fra 20 svartkurleindivider i den lille populasjonen, eller alternativt fra mellom 5 og 10 svartkurleindivider.

Statsforvalterens vurderinger

Enhver form for uttak, skade eller ødeleggelse av svartkurle er forbudt. Forskriften regner følgende som ødeleggelse: gjødsling, nydyrking, nedbygging og andre handlinger som er egnet til å skade, tildekke eller på annen måte forringe forekomsten.

Tiltaket du søker om, kan potensielt skade svartkurleforekomster ved at

- individer blir svekket eller skadet av selve prøvetakingen. En del av planten fjernes, og tapet av biomasse kan svekke plantens evne til å overleve eller reproducere videre. "Såret" i kuttflaten kan også gjøre planten noe mer utsatt for sykdom o.l., som igjen kan svekke plantens reproduksjon og overlevelse.
- individer i forekomsten blir skadet eller ødelagt fordi de blir tråkket på e.l. i forbindelse med prøvetakingen, f.eks. når du skal lete etter individer å ta prøver fra.

Du må dermed ha dispensasjon fra forbudet for å samle inn bladspisser fra svartkurleplantene.

Vi kan gi dispensasjon fra forbudet dersom tiltaket ikke ødelegger muligheten for artens overlevelse eller dersom vesentlige samfunnshensyn gjør det nødvendig (naturmangfoldloven § 24 femte ledd).

Vi har vurdert i hvilken grad det er trolig at tiltaket vil skade eller ødelegge individer og forekomster av svartkurle. Vurderingen om tiltaket ødelegger for artens overlevelse bygger på

vitenskapelig kunnskap om artens bestandssituasjon, utbredelse og biologi, og effekten av det planlagte tiltaket.

Svartkurle er vurdert til sterkt truet (EN) i norsk rødliste for arter 2021 (Rødlista for arter 2021. Artsdatabanken. <http://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/18398>). I rødlistevurderingen står det at arten *"vurderes som sterkt truet (EN) ut fra B-kriteriet, på grunn av et begrenset forekomstareal i kombinasjon med en kraftig fragmentert utbredelse og pågående tilbakegang i utbredelsesområde, forekomstareal, kvalitet og areal av artens habitat, antall delpopulasjoner og antall reproduksjonsdyktige individ."* Videre framgår det at *"Den har fortsatt et kjerneområde i sør, fra ST Oppdal og Rennebu østover gjennom nordre Dovrefjell til He Rendalen og Os og ST Røros og Tydal, med sprang til en enkeltforekomst i Op Sør-Fron, og med et svært langt sprang til Troms."* og *"Redusert bruk av utmarka (gjengroing på grunn av mindre slått og beite) og oppdyrking er trolig er hovedårsakene til tilbakegangen, men tilbakegangen er dårlig forstått. ... Tilbakegangen forventes å fortsette."*

Vi antar, som du også skriver i søknaden, at effekten på svartkurleplanten av å fjerne 4 cm av bladspissen av ett blad per plante, vil være liten. Vår vurdering er at det er lite sannsynlig at plantene og forekomstene det blir tatt prøver fra, blir påvirket vesentlig negativt. Derfor antar vi også at en evt. negativ konsekvens for populasjonene eller arten som helhet, vil være liten.

Vi har imidlertid begrenset tillatelsen til prøvetakingen til 20 individer i den lille populasjonen på Gjelberga, og inntil 50 individer i de øvrige tre omsøkte populasjonene.

I rapporten "Svartkurle *Nigritella nigra* i Norge – Faglig innspill til nasjonal handlingsplan" (Moen & Øien 2009), skriver forfatterne at *"Vi har fremdeles begrenset kunnskap om svartkurle, ikke minst knyttet til artens økologi, og spesielt dens respons på skjøtsel, artens livssyklus, sprednings- og rekrutteringsevne, og artens genetiske variasjon."* ... *"For å kunne sikre den genetiske variasjonen er det viktig med kunnskap om denne variasjonen og den genetiske strukturen hos svartkurle i Skandinavia. Dette er ikke minst viktig hvis det skulle bli aktuelt med reintroduksjon av arten i områder den går ut. Det vil også være viktig å klarlegge om de forskjeller i blomstring og overlevelse vi ser mellom svenske (låglands-)populasjoner og norske (boreal-alpine) populasjoner skyldes genetiske forskjeller."*

Det er dermed en faglig anbefaling om å øke kunnskapen om den genetiske variasjonen for å kunne ta best mulig vare på svartkurle i Norge framover.

Vilkåret for å gi dispensasjon er dermed oppfylt.

Selv om minimumsvilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt, gir loven deg ikke krav på å få en dispensasjon. Om du skal få dispensasjon beror derfor på en avveining av om fordelene ved tiltaket oppveier mulige skadevirkninger.

Totalt sett vurderer vi at de positive effektene av økt kunnskap om den genetiske variasjonen for svartkurle i Skandinavia, trolig er betydelig større enn de eventuelle negative konsekvensene av denne prøvetakingen. Vi har stilt vilkår for dispensasjonen for å styrke tryggheten for dette.

Vi gir derfor dispensasjon, tilsvarende den som Miljødirektoratet gav for flere delområder i 2024.

Klagerett

Du og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket. Fristen for å klage er tre uker fra du har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Statsforvalteren i Trøndelag.

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
underdirektør
Klima- og miljøavdelingen

Hilde Ely-Aastrup
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Oppdal kommune
Verneområdestyret i Trollheimen

Inge Krokanns veg 2 7340 OPPDAL

Jan Marynus Arie Klink
Adress: Lunds Universitet, Biologiska Institutionen, Biodiversitet
Kontaktvägen 10, 223 62
Lund, Sverige
Tel.: 0046 72 447 5335
E-post: jan_marynus_arie.klink@biol.lu.se

Ansökan om tillstånd att för forskningsändamål samla bladspetsar från vildväxande populationer av brunkulla (Svartkurle), *Nigritella nigra* ssp. *nigra*

Undertecknad arbetar som doktorand systematisk botanik vid Lunds Universitet (Sverige) med genetisk variation, evolutionsmönster och invandringshistoria av två starkt hotade nordiska orkidéer, brunkulla och vityxne s. lat. Handledaren är Mikael Hedrén, professor vid universitetet.

Provtagningen av bladspetsar av brunkulla är del av ett forskningsprojekt vid Lunds Universitet, påbörjat i mars 2023.

Projektet ska beskriva systematik och finskalig variation inom två hotade orkidéer, brunkulla, *Nigritella nigra* ssp. *nigra* och vityxne, *Pseudorchis albida* ssp. *albida*. Syftet med projektet är att undersöka systematisk position av respektive taxon, beskriva deras invandringshistoria och geografiska variationsmönster, samt att ta fram underlag för beslut som gäller prioritering av lokaler för fortsatt skötsel och restaureringsåtgärder, liksom beslut som gäller eventuell återutsättning på lokaler där de tidigare funnits, men senare försvunnit.

Sedan början av projektet i mars 2023, har undertecknad analyserat brunkullas utbredningsmönster i Norden genom modellering med "Ecological Niche Models" (ENM alt. SDM). Modellerna har används för att skapa en uppfattning om brunkullas utbredning i nutiden, men även under mid-holocentiden (för ca. 6000 år sedan) och sista istidens maximum (för ca. 22000 år sedan). Utbredningsanalyserna visar mönster som stämmer överens med andra, sällsynta endemiska arter från Skandinaviska halvön. Resultaten från modelleringen förväntas användas som bakgrund för de genetiska analyserna i doktorandprojektet. Första genetiska projektet, beskrevs även i en provtagningsansökan till Miljödirektoratet (ref. 2024/3091) från våren 2024 och omfattar en finskaligt genetisk analys av brunkullapopulationerna i Norden. Analysen använder sig av en teknik som heter HyRAD-x¹ som anpassas för brunkulla och som tillåter användning av modernt samt herbariematerial. Provtagningsansökan som skickades till Miljödirektoratet i våren av 2024, godkändes (se tillstånd i mejlet) och användes under fältsäsongen av samma året. Just nu extraheras DNA från de proverna som togs under sommaren. För nästa år planeras ett besök till centrala Norge, men även till nordliga populationen i Troms.

Besöket till de Norska populationerna som skedde i somras, i kombination med de modelleringsanalyserna som redan har utförts, har skapat nya insikter. Just på grund av de insikterna, skriver jag en ny ansökan för att utöka provtagningsinsatsen i Norge under det kommande året.

Utökningen skulle ske till tre nya områden, alla i centrala Norge. Utbredningsområde 1 är populationen på Gjevillvasskamben. Populationen på Gjevillvasskamben är den högst belägna populationen av Brunkulla i Norden (Moen et al., 2002) och är därför av speciell

¹ Från varje Schmid, S., Genevest, R., Gobet, E., Suchan, T., Sperisen, C., Tinner, W. and Alvarez, N. (2017). HyRAD-X, a versatile method combining exome capture and RAD sequencing to extract genomic information from ancient DNA. *Methods in Ecology and Evolution* 8: 1374-1388

intresse. Dessutom visades en PCA (Principal Component Analysis) på klimatologiskt data av alla brunkullaobservationer från Norden, att just populationen på Gjevillvasskamben avviker starkt från de andra populationerna. Fast att inget direkt bevis finns för en Nunatak på själva Gjevillvasskamben, hade det varit av stort intresse att ta med några prover från populationen i de genetiska analyserna för att få en uppfattning om hur populationen förhåller sig till resten av individerna i centrala Norge och om de hade kunnat vara en kvarleva från en nunatak under den senaste istiden.

Andra populationen jag söker tillstånd för, ligger i närheten av Engan. Jag besökte den här populationen förra år för att se hur den såg ut, men kunde inte samla prover, eftersom jag inte hade provtagningsstillståndet just då. Den här extra populationen i Engan var väldigt stor i somras, och hyser potentiellt en del variation.

De sista två områden ligger nära Gjelberga, väster om Oppdal. Insamlingsfokuset låg på populationerna mellan Oppdal och Svenska gränsen i somras. För att få en uppfattning om brunkullas spridningsmönster kan det vara intressant att inkludera de här populationerna i provtagningsinsatsen.

Per frisk individ samlas 1 bladbit av max. 4 cm för DNA-extraktion och vidare analys på lab. Plantorna skadas bara måttligt av sådan provtagning och förväntas växa vidare under nästkommande år. För provtagningen finns inget annat lämpligt alternativ, eftersom provtagning av andra växtdelar skulle påverka plantans överlevnad. Per population samlas bladbitar från omkring 50 individer. Det ger oss möjligheten att få en tydlig bild av den genetiska mångfalden inom och mellan olika populationer. Om förvaltaren emellertid skulle anse provtagningen allt för omfattande, kan det istället begränsas till 20 individer per population/område, som i alla fall ger oss en idé av mångfalden mellan olika populationer.

Sammanlagt söker jag provtagningsstillstånd för de följande områden:

1. **Gjevillvasskamben**, Oppdal kommun, omkring 50 individer eller alternativt 20 individer
2. **Engan**, Oppdal kommun, omkring 50 individer eller alternativt 20 individer
3. **Gjelberga**, Oppdal kommun, 2 populationer. 50 individer från den stora populationen norr om Gjelberga (alternativt 20). 20 individer från den lilla populationen sydväst om Gjelberga, i Törvesgjelan (alternativt mellan 5 och 10).

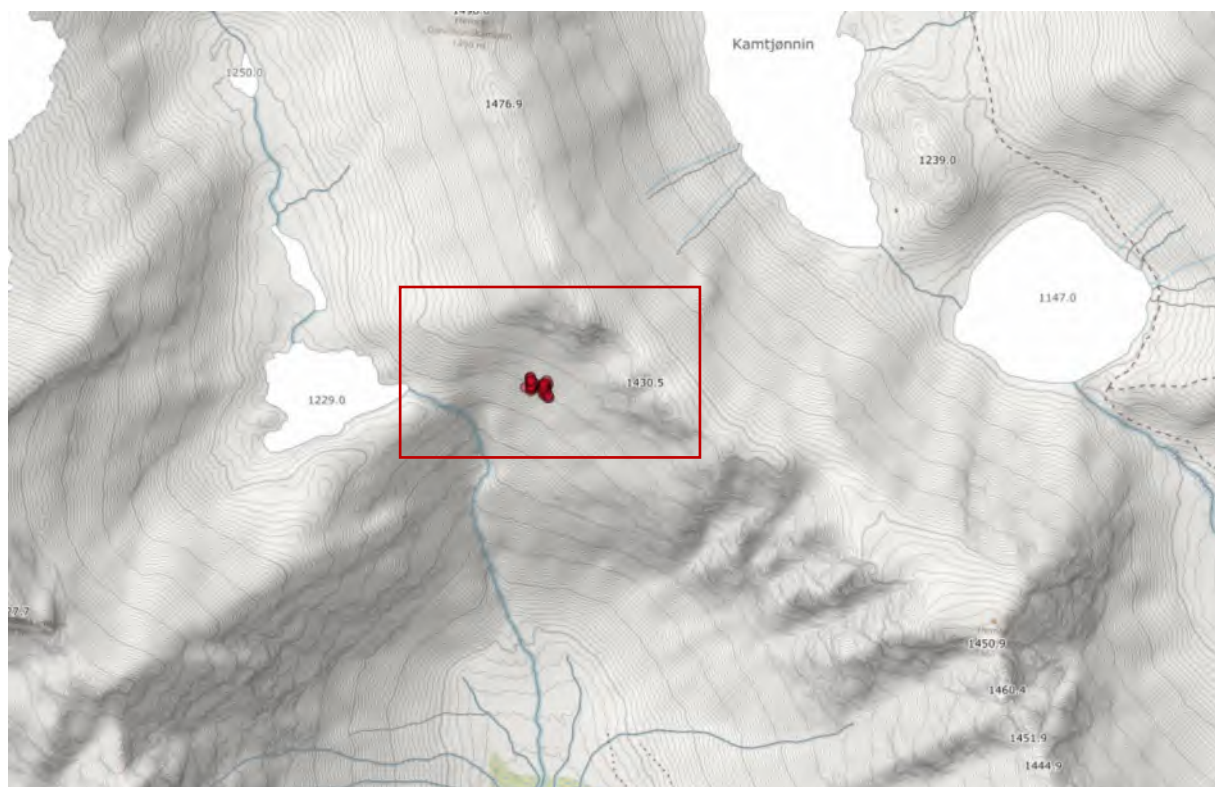
För en översikt av de ovanstående populationerna, se kartorna i bilagan.

Jag vore tacksam om tillståndet för de nämnda områden kunde gälla för säsongerna (juni och juli) 2025 och 2026 och kunde utnyttjas av undertecknad.

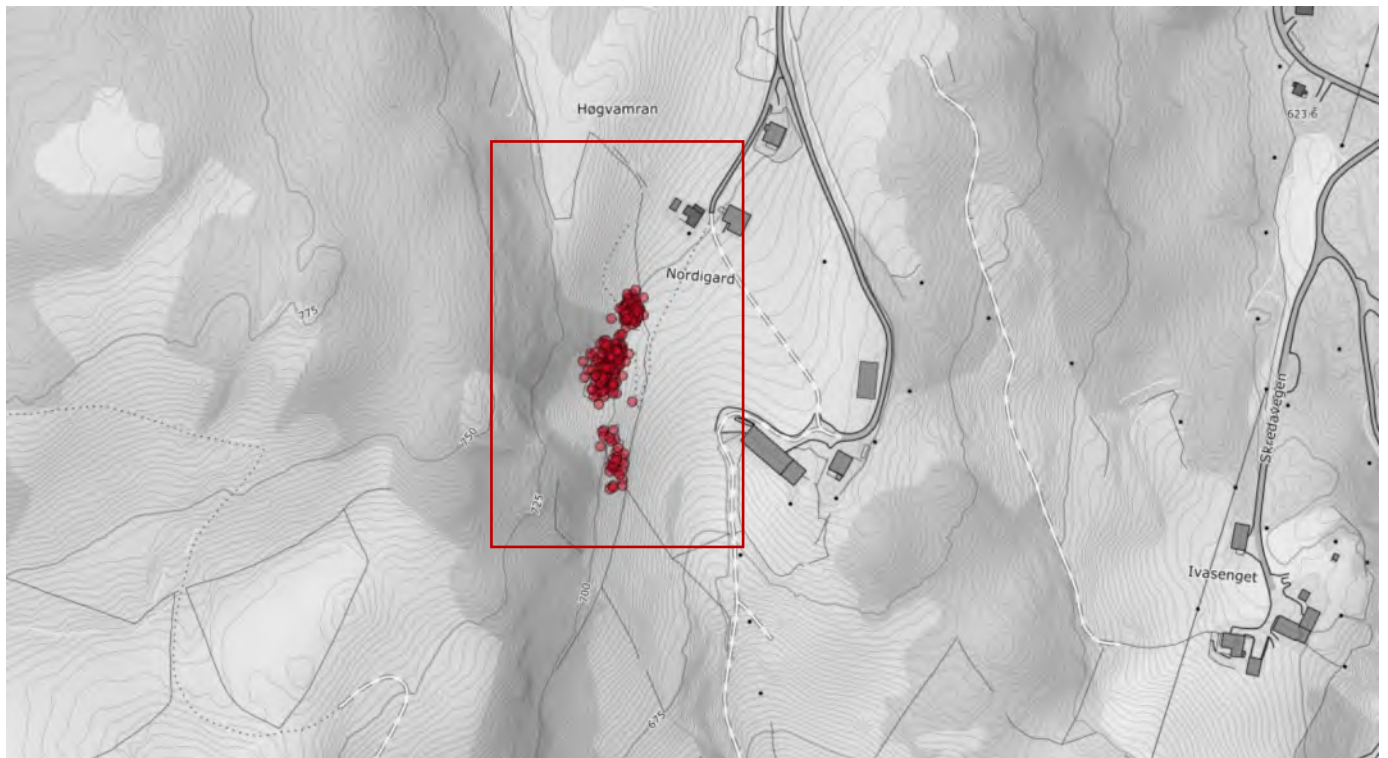
Lund 26-03-2025. Vänligen,

Jan Marynus Arie Klink
Doktorand Systematisk Botanik, Lunds Universitet
Jan_marynus_arie.klink@biol.lu.se
0046 72 447 5335

Population Gjevillvasskamben

Population Engan

Populationer Gjelberga

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 87
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Lund Universitet

Saksbehandler Hege Sæther Moen

Vår ref. 2025/4900-5 432.3

Deres ref.

Dato 26.05.2025

Vedtak - Trollheimen landskapsvernområde - Innsamling av plantemateriell fra Svartkurle til forskningsformål - Lund Universitet

Det vises til søknad av 08.04.2025 om uttak av plantemateriell av Svartkurle innenfor trollheimen landskapsvernområde. Verneområdestyret for Trollheimen behandlet saken som VO sak 18/2025 i sitt møte den 23.05.2025 og vedtok enstemmig følgende:

Verneområdestyret imøtekommer ikke søknad om uttak av plantemateriell av svartkurle innenfor Trollheimen landskapsvernområde.

Saken er vurdert etter Naturmangfoldloven (NML) § 48. Sjeldne planter og plantesamfunn er gitt et særlig vern innenfor Trollheimen landskapsvernområde. En dispensasjon her vurderes å kunne medføre skade på en nær truet art som er gitt særlig beskyttelse også utenfor vernegrensen. En dispensasjon vurderes å være i strid med formålet med vernet, og vilkårene for å gi dispensasjon etter NML § 48 er ikke oppfylt.

Som begrunnelse pekes det også på at verneområdestyret mener kunnskapen forskningen ønsker å utføre kan gjøres med plantemateriell innsamlet fra nærliggende bestander utenfor vernegrensen.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Hege Sæther Moen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

1 Saksframlegg med vedtak

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Oppdal kommune	Inge Krokanns veg 2	7340	OPPDAL

Arkivsaksnummer: 2025/4900-3

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 05.05.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	18/2025	23.05.2025

Trollheimen landskapsvernområde - Innsamling av plantemateriell fra Svartkurle til forskningsformål - Lund Universitet

Innstilling fra forvalter

Verneområdestyret imøtekommer ikke søknad om uttak av plantemateriell av svartkurle innenfor Trollheimen landskapsvernområde.

Saken er vurdert etter Naturmangfoldloven (NML) § 48. Sjeldne planter og plantesamfunn er gitt et særlig vern innenfor Trollheimen landskapsvernområde. En dispensasjon her vurderes å kunne medføre skade på en nær truet art som er gitt særlig beskyttelse også utenfor vernegrensen. En dispensasjon vurderes å være i strid med formålet med vernet, og vilkårene for å gi dispensasjon etter NML § 48 er ikke oppfylt.

Som begrunnelse pekes det også på at verneområdestyret mener kunnskapen forskningen ønsker å utføre kan gjøres med plantemateriell innsamlet fra nærliggende bestander utenfor vernegrensen.

--- slutt på innstilling ---

Saksprotokoll fra møte 23.05.2025 i Verneområdestyret for Trollheimen

Behandling

Vedtak

Forvalters innstilling enstemmig vedtatt.

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Provtagningsstillstand Svartkurle - Trollheimen verneområde 2025 - JMA Klink
- 2 Tillatelse til å samle inn bladspisser fra svartkurle *Nigritella nigra* til forskningsformål - Oppdal - Trøndelag.pdf

Saksopplysninger

Lund Universitet ved Jan Marynus Arie Klink, på Biologisk Institutionen, har søkt om å få ta ut prøver av plantemateriell fra Svartkurle i Trollheimen landskapsvernområde til forskningsformål. Statsforvalteren i Trøndelag har imøtekommet en tilsvarende søknad for andre verneområder / forekomster i Trøndelag.

Det framgår av søknaden og dispensasjon gitt av Statsforvalteren i Trøndelag, at forskningen er i forbindelse med genetiske undersøkelser, med biogeografiske, systematiske og taxonomiske formål. Innsamlingen er planlagt å skje i perioden 23. juni til 10. juli 2025 og 2026. Det søkes om å ta ut prøver av bladspisser på 50 individ, alternativt 20 individ.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har den 08.02.2011 og senere den 15.03.2025 i medhold av Naturmangfoldloven (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten for Trollheimen landskapsvernområde til Verneområdestyret for Trollheimen.

Verneområdestyret for Trollheimen har den 05.03.2024 delegert til sine forvaltere mulighet for å behandle etter verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelser og NML § 48, når dette kan skje i tråd forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis.

Da det er få eksempelsaker med uttak av prøvemateriell av arter som Svartkurle som er risikovurdert som sterkt truet i den nasjonale rødlista over truede arter, legges saken fram for verneområdestyret for behandling.

Verneformål – forskrift

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

I verneforskriften kap IV punkt 2 Plantelivet, framgår følgende:

Planter og plantesamfunn over skoggrensa som er sjeldne i den norske fjellheimen er freda mot all slags skade og ødeleggjing som ikke følger av landbruk, reindrift eller vanleg aktsam ferdsel.

Verneforskriften for Trollheimen mangler hjemmel for å kunne gi dispensasjon til uttak av plantemateriell som det her søkes om, slik at en eventuell dispensasjon må gis med hjemmel i Naturmangfoldloven (NML) § 48. En dispensasjon gitt i medhold av NML § 48 forutsetter at

tiltaket ikke strir mot formålet med vernet, og ikke truer verneverdiene. NML §§ 8 – 12 skal ligge til grunn ved vurderingene.

NML § 48 er en videreføring av eldre verneforskrifters bestemmelser for å gi dispensasjon i særskilte tilfeller. I verneforskriften for Trollheimen der dette er omtalt i kap IV punkt 6 åpnes det for at særskilte tilfeller kan omfatte tiltak knyttet til vitenskapelige undersøkelser.

Det er viktig å ha med i vurdering av dispensasjon med hjemmel i NML § 48 at dispensasjonsadgangen skal være snever og helst kun nyttes for bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker. Det skal ikke gis dispensasjon dersom dette kan legge grunnlag for en utvikling som på sikt kan skade verneformålet gjennom sumvirkning av flere enkeltinngrep.

Forvaltningsplan

Det er ingen føringer i forvaltningsplanen for Trollheimen knyttet til uttak av plantemateriell. Det er derimot pekt på som viktige forvaltningsmål å *bevare det artsrike, naturlige rike plankte- og dyrelivet i Trollheimen, og bevare særlige viktige naturtyper og arter i Trollheimen.*

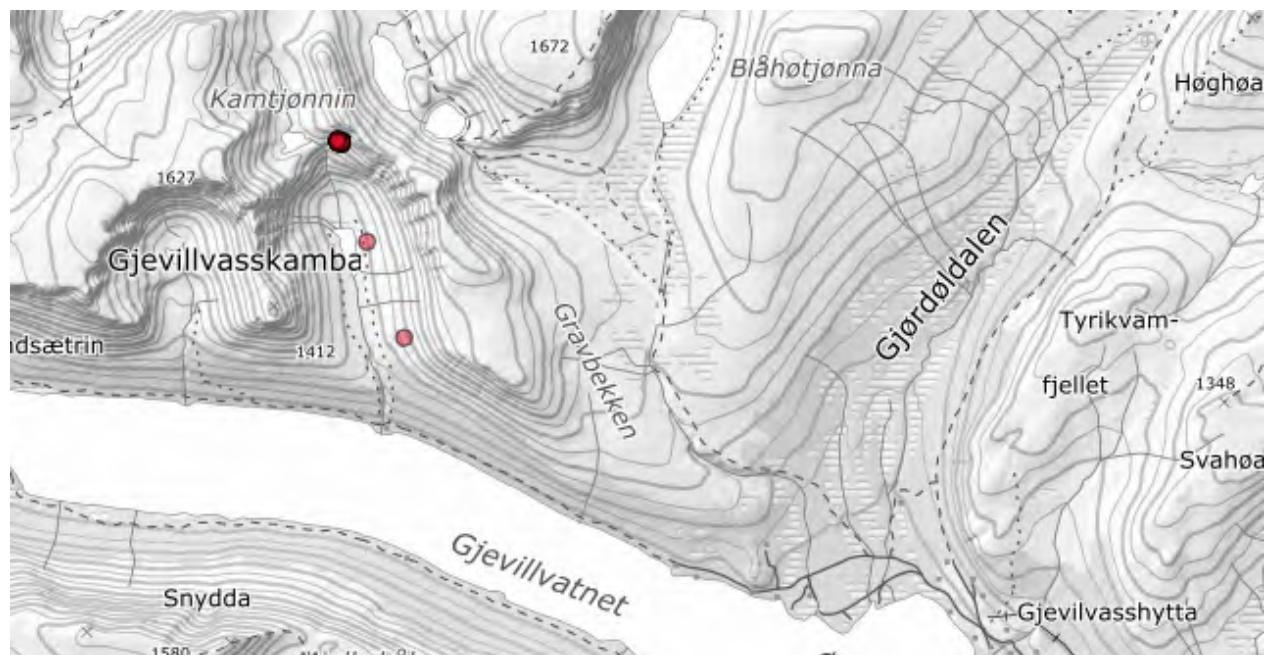
Svartkurleforekomster i Trollheimen vurderes å være omfattet både av verneformålet i verneforskriften og av de to nevnte forvaltningsmål.

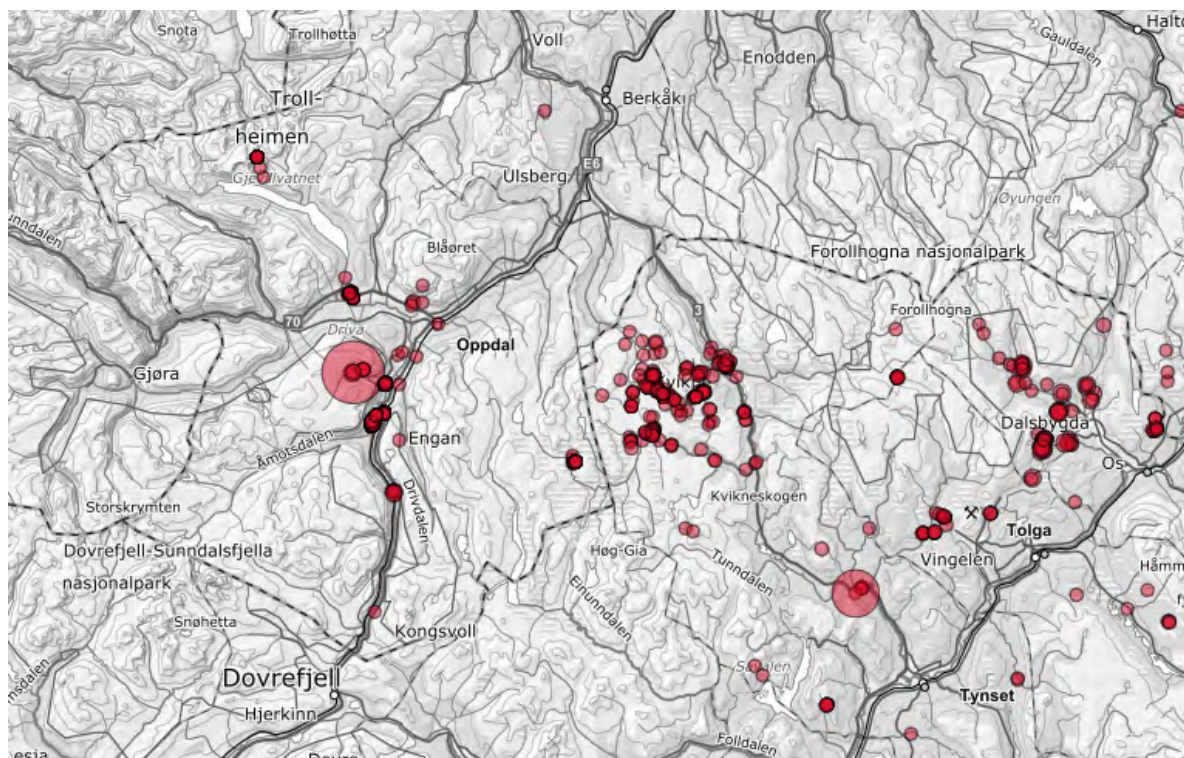
Naturmangfoldloven

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget»

Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra søknad, føringer i forvaltningsplan og informasjon om Svartkurle fra Artsdatabasen og Forskrift om Svartkurle som prioritert art, der Statsforvalteren har gitt dispensasjon for uttak med hjemmel i forskriftens § 3.

Fra artskart ser en at forekomsten i Trollheimen er av de vestligste for arten i Norge. Nærheten til andre forekomster er også lengre for forekomstene her. Kart unde, hentet fra artsdatabanken viser forekomsten i henholdsvis Trollheimen og midt Norge ellers.

Verneområdeforvaltningen har en noe begrenset kunnskap om artens bestandstørrelse, men ser av registreringene at den har en begrenset utbredelse. Det er ikke spesifisert hvorfor det må tas prøver av bestanden i Trollheimen, heller ikke dokumentert hvordan prøvene vil påvirke bestanden. Av hensyn til begrenset kunnskap om bestanden, og påvirkningen prøveuttaket vil påføre den bør § 9 «Føre-var-prinsippet» vektlegges ved behandlingen av saken.

§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»

Det er begrensede registrerte forekomster av Svartkurle i Norge, og den er på Rødlista karakterisert som sterkt truet. Svartkurle er også gitt status som prioritert art med en egen forskrift.

Svartkurle vokser i grasmark, ofte på baserik grunn. Den er også funnet i rikmyr og i vekselfuktige områder. Lokasjonen i Trollheimen er i områder med særlig rike plantesamfunn, som ble vurdert viktig å gi et vern i forbindelse med opprettelsen av Trollheimen som landskapsvernområde.

Tidligere hadde vitenskapsmuseet også en fjellhage ved Kamtjønning, der en kunne se og lære seg fjellfloraen i området. Området er også kjent som utfartsområde i botanikk for videregående skoler og studenter i biologi.

Det er mye utfart i denne delen av Trollheimen, både etter merkede stier og på de fleste av toppene her. I tillegg nytter både sau og rein området som beiteland, og reinen også som lufteområdet på varme dager.

En dispensasjon for uttak av plantemateriell av Svartkurle vurderes å medføre en potensiell skade på forekomsten som er unødvig. Selv om formålet er forskning, er det viktig å begrense skade som kan begrenses.

I forskrift om Svartkurle § 6 framgår det at forvaltningsmyndigheten ved en dispensasjon kan kreve at følgene av tiltaket på arten klarlegges. I søknaden fra Lund Universitet framgår det

lite om skaden uttaket vil gi eller formålet med uttaket. Det vurderes derfor ikke ønskelig å gi dispensasjon for uttak på denne noe avgrensede forekomsten av Svartkurle.

§ 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»

Dette prinsippet er ikke relevant.

§ 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»

Prinsippet er ikke relevant da det innstilles til avslag.

Vurdering

Statsforvalteren i Trøndelag har gitt dispensasjon fra Forskrift om Svartkurle for uttak av plantemateriell fra til sammen 3 populasjoner der Trollheimen er en av dem. I Statsforvalterens vurdering går det fram at innsamlingen potensielt kan skade svartkurleforekomster ved at individer blir svekket eller skadet av selve prøvetakingen. En del av planten fjernes, og tapet av biomasse kan svekke plantens evne til å overleve eller reproducere videre. "Såret" i kuttflaten kan også gjøre planten noe mer utsatt for sykdom o.l., som igjen kan svekke plantens reproduksjon og overlevelse. Individer i forekomsten kan også bli skadet eller ødelagt fordi de blir tråkket på e.l. i forbindelse med prøvetakingen.

Statsforvalteren antar at effekten på svartkurleplanten, av å fjerne 4 cm av bladspissen av ett blad per plante, vil være liten. Videre at det er lite sannsynlig at plantene og forekomstene det blir tatt prøver fra, blir påvirket vesentlig negativt. Derfor antar de også at en evt. negativ konsekvens for populasjonene eller arten som helhet, vil være liten.

Statsforvalterens helhetsvurdering er at kunnskapen forskningen vil kunne gi vurderes som betydelig større enn eventuelle negative konsekvenser for arten / populasjonen.

For Trollheimens del må en i tillegg til vurderingene gjort av Statsforvalteren vurdere området som våre bestander er i, samt hensynet til verneformålet. Verneområdeforvalter vurderer at kunnskap kan innhentes uten prøver av populasjonen i Trollheimen landskapsvernområde.

I området som bestandene i Trollheimen er registrert er det betydelig ferdsel av folk allerede, området nyttes også av rein i perioder med mye insekter. Det er derfor ønskelig å spare bestanden for økt belastning ved innsamling av plantemateriale. Vi antar at verdien av kunnskapen likevel vil kunne overføres på bestanden / populasjonen i Trollheimen.

Fra: Jan Marynus Arie Klink[jan_marynus_arie.klink@biol.lu.se]
Sendt: 08.04.2025 14:37:04
Til: Postmottak SFTL[sftlpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Provtagningstillstånd Svartkurle Trollheimen verneområde 2025 JMA Klink

Hej,

Jag skriver, eftersom jag nyligen har fått ett provtagningstillstånd från statsforvalteren i Trøndelag för att samla bladspetsar från svartkurle på Gjevillvasskamben inom Trollheimen verneområde. Provtagningen sker i samband med genetisk forskning vid Lunds Universitet i Sverige, med biogeografiska, systematiska och taxonomiska ändamål. Jag lägger till provtagningstillståndet i mejlet.

I provtagningstillståndet nämns att tillstånd från verneområdestyret behövs för provtagning av populationen på Gjevillvasskamben, eftersom populationen ligger inom Trollheimen verneområde. Det är därför jag skriver. Insamling skulle förmodligen ske någonstans mellan den 23 juni och den 10 juli 2025.

Jag skulle vara tacksam om undertecknad kunde få tillståndet för sommaren 2025.

Med vänliga hälsningar,

Jan Marynus Arie (Jöran) Klink
Doktorand Systematisk Botanik
Biodiversitet och evolution
Biologiska Institutionen
Lunds Universitet

LUNDS UNIVERSITET, BIOLOGISKA INSTITUTIONEN, BIODIVERSITET
SÖLVEGATAN 37, 223 62 LUND I SVERIGE

Trondheim, 24.04.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2024/3091

Saksbehandler:
Else Marte Vold

Tillatelse til å samle inn bladspisser fra svartkurle til forskningsformål

Vi viser til søknaden datert 7. mars 2024 om dispensasjon fra forskrift om svartkurle som prioritert art §6.

I og med at denne søknaden gjelder flere fylker, er det Miljødirektoratet som behandler søknaden, i tråd med §6 første ledd.

Vedtak

Miljødirektoratet gir Jan Klink ved Lunds Universitet tillatelse til å samle inn bladspisser fra svartkurle (*Nigritella nigra*) på lokaliteter i Norge i juni og juli 2024 og 2025, til forskningsformål. Tillatelsen gjelder innsamling av én bladspiss på inntil 4 cm fra hvert friskt individ. Du kan samle inn slike bladspisser fra inntil 50 individer per delområde i Tynset og Oppdal, og inntil 20 individer per delområde i Brekken, Røros (jf. delområdene i søknaden). Dersom du ønsker å inkludere lokaliteten i Troms i prosjektet, kan du gjennomføre prøvetaking på samme måte også der, og samle bladspisser fra inntil 50 individer i Nordreisa, Troms.

Vi stiller følgende vilkår:

- Du må innhente tillatelse fra berørte grunneiere.
- Observerte individer av svartkurle på Kvikne skal registreres i www.artsobservasjoner.no. Dette på grunn av kunnskapen om denne populasjonen er noe mangelfull.
- Antall individer i området Sølendet/Brekken i Røros reduseres til inntil 20 for hvert av de to delområdene.
- Rapporter og eventuelle vitenskapelige artikler/publikasjoner fra prosjektet skal sendes til Miljødirektoratets postmottak i det disse er blitt ferdigstilt eller publisert. Øvrige data, analyser og resultater fra prosjektet deles med Miljødirektoratet på forespørsel. Data og resultater er til fri bruk for oss og øvrige norske offentlige myndigheter i vårt arbeid med å forvalte svartkurle og dens habitater.

Vedtaket er fattet etter Forskrift om svartkurle som prioritert art § 6 og naturmangfoldloven § 24 femte ledd.

Tillatelsen gjelder kun etter svartkurleforskriften. Siden deler av arealet du søker om å samle materiale fra, ligger innenfor Knutshø landskapsvernområde og Sølendet naturreservat, må du henvende deg til verneområdestyrene for å be om relevante tillatelser etter verneforskriftene.

Dersom vilkårene i denne tillatelsen ikke følges, så vil dette være et brudd på dispensasjonen etter Forskrift om svartkurle (*Nigritella nigra*) som prioritert art.

Bakgrunn for saken

Du har søkt om dispensasjon fra forbudet mot uttak, skade eller ødeleggelse av svartkurle i Forskrift om svartkurle (*Nigritella nigra*) som prioritert art.

Søknaden gjelder prøvetaking av bladspisser fra svartkurleplanter, med formål å forske på den genetiske variasjonen innenfor og mellom populasjoner av svartkurle i Skandinavia.

Forskningsprosjektet vil bl.a. gi kunnskap som kan benyttes til prioriteringer av tiltak for restaurering og skjøtsel, og til å forbedre handlings- og tiltaksplaner for svartkurle og dens leveområder. Vi kan også få vite mer om hvordan arten har spredt seg på den skandinaviske halvøya.

I søknaden framgår det at du vil:

- Samle inn plantemateriale fra inntil 50 (eller alternativt 20) svartkurleindivider i hver av disse områdene:
 - o Kvikne (SØ for Innerdalsvatnet), Tynset
 - o Engan (nordligste, Vamran), Oppdal
 - o Engan (midtre, v/Vammervollan), Oppdal
 - o Engan (søndre, v/Vammervolltrøa), Oppdal
 - o Nesto, Oppdal
 - o Brekken (i og ved Sølendet naturreservat), Røros
 - o Brekken (område sør for reservatet og Rv 705), Røros
- Samle inn en bladbit på ca. 4 cm fra hvert friske individ, for DNA-analyse.
- Ha tillatelse til slik innsamling for juni og juli i 2024 og 2025.

Miljødirektoratets vurderinger

Enhver form for uttak, skade eller ødeleggelse av svartkurle er forbudt. Forskriften regner følgende som ødeleggelse: gjødsling, nydyrking, nedbygging og andre handlinger som er egnet til å skade, tildekke eller på annen måte forringe forekomsten.

Tiltaket du søker om, kan potensielt skade svartkurleforekomster ved at

- individer blir svekket eller skadet av selve prøvetakingen. En del av planten fjernes, og tapet av biomasse kan svekke plantens evne til å overleve eller reprodusere videre. "Såret" i kuttfalten kan også gjøre planten noe mer utsatt for sykdom o.l., som igjen kan svekke plantens reproduksjon og overlevelse.
- individer i forekomsten blir skadet eller ødelagt fordi de blir tråkket på e.l. i forbindelse med prøvetakingen, f.eks. når du skal lete etter individer å ta prøver fra.

Du må dermed ha dispensasjon fra forbudet for å samle inn bladspisser fra svartkurleplantene.

Er vilkårene for å gi dispensasjon oppfylt?

Vi kan gi dispensasjon fra forbudet dersom tiltaket ikke ødelegger muligheten for artens overlevelse eller dersom vesentlige samfunnshensyn gjør det nødvendig¹.

Vi har vurdert i hvilken grad det er trolig at tiltaket vil skade eller ødelegge individer og forekomster av svartkurle. Vurderingen om tiltaket ødelegger for artens overlevelse bygger på vitenskapelig kunnskap om artens bestandssituasjon, utbredelse og biologi, og effekten av det planlagte tiltaket.

Svartkurle er vurdert til sterkt truet (EN) i norsk rødliste for arter 2021 (Rødlista for arter 2021. Artsdatabanken. <http://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/18398>). I rødlistevurderingen står det at arten "vurderes som sterkt truet (EN) ut fra B-kriteriet, på grunn av et begrenset forekomstareal i kombinasjon med en kraftig fragmentert utbredelse og pågående tilbakegang i utbredelsesområde, forekomstareal, kvalitet og areal av artens habitat, antall delpopulasjoner og antall reproduksjonsdyktige individ." Videre framgår det at "Den har fortsatt et kjerneområde i sør, fra ST Oppdal og Rennebu østover gjennom nordre Dovrefjell til He Rendalen og Os og ST Røros og Tydal, med sprang til en enkeltforekomst i Op Sør-Fron, og med et svært langt sprang til Troms." og "Redusert bruk av utmarka (gjengroing på grunn av mindre slått og beite) og oppdyrking er trolig er hovedårsakene til tilbakegangen, men tilbakegangen er dårlig forstått. ... Tilbakegangen forventes å fortsette."

Vi antar, som du også skriver i søknaden, at effekten på svartkurleplanten av å fjerne 4 cm av bladspissen av ett blad per plante, vil være liten. Vår vurdering er at det er lite sannsynlig at plantene og forekomstene det blir tatt prøver fra, blir påvirket vesentlig negativt. Derfor antar vi også at en evt. negativ konsekvens for populasjonene eller arten som helhet, vil være liten.

Vi har imidlertid stilt vilkår om å begrense prøvetakingen til 20 individer per delområde ved Brekken, Røros. Dette er med bakgrunn i at den antatte populasjonsstørrelsen her er betydelig lavere, og vi ser det som nødvendig å redusere risikoen for skade på forekomstene her. Det er

¹ Naturmangfoldloven § 24 femte ledd Ot. prp. nr. 52 (2008-09) side 156

lite trolig at en vil finne så mange som 50 blomstrende individer i hvert av delområdene i Brekken. I de øvrige områdene i søknaden, gjelder tillatelsen for inntil 50 individer pr delområde.

I rapporten "Svartkurle *Nigritella nigra* i Norge – Faglig innspill til nasjonal handlingsplan" (Moen & Øien 2009), skriver forfatterne at "*Vi har fremdeles begrenset kunnskap om svartkurle, ikke minst knyttet til artens økologi, og spesielt dens respons på skjøtsel, artens livssyklus, sprednings- og rekrutteringsevne, og artens genetiske variasjon.*" ... "*For å kunne sikre den genetiske variasjonen er det viktig med kunnskap om denne variasjonen og den genetiske strukturen hos svartkurle i Skandinavia. Dette er ikke minst viktig hvis det skulle bli aktuelt med reintroduksjon av arten i områder den går ut. Det vil også være viktig å klarlegge om de forskjeller i blomstring og overlevelse vi ser mellom svenske (låglands-)populasjoner og norske (boreal-alpine) populasjoner skyldes genetiske forskjeller.*".

Det er dermed en faglig anbefaling om å øke kunnskapen om den genetiske variasjonen for å kunne ta best mulig vare på svartkurle i Norge framover.

Vilkåret for å gi dispensasjon er dermed oppfylt.

Hvorfor mener Miljødirektoratet det er riktig å gi dispensasjon i denne saken?

Selv om minimumsvilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt, gir loven deg ikke *krav* på å få en dispensasjon. Om du skal få dispensasjon beror derfor på en avveining av om fordelene ved tiltaket oppveier mulige skadevirkninger.

Totalt sett vurderer vi at de positive effektene av økt kunnskap om den genetiske variasjonen for svartkurle i Skandinavia, trolig er betydelig større enn de eventuelle negative konsekvensene av denne prøvetakingen. Vi har stilt vilkår for dispensasjonen for å styrke tryggheten for dette.

Vi gir derfor dispensasjon.

I tillegg til de områdene du har søkt om, mener vi at det hadde vært interessant og nyttig om studien også skulle omfatte lokaliteten i Troms. Avstanden til de øvrige populasjonene gjør denne interessant med tanke på genetisk variasjon og spredningshistorikk.

Dersom du ønsker å inkludere lokaliteten i Troms i prosjektet, kan du gjennomføre prøvetaking på samme måte også der. Da trenger du ikke å søke om ny tillatelse, men du må følge vilkårene i denne tillatelsen. Du kan samle materiale fra inntil 50 individer fra lokaliteten i Nordreisa, Troms.

Klagerett

Du og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket. Fristen for å klage er tre uker fra du har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Aina Holst
seksjonsleder

Else Marte Vold
seniorrådgiver

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG	Postboks 2600	7734	STEINKJER
STATSFORVALTEREN I INNLANDET	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK	Postboks 700	9815	VADSØ

Fra: Jan Marynus Arie Klink[jan_marynus_arie.klink@biol.lu.se]
Sendt: 13.08.2025 14:08:23
Til: Henriksen, Linda Forbregd[Linda.Forbregd@statsforvalteren.no]
Tittel: RE: Klage - prøvetaking av Svartkurle på Gjevilvasskamban

Hej!

Tack för ditt mejl! Eftersom fältsäsongen 2025 är över nu, skulle ansökan bara gälla för juni och juli 2026.

Med vänliga hälsningar,

Jan Marynus Arie (Jöran) Klink
Doktorand Systematisk Botanik
Biodiversitet och evolution
Biologiska Institutionen
Lunds Universitet

From: Henriksen, Linda Forbregd <Linda.Forbregd@statsforvalteren.no>
Sent: Tuesday, August 12, 2025 8:20 PM
To: Jan Marynus Arie Klink <jan_marynus_arie.klink@biol.lu.se>
Subject: Klage - prøvetaking av Svartkurle på Gjevilvasskamban

Hei!

Jeg behandler klagen din til Verneområdestyret for Trollheimen, for innsamling av plantemateriale av Svartkurle på Gjevilvasskamban.

Jeg ser at det opprinnelig ble søkt om innhenting av materiale for juni og juli 2025 og 2026. Er det slik at det nå kun er aktuelt med innsamling i juni og juli 2026? Eller ønsker dere å gjøre prøvetaking nå i høst?

Med vennlig hilsen
Linda Forbregd Henriksen
verneområdeforvalter

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Telefon: 73199386 / 94790847
Epost: linda.forbregd@statsforvalteren.no

Arkivsaksnummer: 2023/9994-14

Saksbehandler: Linda Forbregd Henriksen

Dato: 13.08.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	28/2025	21.08.2025

Høringsinnspill - Etablering av landbruksvei i Romådalen - Trollheimen landskapsvernområde - Surnadal kommune

Innstilling fra forvalter

Verneområdestyret har mottatt høring for søknad om bygging av landbruksvei i Romådalen. Styret ønsker noe mer informasjon før vi mener saken er godt nok opplyst til å kunne behandles.

Verneområdestyret har tidligere bedt om en avklaring fra kommunen for om tiltaket krever reguleringsplan, samt eventuelt hvilken saksbehandling tiltaket trenger etter annet lovverk. Verneområdestyret har også uttalt at det trengs en landbruksfaglig uttale fra Surnadal kommune eller Norsk Landbruksrådgivning for å kunne ta saken til behandling.

Saken omhandler et stort inngrep som kan ha store konsekvenser for verneverdiene. For at styret skal kunne behandle saken, er det nødvendig med tilstrekkelig kunnskap om naturtyper og arts mangfold veien kan berøre. Verneområdestyret ser derfor behov for at området blir kartlagt for naturtyper og arts mangfold, dersom det ikke allerede er gjort.

Verneområdestyret ber om at tiltakshaver og kommunen jobber for å få på plass informasjonen som etterspørres, og at høringsinnspillene blir videresendt oss.

Verneområdeforvalter synes for øvrig dette er en kompleks sak, og ønsker samtidig å gi styret muligheten til å komme med innspill til behandlingen av saken.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Høring - Trollheimen landskapsvernområde - Surnadal kommune - etablering av landbruksvei i Romådalen i Todalen
- 2 Befaringsrapport - veisak Romådalen 130924
- 3 Søknad om forlenging av veg inn i Romådalen
- 4 Søknad 21082024.pdf
- 5 Saksgang - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen
- 6 Saksprotokoll Saksgang - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen
- 7 Saksgang - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen
- 8 Forsøknad vegstubb.docx
- 9 Orientering - søknad - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen
- 10 Epostveksling - Søknad om forlenging av veg inn i Romådalen

Saksopplysninger

Halle og Husby grunneierlag søker om å forlenge eksisterende landbruksvei i Romådalen med 770 meter, hvor store deler av veien kommer inn i Trollheimen landskapsvernområde.

I styremøtet 27.05.2024 la verneområdestyret føringer for videre saksgang, med følgende vedtak:

«Verneområdestyret ser viktigheten av aktivt landbruk i verneområdet. Tiltakets størrelse og manglende praksis i tilsvarende saker gjør at styret ønsker befaring i saken før den legges frem til behandling. Før befaring må komplett søknad være levert, og kommunen redegjort for om tiltaket krever reguleringsplan, samt eventuelt hvilken saksbehandling tiltaket trenger etter annet lovverk. Søknaden skal tydelig vise trasé og plan for tiltakets utforming. Ved søknaden bør det foreligge en landbruksfaglig uttale fra Surnadal kommune eller Norsk Landbruksrådgivning der behovet synliggjøres. Styret ønsker også til befaringen fremlagt en oppsummering av kjent kunnskap og eventuelle mangler i forhold til verneverdier og kulturminner, slik at det kan vurderes i felt.»

Befaring med tiltakshavere, Surnadal kommune og verneområdestyrets arbeidsutvalg ble gjennomført 13.09.2024. I befaringsrapporten står følgende:

«Grunneierne ble bedt om å lage en søknad om landbruksvei, der det er vist hvor trase`en planlegges, og ble oppfordret om å unngå myr og våtmark for å redusere skade på den en ser på som viktigste naturtyper på strekningen, og områder som er viktige å bevare også av hensyn til å bedre evne til vannmagasinering i terrenget og unngå utslipp av karbon fra myr.

Ved valg av grøfter der det er nødvendig ble det oppfordret om at disse ble laget som åpne steinlagte grøfter og at en unngikk drenerør.

I søknaden må det framgå hvor høye veiskjæringer det ville bli og at det beskrives hvordan det er planlagt at disse skal bli plastert for å redusere den negative effekten veien vil få på landskapet.

Tilleggsinformasjon til allerede innsendt søknad, sendes Surnadal kommune som videresender søknaden til Verneområdestyret samtidig med at den sendes på høring til andre instanser. Også høringsinnspill sendes verneområdestyret som innspill til styrets behandling.»

Surnadal kommune mottok søknad om bygging av landbruksvei 05.06.2025. I søknaden er det vedlagt trasé samt skjæringer for planlagt vei og beskrivelse av hvordan disse vil bli plastert, som var etterlyst i befaringsrapporten.

Saken er nå sendt på høring til Møre og Romsdal fylkeskommune, Statsforvalteren i Møre og Romsdal, Verneområdestyret for Trollheimen, Sametinget, NVE region vest, og Forum for natur og friluftsliv i Møre og Romsdal.

Vurdering

Verneområdestyret har per tid ikke mottatt noen skriftlig redegjørelse fra kommunen for om tiltaket krever reguleringsplan, samt eventuelt hvilken saksbehandling tiltaket trenger etter annet lovverk. Verneområdestyret har heller ikke mottatt noen landbruksfaglig uttale fra Surnadal kommune eller Norsk Landbruksrådgivning.

Ettersom ovennevnte informasjon fortsatt mangler, samt at vi ennå ikke har mottatt høringsinnspillene (frist 01.09.2025), har ikke styret nødvendig kunnskap for å behandle saken.

Saken omhandler et stort inngrep som kan ha store konsekvenser for verneverdiene. For at styret skal kunne behandle saken, er det nødvendig med tilstrekkelig kunnskap om naturtyper og arts mangfold veien kan berøre. Verneområdestyret ser derfor behov for at området blir kartlagt for naturtyper og arts mangfold, dersom det ikke allerede er gjort.

Verneområdeforvalter synes for øvrig dette er en kompleks sak, og ønsker å gi styret muligheten til å komme med innspill til høringen eller behandlingen.

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 87
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Hege Sæther Moen

Vår ref. 2023/9994-0 432.2

Deres ref. «REF»

Dato 18.09.2024

Befaringsrapport - veisak Romådalen 13.09.2024

Dato: 13.09.2024
Tid: 10:00-15:00
Sted: Romådalen

Følgende deltok:

Grunneiere - Anders Ansnes Karlsen, Ingebrigt Ramsøy, Olav halle og Stig Husby

Surnadal kommune – Mona Rosvold, Elin Moen Lysø og Staffan Sandberg

Verneområdestyret møtte med AU og verneområdeforvalterene
Haakon Eldar Nordseth, Maja Britt Renander, Lusie Gjersvoll, Hege Sæther Moen og Linda
Forbregd Henriksen

Grunneierne fikk vist representanter fra Verneområdestyret og Surnadal kommune
utfordringen de har med å forflytte beitedyr inn og ut av den fremre delen av Romådalen.

Hellende berg i kombinasjon av stein og myr nært elva Romåa på deler av strekningen har
medført tap av dyr flere ganger og er hovedårsaken til at grunneierne nå ønsker å etablere
en vei noe lenger vekk fra elva for å få dyrene inn i beietområdet uten å trenge å passere
denne delen av trase`en.

Utmarksbeite er en viktig ressurs for grunneierne, som de ønsker å utnytte. De har også
startet opp med skjøtsel og seterstølene sine og ønsker å bruke dalen mer aktivt framover
enn det har vært gjort en periode fram til nå.

Deltakerne gikk den gamle seterveien langs elva innover til Pestusetra og den mulige
traseen for vei forbi problemstrekningen ut igjen.

Grunneierne ble bedt om å lage en søknad om landbruksvei, der det er vist hvor trase`en
planlegges, og ble oppfordret om å unngå myr og våtmark for å redusere skade på den en

ser på som viktigste naturtyper på strekningen, og områder som er viktige å bevare også av hensyn til å bedre evne til vannmagasinering i terrenget og unngå utslipp av karbon fra myr. Ved valg av grøfter der det er nødvendig ble det oppfordret om at disse ble laget som åpne steinlagte grøfter og at en unngikk drenerør.

I søknaden må det framgå hvor høye veiskjæringer det ville bli og at det beskrives hvordan det er planlagt at disse skal bli plastert for å redusere den negative effekten veien vil få på landskapet.

Tilleggsinformasjon til allerede innsendt søknad, sendes Surnadal kommune som videresender søknaden til Verneområdestyret samtidig med at den sendes på høring til andre instanser. Også høringsinnspill sendes verneområdestyret som innspill til styrets behandling.

Med hilsen

Hege Sæther Moen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Linda Forbregd Henriksen
Elin Moen Lysø
Staffan Karl Åke Sandberg

Fra: Mona Rosvold[mona.rosvold@surnadal.kommune.no]
Sendt: 04.09.2024 11:47:24
Til: Anders A. Karlsen[anders@pestua-gard.no]
Kopi: Elin Moen Lysø[elin.moen.lyso@surnadal.kommune.no];Håvard Stensønes[havard.stensones@surnadal.kommune.no];Moen, Hege Sæther[hege.moen@statsforvalteren.no];
Tittel: Søknad om forlenging av veg inn i Romådalen

Til Halle og Husby Grunneierlag SA, ved Anders A Karlsen

Eg viser til dialog om saka med Elin og Hege, sjå også under her. Kommunen skal behandle søknaden om bygging av landbruksveg etter landbruksvegforskrifta. Ber derfor om at du fyller ut aktuelle felt i skjemaet Søknad om bygging av landbruksveg, link til skjemaet her: [søke kommunen om bygging av landbruksveg etter landbruksvegforskrifta](#).

I etterkant av eventuelt godkjenningsvedtak av Verneområdestyret, skal kommunen behandle saka administrativt som landbruksveg etter landbruksvegforskrifta. Før kommunalt vedtak skal saka sendast på høyring til Statsforvalteren i Møre og Romsdal, Fylkeskommunen, Sametinget, NVE, Naturvernforbundet i Møre og Romsdal, Surnadal Jeger- og Fiskeforening, Forum for Natur- og Friluftsliv (FNF). Kommunen kan starte prosessen no med å sende saka på høyring.

Send søknaden på epost til post@surnadal.kommune.no. Søknaden skal inn i vår sak 24/01444. Legg gjerne ved søknaden datert 21.08.2024, som de sende til Verneområdestyret for Trollheimen. Der er alle underskriftene med. Da kan du signere på vegne av grunneierlaget på søknadsskjemaet. I søknadsskjemaet kan du da, i aktuelle felt, vise til informasjonen som står i søknaden til Verneområdestyret. Legg ved kart, både oversiktskart og detaljkart, som viser grensa for Verneområdet, eksisterande veg og sti, og den planlagte vegen de vil bygge. Da får høyringsinstansane mest mulig nødvendig informasjon.

Elin og eg frå kommunen vil vere med på befaring i lag med aktuelle frå Verneområdestyret, den 13.september.

Helsing

Mona Rosvold

Jordbrukssjef

Areal- og naturforvaltning

Telefon: 91 67 60 17

Fra: Elin Moen Lysø <elin.moen.lyso@surnadal.kommune.no>

Sendt: onsdag 28. august 2024 11:01

Til: Mona Rosvold <mona.rosvold@surnadal.kommune.no>

Emne: VS: Søknad om forlenging av veg inn i Romådalen

Dette Hege skreiv i vår (sjå under).

Venleg helsing

Elin Moen Lysø

konsulent landbruk

areal- og naturforvaltning

telefon: 95 25 93 60

www.surnadal.kommune.no

SURNADAL KOMMUNE

Fra: Moen, Hege Sæther <hege.moen@statsforvalteren.no>

Sendt: fredag 10. mai 2024 10:55

Til: Elin Moen Lysø <elin.moen.lyso@surnadal.kommune.no>

Kopi: Anders Ansnes Karlsen <anders@pestua-gard.no>

Emne: SV: Søknad om forlenging av veg inn i Romådalen

Viser til telefonsamtale vedrørende landbruksfaglig uttale som jeg har signalisert er nødvendig dokumentasjon for behandling av søknaden om å etablere en landbruksvei fra Anders Ansnes Karlsen.

Siden kommunen skal behandle saken senere er det habilitetsmessig vanskelig å gi en slik dokumentasjon. Jeg har forsøkt å få en vurdering av dette hos Stastforvalteren, men har vanskelig for å nå riktige personer for å gi meg råd vedrørende dette.

Jeg anbefaler derfor at Anders lager en søknad som viser tiltaket, med utforming og kartfesting, og som beskriver hvorfor veien er nødvendig for landbruksdrifta. Her er det nødvendig å si noe om hvorfor den ekstra veilengden er nødvendig. Søknaden sendes Surnadal kommune som sørger for at den er godt nok opplyst også for senere behandling etter annet lovverk i kommunen, og som opplyser om relevante forhold i kommunens føringer som verneområdestyret bør vite om ved vår behandling av saken.

Verneområdestyret har møter den 27. mai, 21.-22.08, 30.09 og 18.11 2024. jeg ser det naturlig at styret (deler av styret) har en befaring i Romådalen etter at søknad er levert, men før den behandles. Jeg ber derfor om at søknad leveres i løpet av juni. Søker kan da vente at styret behandler saken på møtet i august eller september 2024.

Jeg håper dette er avklarende i forhold til søknadsprosess og behov. Surnadal kommune kan da altså se bort fra vårt ønske om landbruksfaglig vurdering av saken.

Med vennlig hilsen

Hege Sæther Moen

verneområdeforvalter

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Telefon: 91339538 / 73199387

Epost: hesmo@statsforvalteren.no

Fra: Elin Moen Lysø <elin.moen.lyso@surnadal.kommune.no>

Sendt: onsdag 8. mai 2024 11:36

Til: Moen, Hege Sæther <hege.moen@statsforvalteren.no>

Emne: VS: Søknad om forlenging av veg inn i Romådalen

Vidaresender som avtald.

Venleg helsing

Elin Moen Lysø

konsulent landbruk

areal- og naturforvaltning

telefon: 95 25 93 60

www.surnadal.kommune.no

SURNADAL KOMMUNE

Fra: Elin Moen Lysø

Sendt: mandag 25. mars 2024 11:19

Til: Anders A. Karlsen <anders@pestua-gard.no>

Emne: Søknad om forlenging av veg inn i Romådalen

Hei.

Her kjem svar angående saksgang ved søknad om å forlenge vegen til Romådalen som du snakka om.

1. Du må først søke Verneområdestyret for Trollheimen om å bygge veg som disp etter verneforskrifta.

I [forvaltningsplana](#) for Trollheimen står det litt om saksbehandling. På side 75 står bla dette:

Verneforskriftene har normalt strengere bestemmelser vedrørende bruk og tiltak enn annet lovverk. Derfor er det naturlig at en søknad om dispensasjon først blir behandlet etter verneforskriften av forvaltningsmyndigheten og deretter etter plan og bygningslov, motorferdsellov, annet lovverk.

- Her bør du/di argumentere kvifor du/di meiner denne forlenginga er så viktig. Vi på landbrukskontoret kan som tidlegare nemnd ikkje koma med noko landbruksfagleg uttale, da det gjer kommunen inhabil når saka kjem til oss for behandling etter eit eventuelt positivt svar frå områdestyret. Så enten får du/di sjølv argumentere godt eller så vil eg tru for eksempel Norsk Landbruksrådgiving kan ta på seg eit slik oppdrag.

2. Blir det positivt vedtak om disp. etter verneforskrifta, så må du deretter [søke kommunen om bygging av landbruksveg etter landbruksvegforskrifta](#). I lenka framom finn du søknadskjema for dette og meir informasjon om ein slik søknad.

Ved alle søknader er det generelt lurt å sette seg inn i lovverket det skal behandlast etter og argumentere/beskrive i forhold til dette.

Venleg helsing

Elin Moen Lysø

konsulent landbruk
areal- og naturforvaltning
telefon: 95 25 93 60

www.surnadal.kommune.no

Verneområdestyret for Trollheimen
v/Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600
7334 Steinkjer

Halle og Husby Grunneierlag SA
6645 Todalen

Todalen 21.08.2024

Søknad om jordbruksveg i Romådalen

Det søkes herved om løyve til utbygging av en vegstubb fra eksisterende skogsveg og til en egnet plass rett innenfor Finnskjeeggura i Romådalen. Vegen er planlagt til å utgjøre en lengde på ca. 600 meter i luftlinje innenfor verneområdgrensa merket på kart. Vi har hatt befarings med entreprenør, og gått opp en trase som ikke vises fra opprinnelig setersti, som er et vesentlig punkt for oss, fordi vi har et sterkt ønske om å bevare gammel setersti til å være den kulturarven det er og betyr for oss.

Bruksområdet av vegen vil være tilkjøring og henting av dyr på beite, samt transport av driftsmateriell og utstyr for stell og vedlikehold av setrene og setereiendommene.

Vegen det her er snakk om har Anders Ansnes Karlsen beskrevet detaljert til Hege Sæther Moen, med fokus på at alle skjæringer og fyllinger skal plastres med torv som er avdekt av vegtraseen, slik at det blir minst mulig synlig inngrep. Det vil også bli lagt fall på vegen for å forhindre høye skjæringer.

Snuplass/oppsamlingsplass for dyr vil bli laget og organisert på et minst mulig areal. Selve plasseringen av snuplass kan bli drøftet av verneområdsstyret, grunneiere og entreprenør.

Problem og faremoment.

Innenfor Haukarsteinen er elva svært stri og ligger nærme setersti, og er ulendt og myrete. Elva går over setersti når den er stor, og vasker vekk utbedringer som vi har prøvd å utføre i de områdene det gjelder.

Effektivitet er en utfordring

Dagens samfunn setter store krav til oss som driver med landbruk, derfor er det økonomisk svært uhensiktsmessig å samle 10 personer for å få et begrenset antall dyr trygt inn i Romådalen. Dette tar lang tid, oftest over en hel dag med forberedelser og etterarbeid.

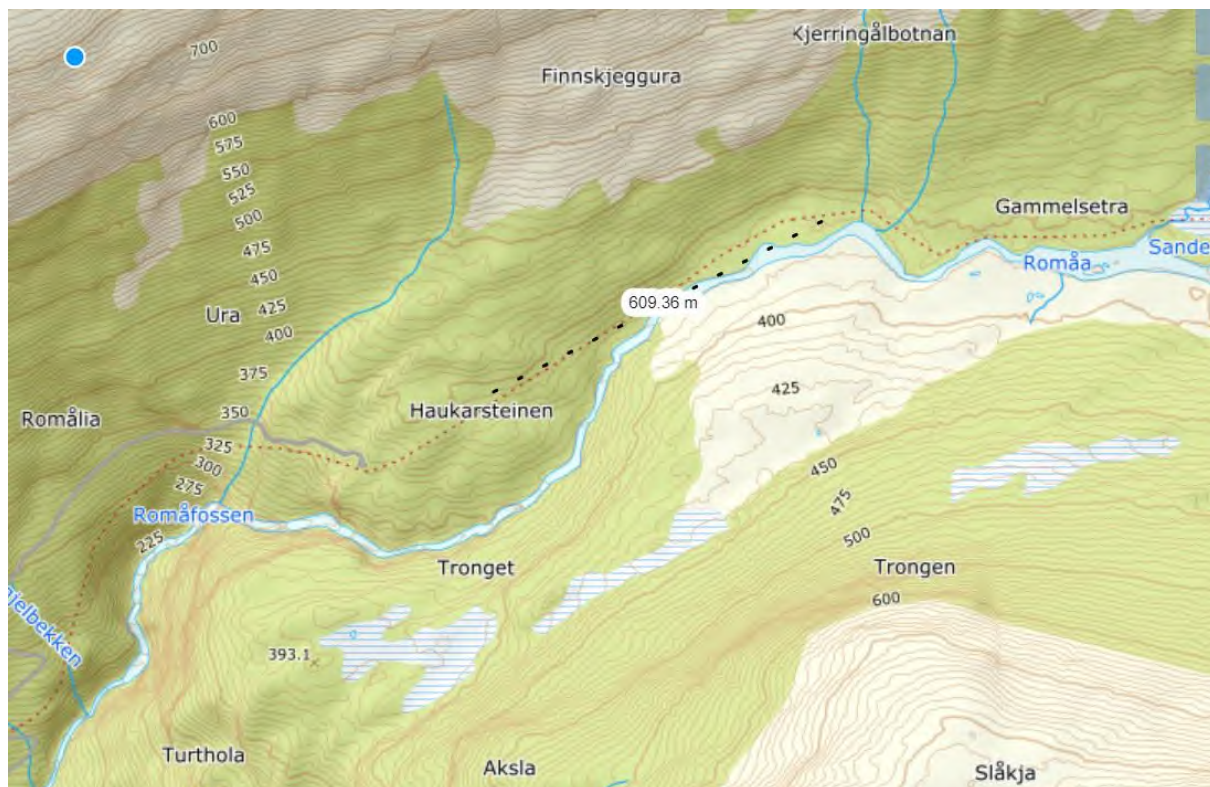
Utfordringer med å få beitedyr til Romådalen

Det er ikke lett å samle ressurser og folk på dugnad for å jage beitedyr opp til Romådalen. Veien er problematisk, og krever høg bemanning. Når vi kommer opp til slutten av dagens skogsveg, så starter en problematisk strekning med mange faremoment inn til der beiteområdet starter, innenfor Finnskjeeggura.

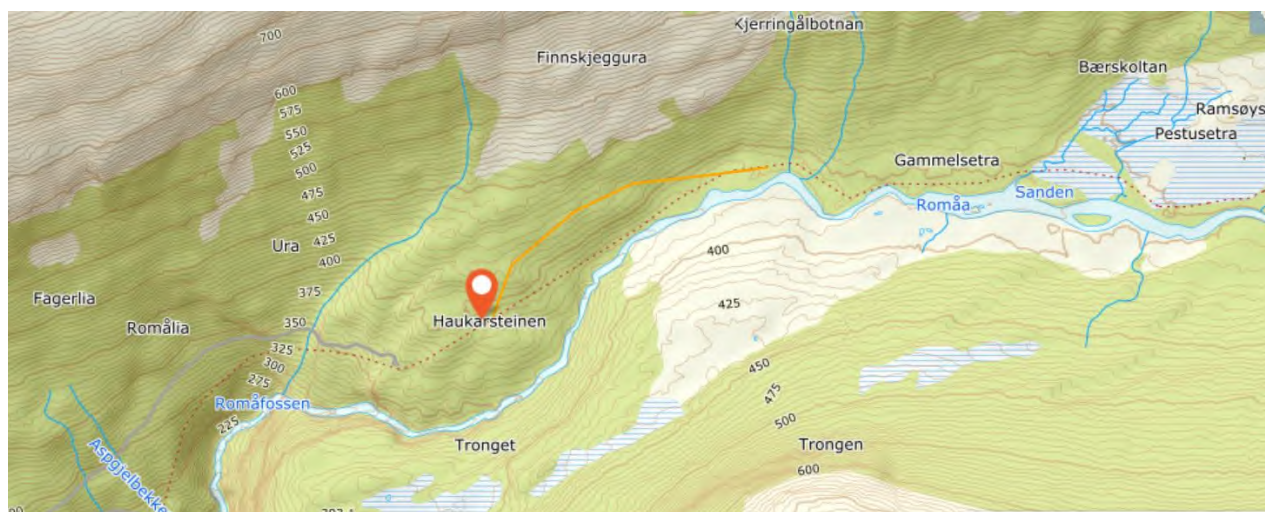
Innenfor Finnskjeggura er det en naturlig start fra gammelt av for beiteområdet, der Romådalen åpner seg og det er enkelt å slippe dyra på beite og samle dyra til høsten.

Vegen som er planlagt vil også forenkle stell og vedlikehold av setrene i dalen, fordi vi nå fjerner det mest vanskelige og farlige området for både folk og dyr.

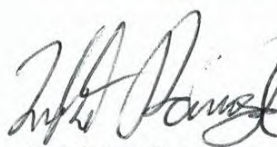
Kartutsnitt, avstand fra verneområdegrense til samlings/snuplass, se markert:

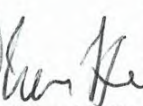

Enkel skisse over vegtrase:

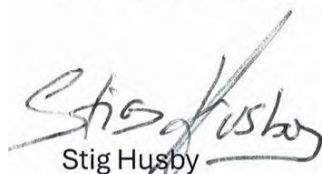
Med hilsen grunneiere Halle og Husby Grunneierlag:

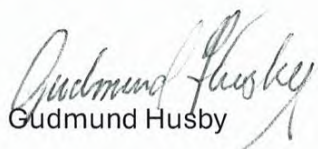

Ingebrigt Ramsøy

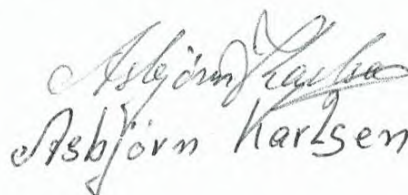

Olav Halle

Frode Grønmyr

Anders A Karlsen

Stig Husby

Gudmund Husby

Asbjørn Karlsen

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 87
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Anders Ansnes Karlsen
Pestua, Pilskarvegen 46
6645 Todalen

Saksbehandler Hege Sæther Moen

Vår ref. 2023/9994-0 432.2

Deres ref.

Dato 20.06.2024

Saksgang - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen

Det vises til vår tidligere dialog om beitebrukernes behov for å etablere landbruksvei noe videre innover Romådalen. Jeg har drøftet saken med Surnadal kommune og Verneområdestyret for å skissere videre gang i saken.

Verneområdestyret drøftet saken i sitt møte den 27.05.2024, og uttrykker følgende om saken:

Verneområdestyret ser viktigheten av aktivt landbruk i verneområdet. Tiltakets størrelse og manglende praksis i tilsvarende saker gjør at styret ønsker befarung i saken før den legges frem til behandling. Før befarung må komplett søknad være levert, og kommunen redegjort for om tiltaket krever reguleringsplan, samt eventuelt hvilken saksbehandling tiltaket trenger etter annet lovverk.

Søknaden skal tydelig vise trasé og plan for tiltakets utforming. Ved søknaden bør det foreligge en landbruksfaglig uttale fra Surnadal kommune eller Norsk Landbruksrådgivning der behovet synliggjøres.

Styret ønsker også til befarungen fremlagt en oppsummering av kjent kunnskap og eventuelle mangler i forhold til verneverdier og kulturminner, slik at det kan vurderes i felt.

Surnadal kommune har uttrykt at de ser det som vanskelig, habilitetsmessig, å gi en landbruksfaglig uttale, derfor er Norsk Landbruksrådgivning foreslått som et alternativ. Hnesikten med en slik uttale er å få en god faglig forståelse for at veibehovet er nødvendig for å kunne utnytte beiteressursen i dalen. Dere kan selvsagt selv velge å begrunne dette eller få hjelp av andre til å utforme en landbruksfaglig vurdering.

Verneområdestyret har sitt neste møte 21.-22. august og deretter 30.09. Om dere gereier å levere søknad i løpet av august kan vi kha en befarung i slutten av august og kan ta saken til behandling i møtet den 30.09.24.

Vi snakkes videre.

Med hilsen

Hege Sæther Moen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Saksprotokoll Saksgang - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen

Kopi til:

Surnadal kommune

Bårdshaugvegen 1

6650

SURNADAL

Arkivsaksnummer: 2023/9994-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 14.05.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	18/2024	27.05.2024

Saksgang - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen

Saksprotokoll fra møte 27.05.2024 i Verneområdestyret for Trollheimen

Behandling

Vedtak

Verneområdestyret ser viktigheten av aktivt landbruk i verneområdet. Tiltakets størrelse og manglende praksis i tilsvarende saker gjør at styret ønsker befaring i saken før den legges frem til behandling. Før befaring må komplett søknad være levert, og kommunen redegjort for om tiltaket krever reguleringsplan, samt eventuelt hvilken saksbehandling tiltaket trenger etter annet lovverk. Søknaden skal tydelig vise trasé og plan for tiltakets utforming. Ved søknaden bør det foreligge en landbruksfaglig uttale fra Surnadal kommune eller Norsk Landbruksrådgivning der behovet synliggjøres.

Styret ønsker også til befaringen fremlagt en oppsummering av kjent kunnskap og eventuelle mangler i forhold til verneverdier og kulturminner, slik at det kan vurderes i felt.

Innstilling fra forvalter

Saken legges fram for styret for å orientere styret om at det foreligger et behov fra beitebrukere i Romådalen om etablering av landbruksvei. Det er ønskelig at styret drøfter hvordan de vil behandle saken og gir forvalterne føringer for videre saksgang.

Når bør en befaring gjennomføres? Er det ønskelig at hele styret deltar, eller en frivillig deltakelse?

Hva er normalt å kreve av en slik sakstype.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Forsøknad vegstubb.docx
- 2 Orientering - søknad - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen
- 3 Epostveksling - Søknad om forlenging av veg inn i Romådalen

Saksopplysninger / bakgrunn for saken

Anders A Karlsen har etter dialog med forvalter den 13.09.2023 fremmet en *forsøknad* knyttet til et planlagt tiltak – bygging av landbruksveg i Romådalen.

Det går fram av søknaden at behovet er knyttet til å bedre kunne utnytte utmarksressursen i Romådalen. Det er i dag strabasjøs å få dyrene til og fra Romådalen, og et arbeid som er avhengig av flere hjelpere. Det vises til et behov for 8 personer for å drive dyrene innover på en noenlunde sikker måte. Ressursmessig er dette ikke noe som bønder i dag greier å få til.

Erfaring fra tidligere beitebruk i Romådalen er tap av dyr og skade på folk. Det er spesielt området ved *berga*, det pekes på som vanskelig. Her er stien trang og bratt, og går rett ned i elva. Stien avsluttes med å gå på selve svaene som ofte er glatte.

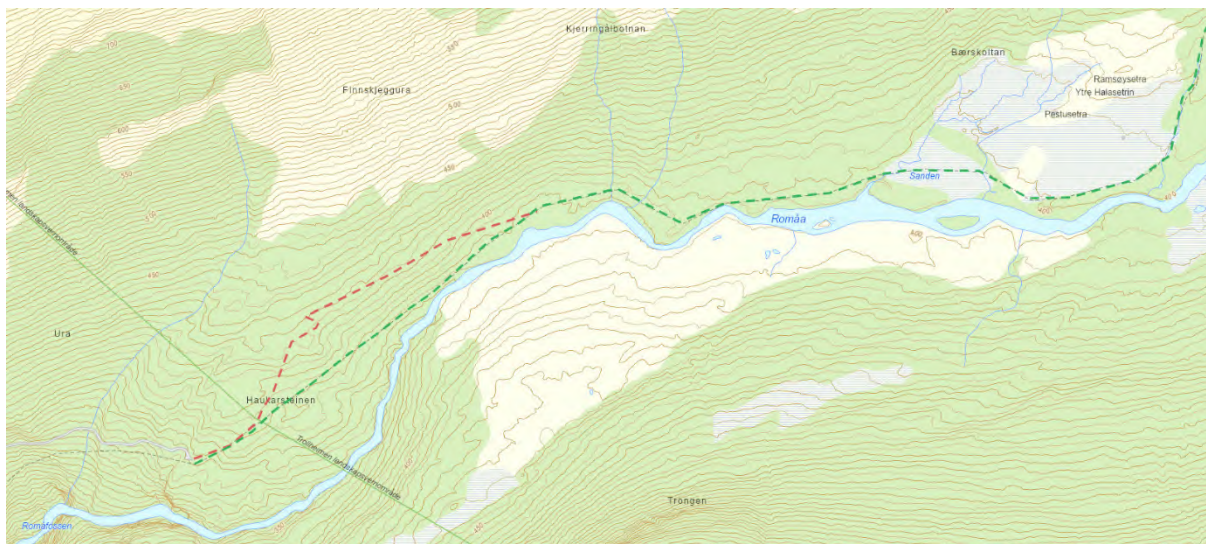
Det av hensyn til sikkerhet til folk og dyr ønskelig å få etablert en landbruksvei fram til der beitet i praksis starter etter *berga*. En vei vil i følge Karlsen også gjøre det lettere å frakte dyr innover alene, og slik ikke være så avhengig av hjelpere. Det vil også være lettere å skifte dyr gjennom sesongen om en kan hente og bringe dem på en sikker og mer effektiv måte enn i dag.

Søker viser under befaringen og i kart vedlagt søknaden at ønsket trase er noe over dagens setervei. Årsaken er at en ikke ønsker å skade seterveien som av grunneierne i dalen sees på som et viktig kulturminne.

For å bedre vise hvordan veien er tenkt lagt i terrenget og forklare sitt behov bedre var forvalter på befaring høsten 2023. Søker viser til dialog og befaring med entrepenør som er tenkt nyttet ved en ev veibygging, der entrepenør vil plastre skjæringer med torva som tas av for å lage veibane.

Søker viser til at de tenker å stenge veien med bom nede i dalen om det åpnes for å etablere en landbruksvei videre, da de selv ikke ønsker unødig trafikk inn i området.

Kartet under utarbeidet av forvalter basert på befaring og kart vedlagt *forsøknaden*, viser tenkt landbruksvei stippet i rødt, og setersti i stippet grønt.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har 08.02.2011 med hjemmel i NML § 62 gitt Verneområdestyret for Trollheimen forvaltningsmyndighet for Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder og Miniildalsmyrene og Svartåmoen naturreservater. Denne delegeringen av myndigheten er i ettertid gitt til nye styrer av Miljødirektoratet, senest ved vedtektene av 19.01.2024. Forvaltningsmyndighet omfatter vedtak fattet med hjemmel i verneforskriftene og NML § 48.

Verneområdestyret har den 05.03.2024 delegert til sine forvaltere mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskrift, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis til sine forvaltere. Denne saken må legges fram for styrebehandling.

Verneformål – forskrift

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde har i kap IV punkt 1.1 a) et generelt forbud mot alle inngrep som kan endre karakteren til landskapet, herunder bygging av veier.

Verneområdestyret kan etter søknad, når tiltaket kan skje uten å være i strid med formålet med vernet, i tråd med verneforskriftens kap IV punkt 1.3 a) åpne for *Nydyrking og oppføring av nye seteranlegg og framføring av jordbruksveg,der det er naudsynt.*

NML §§ 8 – 12 skal ligge til grunn ved vurderingene av om en dispensasjon skal gis.

Forvaltningsplan

Det framgår i forvaltningsplanens kap 4.1 Landbruk – jord og skogbruk som forvaltningsmål:

- å bevare de aktive setrene i Trollheimen og synliggjøre for flere muligheten av å starte opp med setring

- å opprettholde og om mulig øke antall sau, storfe og geit i seterdalene i Trollheimen

Viktige forhold her er at tiltak det åpnes for skal være behovsvurdert og tiltaket skal ikke være i strid med verneformålet.

Forvaltningsplanen beskriver under veier (s. 71) at det om det gis dispensasjon for etablering av landbruksvei må stilles krav om lav standard på veien og bom for å redusere unødig ferdsel.

Det framgår i forvaltningsplanen (s 76) under kap 6 om saksbehandling at det generelt kan forventes at det vil bli gitt dispensasjon for tiltak som fremmer verneverdiene. For tiltak som ikke vil påvirke verneverdiene, det vil si hverken fremmer eller er i strid med verneformålet, vil det normalt bli gitt dispensasjon om tiltaket vurderes som viktig for søker og ikke til forstyrrelse eller skade for andre brukere. Tiltak som kan true verneverdiene vil normalt ikke bli gitt dispensasjon.

Naturmangfoldloven

§§ 8-12 skal vurderes ved enhver dispensasjon fra verneforskriften. Disse er ikke vurdert på nåværende stadium av saken, men nevnes for å vise hvilke vurderinger som skal gjøres som del av den framtidige behandlingen.

§8 Kunnskapsgrunnlaget

§ 9 føre-var- prinsipp

§10 Samlet belastning

§ 11 kostnaden ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Presedens

Det er ikke behandlet søknader om bygging av landbruksveg i Trollheimen landskapsvernområde siden området ble vernet. Saken vil derfor bli førende for framtidige søknader og tilsvarende saker.

Vurdering

Forvalterne vurderer etablering av landbruksveg på 500 m å være et stort inngrep i landskapet. Krav til både beskrivelse av tiltaket og behovet for tiltaket øker med tiltakets størrelse.

I denne saken har forvalter Hege Sæther Moen vært i dialog med både søker Anders A Karlsen og landbruks rådgiver Elin Moen i Surnadal kommune, med oppfordring om at

kommunens landbruksmyndighet lager en uttale som begrunner / støtter søkers behov, for slik å lette vurderingen av forvalter på dette punktet som er utenfor forvalters erfaringsfelt. Kommunen mener de vanskelig kan lage en slik uttale da de senere vil ha et habilitetsproblem når de etter vernemyndighetens behandling skal behandle saken etter sine lovverk og tilskuddsordninger.

Søker og landbruksrådgiver er derfor svart ut i epost av 10.05.2024 med at vi kan se bort fra en landbruksfaglig uttale fra Surnadal kommune. Det er likevel viktig at søker skaffer hjelp till å lage en god søknad, der tiltaket beskrives godt. Søknaden leveres Surnadal kommune, som sørger for at saken er tilstrekkelig opplyst i forhold til behandling både i verneområdestyret og senere annen formell lov- og eller tilskuddsbehandling. Vernemyndigheten ønsker også at kommunen ved oversendelse av saken opplyser om hvordan saken vil behandles videre, og om det foreligger eventuelle føringer for slike typer saker som verneområdestyret bør kjenne til.

Verneområdestyret har etter møtet den 27. mai, møter 21.-22.08, 30.09 og 18.11 2024. Forvalter mener det er naturlig at styret (deler av styret) har en befaring i Romådalen etter at søknad er levert, men før den behandles i styret. For å rekke en behandling på møtet i august eller september 2024 ber en om at leveres i løpet av juni. Det kan være aktuelt å høre Rådgivende utvalg i en slik sak som ikke har en etablert forvaltningspraksis.

Verneområdestyret har de siste år gitt støtte til å kjøpe inn NoFence klaver for 3 av gardbrukerne i Romådalen. De viser en interesse for å starte opp med mer aktiv bruk / utnytting av utmarkas ressurser. Det har også vært gjennomført uttak av gran på flere av seterstølene i Romådalen, og det er inngått kjøpsavtaler med tre grunneiere per i dag, og de resterende setrene kartlegges i 2024 med mål om å utarbeide en helhetlig kjøpsplan for området.

Saksgang ved etablering av landbruksveg

Av det forvalter kan se i forhold til saksgang og behandlinger knyttet til etablering av landbruksveier foreligger det en forskrift [Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier - Lovdata](#), der følgende går fram av formålsparagrafen 1.1: Formålet med denne forskriften er å sikre at planlegging og bygging av landbruksveier skjer på en måte som skal gi landbruksfaglige helhetsløsninger. Det skal samtidig legges vekt på hensynet til miljøverdier som naturmangfold, landskap, kulturminner og friluftsliv, hensynet til fare for flom, erosjon og løsmasseskred, samt andre interesser som blir berørt av veiframføringen.

Det framgår av forskriften over at alt som ikke kan regnes som ubetydelige terrenginngrep, veier med en planering av areal over 150 m eller 450 m², og der fylling eller skjæring fører til mer enn 1 m avvik fra opprinnelig terrengnivå, omfattes av forskriften.

Forskriften stiller krav til at søknad leveres på fastsatt skjema fra Landbruksdirektoratet, slik også landbruksrådgiver Moen i Surnadal viste til i epost til søker av 25.03.2024.

Det framgår videre at krav til konsekvensutredning først skal vurderes ved nybygging av landbruksveier over 5 km.

Forskriften viser videre til krav til søknad og saksgang. Det er ikke tydelig om det kreves reguleringsplikt etter PBL, men her er det viktig at Surnadal kommune ved oversendelse av saken redegjør for om det skal gjøres ved oversendelse av søknad.

Arkivsaksnummer: 2023/9994-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 14.05.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen		

Saksgang - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen

Innstilling fra forvalter

Saken legges fram for styret for å orientere styret om at det foreligger et behov fra beitebrukere i Romådalen om etablering av landbruksvei. Det er ønskelig at styret drøfter hvordan de vil behandle saken og gir forvalterne føringer for videre saksgang.

Når bør en befaring gjennomføres? Er det ønskelig at hele styret deltar, eller en frivillig deltakelse?

Hva er normalt å kreve av en slik sakstype.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Forsøknad vegstubb.docx
- 2 Orientering - søknad - Trollheimen landskapsvernområde - etablering av landbruksvei i Romådalen - Anders A Karlsen
- 3 Epostveksling - Søknad om forlenging av veg inn i Romådalen

Saksopplysninger / bakgrunn for saken

Anders A Karlsen har etter dialog med forvalter den 13.09.2023 fremmet en *forsøknad* knyttet til et planlagt tiltak – bygging av landbruksveg i Romådalen.

Det går fram av søknaden at behovet er knyttet til å bedre kunne utnytte utmarksressursen i Romådalen. Det er i dag strabasiøst å få dyrene til og fra Romådalen, og et arbeid som er avhengig av flere hjelpere. Det vises til et behov for 8 personer for å drive dyrene innover på en noenlunde sikker måte. Ressursmessig er dette ikke noe som bønder i dag greier å få til.

Erfaring fra tidligere beitebruk i Romådalen er tap av dyr og skade på folk. Det er spesielt området ved *berga*, det pekes på som vanskelig. Her er stien trang og bratt, og går rett ned i elva. Stien avsluttes med å gå på selve svaene som ofte er glatte.

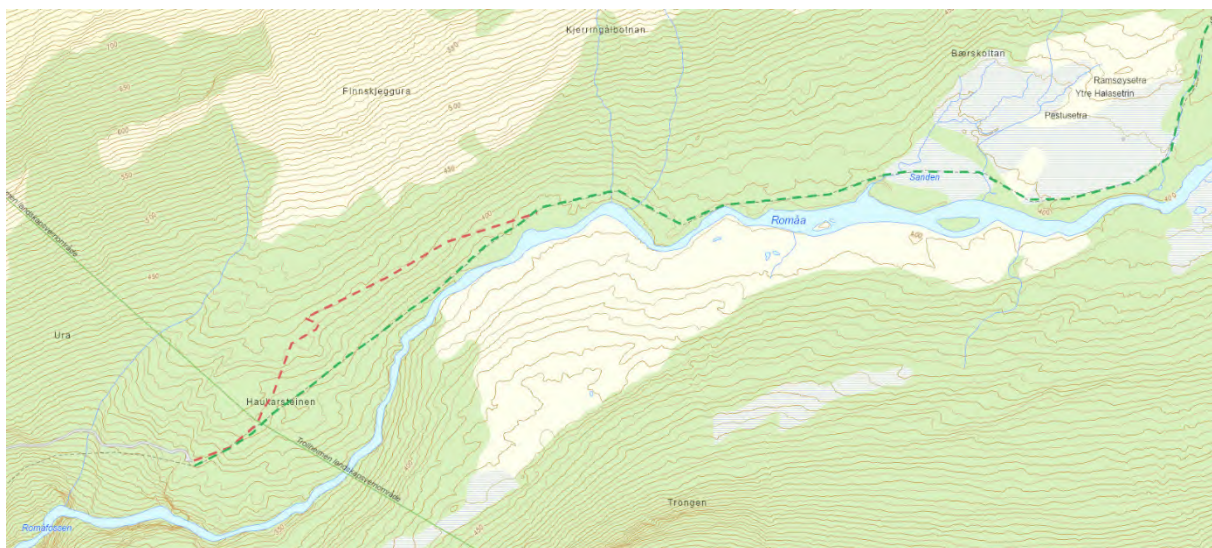
Det av hensyn til sikkerhet til folk og dyr ønskelig å få etablert en landbruksvei fram til der beitet i praksis starter etter berga. En vei vil i følge Karlsen også gjøre det lettere å frakte dyr innover alene, og slik ikke være så avhengig av hjelpere. Det vil også være lettere å skifte dyr gjennom sesongen om en kan hente og bringe dem på en sikker og mer effektiv måte enn i dag.

Søker viser under befaringen og i kart vedlagt søknaden at ønsket trase er noe over dagens setervei. Årsaken er at en ikke ønsker å skade seterveien som av grunneierne i dalen sees på som et viktig kulturminne.

For å bedre vise hvordan veien er tenkt lagt i terrenget og forklare sitt behov bedre var forvalter på befaring høsten 2023. Søker viser til dialog og befaring med entrepenør som er tenkt nyttet ved en ev veibygging, der entrepenør vil plastre skjæringer med torva som tas av for å lage veibane.

Søker viser til at de tenker å stenge veien med bom nede i dalen om det åpnes for å etablere en landbruksvei videre, da de selv ikke ønsker unødig trafikk inn i området.

Kartet under utarbeidet av forvalter basert på befaring og kart vedlagt *forsøknaden*, viser tenkt landbruksvei stippet i rødt, og seterstien i stippet grønt.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har 08.02.2011 med hjemmel i NML § 62 gitt Verneområdestyret for Trollheimen forvaltningsmyndighet for Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder og Minilldalsmyrene og Svartåmoen naturreservater. Denne delegeringen av myndigheten er i ettertid gitt til nye styre av Miljødirektoratet, senest ved vedtektene av 19.01.2024. Forvaltningsmyndighet omfatter vedtak fattet med hjemmel i verneforskriftene og NML § 48.

Verneområdestyret har den 05.03.2024 delegert til sine forvaltere mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskrift, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis til sine forvaltere. Denne saken må legges fram for styrebehandling.

Verneformål – forskrift

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde har i kap IV punkt 1.1 a) et generelt forbud mot alle inngrep som kan endre karakteren til landskapet, herunder bygging av veier.

Verneområdestyret kan etter søknad, når tiltaket kan skje uten å være i strid med formålet med vernet, i tråd med verneforskriftens kap IV punkt 1.3 a) åpne for *Nydyrking og oppføring av nye seteranlegg og framføring av jordbruksveg,der det er naudsynt.*

NML §§ 8 – 12 skal ligge til grunn ved vurderingene av om en dispensasjon skal gis.

Forvaltningsplan

Det framgår i forvaltningsplanens kap 4.1 Landbruk – jord og skogbruk som forvaltningsmål:

- å bevare de aktive setrene i Trollheimen og synliggjøre for flere muligheten av å starte opp med setring
- å opprettholde og om mulig øke antall sau, storfe og geit i seterdalene i Trollheimen

Viktige forhold her er at tiltak det åpnes for skal være behovsvurdert og tiltaket skal ikke være i strid med verneformålet.

Forvaltningsplanen beskriver under veier (s. 71) at det om det gis dispensasjon for etablering av landbruksvei må stilles krav om lav standard på veien og bom for å redusere unødig ferdsel.

Det framgår i forvaltningsplanen (s 76) under kap 6 om saksbehandling at det generelt kan forventes at det vil bli gitt dispensasjon for tiltak som fremmer verneverdiene. For tiltak som ikke vil påvirke verneverdiene, det vil si hverken fremmer eller er i strid med verneformålet, vil det normalt bli gitt dispensasjon om tiltaket vurderes som viktig for søker og ikke til forstyrrelse eller skade for andre brukere. Tiltak som kan true verneverdiene vil normalt ikke bli gitt dispensasjon.

Naturmangfoldloven

§§ 8-12 skal vurderes ved enhver dispensasjon fra verneforskriften. Disse er ikke vurdert på nåværende stadium av saken, men nevnes for å vise hvilke vurderinger som skal gjøres som del av den framtidige behandlingen.

§8 Kunnskapsgrunnlaget

§ 9 føre-var- prinsipp

§10 Samlet belastning

§ 11 kostnaden ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Presedens

Det er ikke behandlet søknader om bygging av landbruksveg i Trollheimen landskapsvernområde siden området ble vernet. Saken vil derfor bli førende for framtidige søknader og tilsvarende saker.

Vurdering

Forvalterne vurderer etablering av landbruksveg på 500 m å være et stort inngrep i landskapet. Krav til både beskrivelse av tiltaket og behovet for tiltaket øker med tiltakets størrelse.

I denne saken har forvalter Hege Sæther Moen vært i dialog med både søker Anders A Karlsen og landbruks rådgiver Elin Moen i Surnadal kommune, med oppfordring om at kommunens landbruksmundighet lager en uttale som begrunner / støtter søkers behov, for slik å lette vurderingen av forvalter på dette punktet som er utenfor forvalters erfaringsfelt. Kommunen mener de vanskelig kan lage en slik uttale da de senere vil ha et habilitetsproblem når de etter vernemyndighetens behandling skal behandle saken etter sine lovverk og tilskuddsordninger.

Søker og landbruksrådgiver er derfor svart ut i epost av 10.05.2024 med at vi kan se bort fra en landbruksfaglig uttale fra Surnadal kommune. Det er likevel viktig at søker skaffer hjelp till å lage en god søknad, der tiltaket beskrives godt. Søknaden leveres Surnadal kommune, som sørger for at saken er tilstrekkelig opplyst i forhold til behandling både i verneområdestyret og senere annen formell lov- og eller tilskuddsbehandling. Vernemyndigheten ønsker også at kommunen ved oversendelse av saken opplyser om hvordan saken vil behandles videre, og om det foreligger eventuelle føringer for slike typer saker som verneområdestyret bør kjenne til.

Verneområdestyret har etter møtet den 27. mai, møter 21.-22.08, 30.09 og 18.11 2024. Forvalter mener det er naturlig at styret (deler av styret) har en befaring i Romådalen etter at søknad er levert, men før den behandles i styret. For å rekke en behandling på møtet i august eller september 2024 ber en om at leveres i løpet av juni. Det kan være aktuelt å høre Rådgivende utvalg i en slik sak som ikke har en etablert forvaltningspraksis.

Verneområdestyret har de siste år gitt støtte til å kjøpe inn NoFence klaver for 3 av gardbrukerne i Romådalen. De viser en interesse for å starte opp med mer aktiv bruk / utnytting av utmarkas ressurser. Det har også vært gjennomført uttak av gran på flere av seterstølene i Romådalen, og det er inngått skjøtselsavtaler med tre grunneiere per i dag, og

de resterende setrene kartlegges i 2024 med mål om å utarbeide en helhetlig skjøptselsplan for området.

Saksgang ved etablering av landbruksveg

Av det forvalter kan se i forhold til saksgang og behandlinger knyttet til etablering av landbruksveier foreligger det en forskrift [Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier - Lovdata](#), der følgende går fram av formålsparagrafen 1.1:

Formålet med denne forskriften er å sikre at planlegging og bygging av landbruksveier skjer på en måte som skal gi landbruksfaglige helhetsløsninger. Det skal samtidig legges vekt på hensynet til miljøverdier som naturmangfold, landskap, kulturminner og friluftsliv, hensynet til fare for flom, erosjon og løsmasseskred, samt andre interesser som blir berørt av veiframføringen.

Det framgår av forskriften over at alt som ikke kan regnes som ubetydelige terrenginngrep, veier med en planering av areal over 150 m eller 450 m², og der fylling eller skjæring fører til mer enn 1 m avvik fra opprinnelig terrengnivå , omfattes av forskriften.

Forskriften stiller krav til at søknad leveres på fastsatt skjema fra Lnadbruksdirektoratet, slik også landbruksrådgiver Moen i Surnadal viste til i epost til søker av 25.03.2024.

Det framgår videre at krav til konsekvensutredning først skal vurderes ved nybygging av landbruksveier over 5 km.

Forskriften viser videre til krav til søknad og saksgang. Det er ikke tydelig om det kreves reguleringsplikt etter PBL, men her er det viktig at Surnadal kommune ved oversendelse av saken redegjør for om det skal gjøres ved oversendelse av søknad.

Anders A Karlsen
Pilskarvegen 46
6645 TODALEN

13/9-2023

Hege Sæther Moen

ORIENTERING OM SØKNAD OM VEG I LANDSKAPSVERNOMRÅDET

Vil her ha en kort orientering om behovet for en vegstubb innom Finnskjeggura i Romådalen.

At Romådalen bør benyttes for videre beite av storfe er vi alle enige om, dette med bakgrunn i kulturhistorisk perspektiv, faunaen og som en ressurs for foring av dyr. Vi ser at tiden blir mer verdifull for hver dag som går, og må se oss rundt for å finne områder der vi kan spare tid. I dag er det forholdsvis strabasiøst å få dyr til og fra Romådalen, det krever mange personer for å få dette til på en noenlunde sikker måte, en bør ikke starte opp før en er rundt 8 personer. Dette er ikke gjennomførbart i dag.

Opp gjennom tiden har vi alle som har eller driver med storfe i Romådalen både mistet dyr og skadet oss selv, enten på tur opp til eller ned fra beite. Selve veien opp byr på farer som har gitt tap i årene som har gått, men det er også faremomenter inne i landskapsvernområdet. Rett før en kommer til Berga er stien trang og bratt, og det går rett ned i elva, stien her avsluttes med å gå på selve svaene som ofte er glatte.

Denne veistubben vil gjøre transporten opp i dalen til noe helt annet en hva det er i dag. En kan kjøre opp med dyr helt alene, og slippe dem av der hvor beite starter på en trygg og sikker måte. Vi vil også ha mulighet til å skifte ut dyr i løpet av sesongen, noe som vil forenkle logistikken vår.

Inngrepet i naturen vil ikke bli så synlig som andre steder, jeg har bedt om pris der entreprenør skal plastre skjæringene med den torva han tar av for å lage veibane, dermed slipper en disse stygge skjæringene en ser rundt om på andre steder.

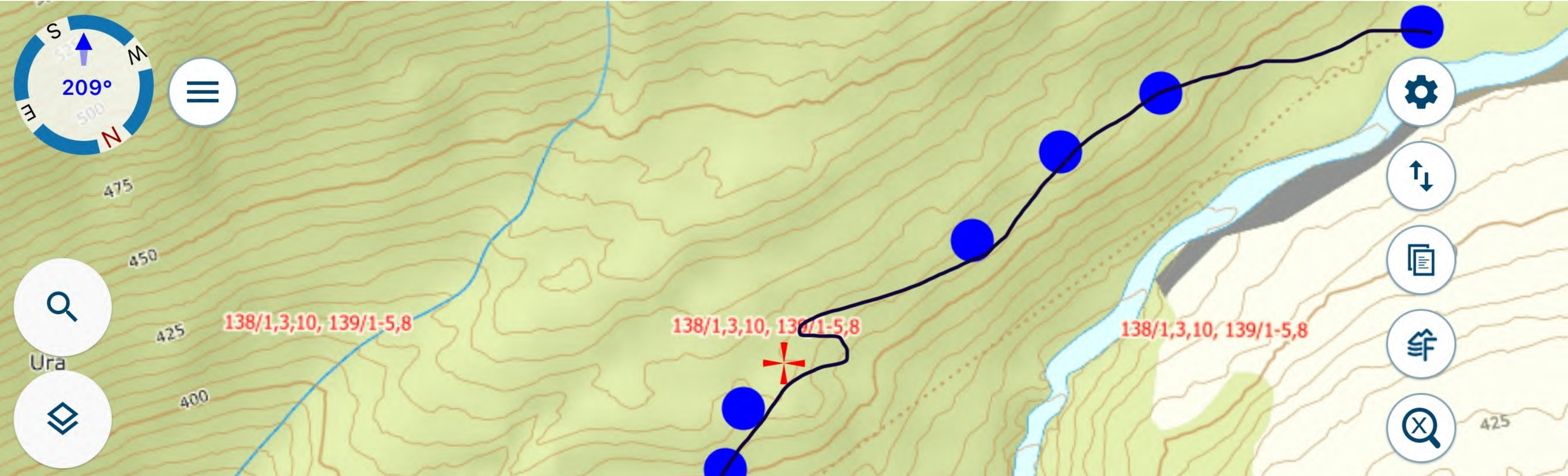
Vi vil i tillegg lage en bom helt nede i dalen hvis vi får bygge denne veistubben, vi ønsker ikke trafikk opp dit.

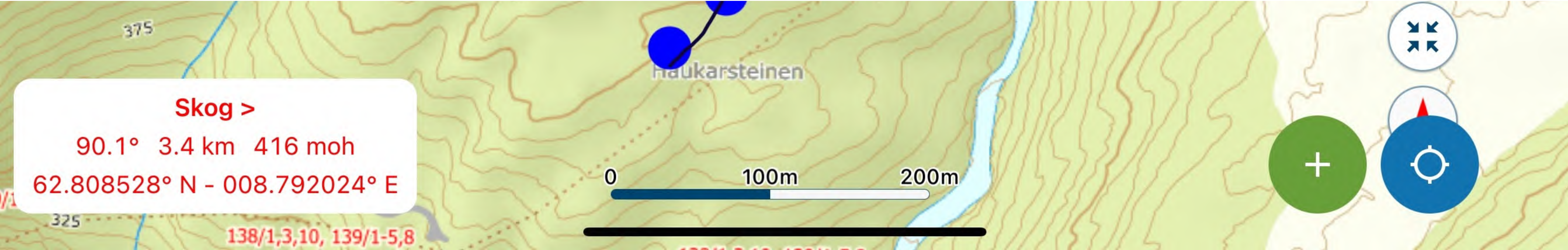
Vi forstår at noen av argumentene her ikke vil oppfattes som nødvendige nok, vi ønsker derfor ett møte med deg/dere, slik at dette kan forklares på en god måte, helst ved befarung.

Følgende kommentar er IKKE en trussel, men jeg er redd beitingen vil avta til 0 i fremtiden om dette ikke lar seg gjøre. Tiden og bemanningen er rett og slett for knapp.

Med vennlig hilsen
For grunneierne Anders A Karlsen

Fra: Anders Ansnes Karlsen[anders@pestua-gard.no]
Sendt: 13.09.2023 17:16:59
Til: Moen, Hege Sæther[hege.moen@statsforvalteren.no]
Tittel: Orientering om vegstubb

Med venlig hilsen

Anders Ansnes Karlsen
Pilskarvegen 46
Pestua
6645 TODALEN
Mob 91597313

Fra: Moen, Hege Sæther[]
Sendt: 10.05.2024 10:54:00
Til: Elin Moen Lysø[elin.moen.lyso@surnadal.kommune.no]
Kopi: Anders Ansnes Karlsen[anders@pestua-gard.no];
Tittel: SV: Søknad om forlenging av veg inn i Romådalen

Viser til telefonsamtale vedrørende landbruksfaglig uttale som jeg har signalisert er nødvendig dokumentasjon for behandling av søknaden om å etablere en landbruksvei fra Anders Ansnes Karlsen.

Siden kommunen skal behandle saken senere er det habilitetsmessig vanskelig å gi en slik dokumentasjon. Jeg har forsøkt å få en vurdering av dette hos Stastforvalteren, men har vanskelig for å nå riktige personer for å gi meg råd vedrørende dette.

Jeg anbefaler derfor at Anders lager en søknad som viser tiltaket, med utforming og kartfesting, og som beskriver hvorfor veien er nødvendig for landbruksdrifta. Her er det nødvendig å si noe om hvorfor den ekstra veilengden er nødvendig. Søknaden sendes Surnadal kommune som sørger for at den er godt nok opplyst også for senere behandling etter annet lovverk i kommunen, og som opplyser om relevante forhold i kommunens føringer som verneområdestyret bør vite om ved vår behandling av saken.

Verneområdestyret har møter den 27. mai, 21.-22.08, 30.09 og 18.11 2024. jeg ser det naturlig at styret (deler av styret) har en befaring i Romådalen etter at søknad er levert, men før den behandles. Jeg ber derfor om at søknad leveres i løpet av juni. Søker kan da vente at styret behandler saken på møtet i august eller september 2024.

Jeg håper dette er avklarende i forhold til søknadsprosess og behov. Surnadal kommune kan da altså se bort fra vårt ønske om landbruksfaglig vurdering av saken.

Med vennlig hilsen
Hege Sæther Moen
verneområdeforvalter

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Telefon: 91339538 / 73199387
Epost: hesmo@statsforvalteren.no

Fra: Elin Moen Lysø <elin.moen.lyso@surnadal.kommune.no>
Sendt: onsdag 8. mai 2024 11:36
Til: Moen, Hege Sæther <hege.moen@statsforvalteren.no>
Emne: VS: Søknad om forlenging av veg inn i Romådalen

Vidaresender som avtald.

Venleg helsing

Elin Moen Lysø

konsulent landbruk

areal- og naturforvaltning

telefon: 95 25 93 60

www.surnadal.kommune.no

Fra: Elin Moen Lysø

Sendt: mandag 25. mars 2024 11:19

Til: Anders A. Karlsen <anders@pestua-gard.no>

Emne: Søknad om forlenging av veg inn i Romådalen

Hei.

Her kjem svar angående saksgang ved søknad om å forlenge vegen til Romådalen som du snakka om.

1. Du må først søke Verneområdestyret for Trollheimen om å bygge veg som disp etter verneforskrifta.

I [forvaltningsplana](#) for Trollheimen står det litt om saksbehandling. På side 75 står bla dette:

Verneforskriftene har normalt strengere bestemmelser vedrørende bruk og tiltak enn annet lovverk. Derfor er det naturlig at en søknad om dispensasjon først blir behandlet etter verneforskriften av forvaltningsmyndigheten og deretter etter plan og bygningslov, motorferdsellov, annet lovverk.

- Her bør du/di argumentere kvifor du/di meiner denne forlenginga er så viktig. Vi på landbrukskontoret kan som tidlegare nemnd ikkje koma med noko landbruksfagleg uttale, da det gjer kommunen inhabil når saka kjem til oss for behandling etter eit eventuelt positivt svar frå områdestyret. Så enten får du/di sjølv argumentere godt eller så vil eg tru for eksempel Norsk Landbruksrådgiving kan ta på seg eit slik oppdrag.
2. Blir det positivt vedtak om disp. etter verneforskrifta, så må du deretter [søke kommunen om bygging av landbruksveg etter landbruksvegforskrifta](#). I lenka framom finn du søknadskjema for dette og meir informasjon om ein slik søknad.

Ved alle søknader er det generelt lurt å sette seg inn i lovverket det skal behandlast etter og argumentere/beskrive i forhold til dette.

Venleg helsing

Elin Moen Lysø

konsulent landbruk

areal- og naturforvaltning

telefon: 95 25 93 60

www.surnadal.kommune.no

SURNADAL KOMMUNE

Arkivsaksnummer: 2025/75-17

Saksbehandler: Linda Forbregd Henriksen

Dato: 12.08.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	29/2025	21.08.2025

Føringer for persontransport - Verneområdestyret for Trollheimen

Innstilling fra forvalter

Verneområdestyret for Trollheimen delegerer myndighet til verneområdeforvalterne jf. styrets vedtekter pkt. 6.3. Forvalterne kan på vegne av styret treffe følgende vedtak for persontransport i sommersesong:

1. Ved varig funksjonshemming dokumentert med legeerklæring for person som er eier av hytte eller seter, eller i samme husstand som eier, kan det gis flerårig dispensasjon på inntil tre turer per år på Jøldalsvegen eller Innerdalsvegen.
2. Ved varig funksjonshemming dokumentert med legeerklæring for person med tilknytning til nærområdet generelt, kan det gis flerårig dispensasjon på inntil én tur per år med handikap-tilpasset kjøretøy som terrenget eller lignende på Innerdalsvegen. Med tilknytning til nærområdet generelt, menes det at vedkommende har bostedsadresse innenfor Sunndal kommunes grenser.
3. Ved varig funksjonshemming grunnet alder, for person med sterk tilknytning til hytte eller seter, kan det gis flerårig endringsvedtak på type kjøretøy for én årlig tur på Jøldalsvegen eller Innerdalsvegen, slik at persontransport kan skje ved ledig plass dersom dette ikke medfører behov for flere turer. Dette gjelder tilfeller ved behov for et bedre egnet kjøretøy, hvor eier allerede har dispensasjon for årlige turer til transport av tyngre utstyr eller annen nyttetransport, hvor man endrer kjøretøy på én av turene som allerede er gitt.

Vedtaket gjelder kun Jøldalsvegen og Innerdalsvegen, da dette er robuste veger som allerede har mye ferdsel, hvor denne type persontransport allerede er etablert praksis, eller vil utgjøre liten forskjell på det totale ferdselstrykket. I Jøldalen tillates det ikke persontransport av personer med generell tilknytning til nærområdet, med mindre

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Verneområdestyret har de siste årene mottatt søknader om persontransport særlig i Jøldalen og Innerdalen, og verneområdeforvalterne ser behov for å tydeliggjøre en standard for hva som kan tillates av persontransport i Jøldalen og Innerdalen, samt delegere denne myndigheten til verneområdeforvalterne.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har 08.02.2011 med hjemmel i NML § 62 gitt Verneområdestyret for Trollheimen forvaltningsmyndighet for Trollheimen landskapsvernområde (LVO). Denne delegeringen av myndigheten er i ettertid gitt til nye styre av Miljødirektoratet, senest ved vedtektene av 01.01.2020. Forvaltningsmyndighet omfatter vedtak fattet i medhold av verneforskriftene og NML § 48.

Verneområdestyret har den 05.03.2024 delegert til sine forvaltere mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskrift, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis til sine forvaltere.

Verneformål – forskrift

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde (LVO) er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv, jf. verneforskriften for Trollheimen LVO, kap. III.

Formålet med vern av Innerdalen landskapsvernområde er å ta vare på «et vakkert naturlandskap som på grunn av topografi, vassdrag og vegetasjon har betydelig rekreativ og naturvitenskapelig verdi» (verneforskrift for Innerdalen LVO).

I den forbindelse er stillhet, ro og fravær av motordur en viktig kvalitet for både dyr og mennesker. Det er en overordnet nasjonal målsetting å holde omfanget av motorisert ferdsel i utmark på et minimum, både i og utenfor verneområdene.

Det er et generelt kjøreforbud i Trollheimen LVO, jf. verneforskriften kap. IV punkt 5.1. Det kan åpnes for persontransport i medhold av verneforskriftens kap IV punkt 5.3 f):

«Motorferdsel når andre særlege grunnar ligg føre. Før eit løyve i tilfelle vert gjeve, skal trongen haldast opp mot moglege skader og ulemper og vurderast i høve til eit mål om å redusera motorferdsla til eit minimum.»

Det er et generelt kjøreforbud i verneforskriften for Innerdalen landskapsvernområde pkt. 11. Naturmangfoldlovens §48 (*dispensasjon fra vernevedtak*) må derfor benyttes for å kunne tillate persontransport i Innerdalen:

«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.» (Naturmangfoldloven §48)

Forvaltningsplan

Forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen gir retningslinjer for hva det etter søknad kan åpnes for av tiltak innen rammen for verneforskriftens bestemmelser. Følgende generelle retningslinjer er gitt i forvaltningsplanen mht. saksbehandling, jf. kap. 6.2.3.2:

- «Det vil bli gitt dispensasjon for tiltak som bidrar til å fremme verneverdier.»
- «Tiltak som ikke påvirker verneverdiene, dvs. som verken fremmer eller er i strid med verneverdiene vil normalt få dispensasjon om tiltaket vurderes å være av stor verdi for søker og ikke til forstyrrelse / konflikt for andre brukere.»
- «Tiltak som kan true verneverdiene skal normalt ikke gis dispensasjon.»

Forvaltningsplanen har kjøretidsbegrensninger for å minimere motorferdsel i ferie, høytid og helg, og i den mest sårbare tiden for vilt. Man skal samle motorferdselen i tid og rom, og all transport bør skje mest mulig sporløst.

Persontransport i verneområdet er i utgangspunktet ikke tillatt, annet enn ved ledig kapasitet i forbindelse med annen nyttetransport. For varig bevegelseshemmede med tilknytning til området har det likevel vært åpnet for persontransport.

Ved dokumentasjon fra lege på varig funksjonshemming kan det gis dispensasjon for ren persontransport, da skal søkers tilknytning til området vektlegges ved vurderingen. Det skal være en strengere dispensasjonspraksis når persontransport skyldes bevegelseshemming med årsak i alder eller forbigående sykdom/helseplager.

Under veier i forvaltningsplanen framgår det om Jøldalsvegen at transport innenfor parkeringsplass ved Kleiva at kjøring i all hovedsak skal skje med traktor. Kjøring på Jøldalsvegen er i tillegg til regulering etter verneforskriften regulert av Jøldal veglags bestemmelser.

Etablert forvaltningspraksis

Det er etablert praksis i Jøldalen å tillate kjøring med traktor. Veilaget har bestemt at det ikke er ønskelig med kjøring med ATV eller lignende kjøretøy. Forvaltningsmyndigheten har også ved sine vurderinger lagt til grunn at ATV/UTV er et mer behagelig kjøretøy enn traktor, og en er bekymret for at bruk av ATV vil føre til økt kjøring. I de få tilfeller hvor ATV eller lignende kjøretøy likevel er gitt tillatelse til, er det mottatt muntlige reaksjoner/klager på dette. Det er heller ikke ønskelig med bruk av personbil, da dette også anses å være et mer attraktivt og behagelig kjøretøy, og dermed kan føre til et økt ønske om kjøring.

Kjøring med bil eller terrenget er det likevel gitt tillatelse til ved særskilte tilfeller, da som regel med persontransport som formål. Terrenget er et godkjent kjøretøy for bevegelseshemmede, et kjøretøy folk flest ikke kjøper uten å ha et permanent behov for denne type hjelpemiddel. Det virker også til at det er mer aksept for bruk av terrenget, da andre brukere som blir forstyrret av kjøretøyet forstår at det er et bakenforliggende behov for bruk av denne type kjøretøy.

Det er i Jøldalen tidligere gitt dispensasjon til lignende tilfeller. I 2013 ble det gitt tillatelse til å transportere en eldre person én tur/retur med personbil til ei seter vedkommende hadde stor tilknytning til, da h*n ikke var i stand til å gå selv grunnet alder.

Det er også i flere saker i Jøldalen sommerstid og andre deler av Trollheimen vinterstid, ved eldre generasjoner gitt tillatelse til å kombinere persontransport med nyttetransport, hvor det ikke fører til flere turer enn det antallet turer som allerede er gitt i en allerede gyldig dispensasjon i forbindelse med nyttetransport.

Det er tidligere blitt gitt et ekstra antall årlige turer til varige bevegelseshemmede med legeerklæring og tilknytning til området, stort sett med tilknytning i form av eier eller tidligere eier av hytte eller seter i Trollheimen. Det er også gitt turer til personer med sterk tilknytning til Trollheimen, ved bevegelseshemming grunnet alder. Ved bevegelseshemming grunnet alder er det gitt strengere rammer enn ved varig funksjonshemming. Vinterstid er det blitt gitt 3 ekstra turer årlig for personer med varig funksjonshemming.

Frem til nylig er begrepet tilknytning i forbindelse med denne type saker i Trollheimen, stort sett brukt ved tilknytning til en privat hytte eller seter. I 2024 ble det gitt dispensasjon for persontransport til person med varig funksjonshemming med tilknytning til nærområdet generelt. Dette ble gitt på Innerdalsvegen. Det ble i 2025 igjen gitt en lik dispensasjon til en annen person med tilknytning til nærområdet i Innerdalen.

Det er en kjent sak for verneområdestyret at det i mange år har blitt kjørt ulovlig persontransport på Innerdalsvegen. Verneområdestyret ser ikke ut til å ha lyktes med å få bukt med dette problemet per tid.

Naturmangfoldloven

NML §§ 8-12 skal ligge til grunn ved vurdering av alle vedtak som berører naturmangfold.

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget»

Det er allment kjent kunnskap at motorferdsel kan virke forstyrende på dyreliv, og gi skade på vegetasjon dersom den foregår på bar mark. I tillegg virker støy fra motorferdsel ofte generende på friluftslivet.

I Jøldalen er det i Sensitive Artsdata registrert flere observasjoner av fugl med nasjonal interesse på seterstølene langs Jøldalsvegen i perioden mai-juni 2008-2012. Arten kategoriseres som lite sensitiv for forstyrrelser, men det er ukjent for forvaltningen hvorfor det ikke er registrert observasjoner av arten i Sensitive Artsdata etter 2012, og kan slik sett ikke utelukkes at det ikke skyldes forstyrrelser fra ferdsele langs vege. I Innerdalen er det ingen registreringer i Sensitive Artsdata som kan påvirkes av kjøringen på Innerdalsvege.

§ 9 «Føre-var-prinsippet»

Det vurderes at presedensen i denne saken begrenser seg til funksjonshemmede som har tilknytning til hytte/seter eller nærområdet til Jøldalen og Innerdalen, og slik sett har lite omfang, samt liten ulempe for andre besøkende på robuste veger som allerede har mye ferdsele.

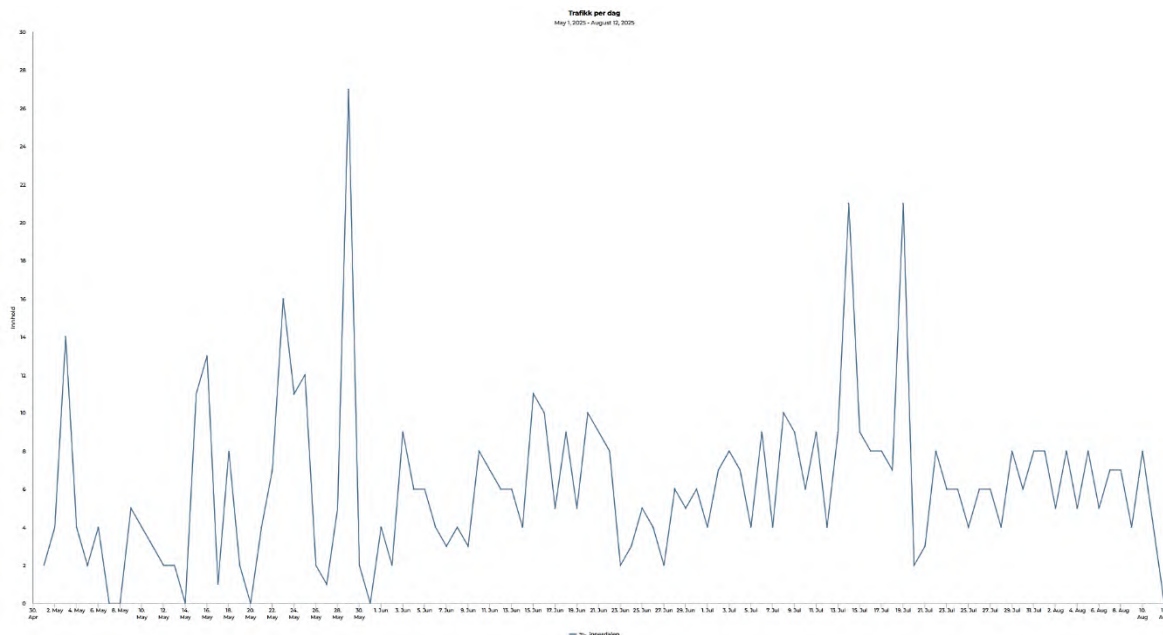
§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»

Omfanget av motorferdsel i dette området er i hovedsak knyttet til transport til setre og hytter samt turistforeningens hytte, Jøldalshytta, både sommer og vinterstid.

I Innerdalen er omfanget av motorferdsel i hovedsak knyttet til transport i forbindelse med drift av Innerdalhytta og Renndølsetra, bosettingen i Innerdalen samt beitenæringen.

Innerdalsvege er en av de mest robuste vegene i Trollheimen og har et høyt ferdselestrykk og relativt mye bruk av motorisert ferdsele.

På Innerdalsvege ble det våren 2025 montert bilteller som teller antall passeringer av kjøretøy på vege. Så langt fra 01.05.2025 til 12.08.2025 er det registrert totalt 646 passeringer (inn og ut til sammen), med en topp på 27 passeringer per dag. Grafen under viser registrerte passeringer av kjøretøy i denne tidsperioden.

§ 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»

Dette prinsippet er ikke relevant.

§ 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»

Ved behov for motorisert transport i Jøldalen og Innerdalen synes bruk av kjøretøy sommerstid på veg å være beste miljøforsvarlige metode.

Presedens

Av dispensasjoner for persontransport er det tidligere oftest gitt tillatelse til persontransport i forbindelse med sterk tilknytning til en hytte eller seter. I tilfeller hvor det er gitt tre turer årlig, er dette som regel gitt vinters tid. Det vil derfor endre etablert forvaltningspraksis å gi dette også i sommersesong.

Det kan tenkes at man endrer etablert forvaltningspraksis noe ved å gi tillatelse til varige funksjonshemmede som ønsker å bruke nærområdene sine. Dette er det dog tidligere gitt tillatelse til i to tilfeller i Innerdalen. Omfanget til presedensvirkningen her vurderes å være liten, og begrense seg til varige funksjonshemmede fra nærområdet til Innerdalen, og vurderes dermed til å være tålelig for naturmangfold, vegen, og andre besøkende, samtidig som den vurderes av stor verdi for søkerne.

Vurdering

Forvalter ser ingen grunn til at man skal gi tre turer årlig for varig funksjonshemming vinterstid på snøscooter, men ikke sommerstid på vei. Det vurderes derfor mer rettferdig å også kunne gi tre turer årlig i sommersesong på Jøldalsvegen og Innerdalsvegen i tilfeller med varig funksjonshemming dokumentert med legeerklæring.

Det har de siste par årene blitt gitt tillatelse til kjøring i Innerdalen med handikaptilpasset kjøretøy, for personer med tilknytning til nærområdet generelt. Forvalter ser behov for å definere «tilknytning til nærområdet generelt», og foreslår at vedkommende må ha bostedsadresse i Sunndal kommune. Dette kan oppleves urettferdig for personer fra f.eks.

Meisingset (Tingvoll kommune), som bor nærmere Innerdalen enn personer bosatt på Gjøra (Sunndal kommune), men forvalter fant ingen annen god avgrensing for dette.

Kjøringen vil foregå på en vei som tåler ferdselen, og som allerede har et høyt trykk av motorisert ferdsel. Noen årlige turer med handikaptilpassede kjøretøy antas derfor å ikke utgjøre noen vesentlig forskjell når det kommer til samlet belastning av møtende motorisert ferdsel for de besøkende. Innerdalen er sånn sett spesiell med det høye trykket motorisert ferdsel og robusthet, og er dermed ikke sammenlignbar med andre veger i Trollheimen.

Forvalter synes det er vanskelig å vurdere hvor mange turer personer med tilknytning til nærområdet skal kunne få, sett i sammenheng med at personer med tilknytning til seter/hytte har fått inntil 3 turer årlig. Forvalter mener det er naturlig at de som eier hytte eller seter i verneområdet har flere årlige turer enn de som har verneområdet som sitt nærområde for utøvelse av friluftsliv, og har derfor endt opp med en innstilling som gir sistnevnte gruppe én tur årlig.

Når det gjelder personer med bevegelseshemming grunnet alder, kan det diskuteres om man skal gi tillatelse til persontransport i verneområdet, da man også kan vurdere det til at personer som grunnet alder ikke er i stand til å gå selv, heller ikke skal fraktes inn. Likevel er det blitt gitt tillatelse til dette i området tidligere, og motorferdselen vil i henhold til innstillingen ikke bli økt, ettersom det innlemmes i antall turer som allerede er gitt i tidligere dispensasjon med annet formål. Ved å unngå å åpne for et økt antall turer med persontransport som formål, vil man ikke skape en presedens som vil føre til økt belastning på økosystem og verneverdier som en konsekvens av mer kjøring i verneområdet. Det vurderes derfor at det er akseptabelt å endre kjøretøy for én årlig tur for persontransport av eldre med bevegelseshemming, med de begrensninger innstillingen gir.

Ettersom man i disse tilfeller ikke trenger å godkjenne flere turer enn opprinnelig gitt i dispensasjon med annet formål, og det dermed i praksis kun er bruk av et annet kjøretøy på én av turene som endres, ses det ikke nødvendig å kreve legeerklæring for dette.

Det vurderes at alle dispensasjoner av dette slag kan gis flerårig dersom ønskelig for søker. Mye arbeid blir spart både for forvalter og søker dersom man kan gi flerårig dispensasjon, fremfor å måtte sende inn ny søknad og fornye dispensasjonen for hvert år.

Arkivsaksnummer: 2025/6802-3

Saksbehandler: Linda Forbregd Henriksen

Dato: 07.08.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	30/2025	21.08.2025

Anmodning om anbefalingsbrev - Prosjekt Dark Sky sertifisering 2025 - 2028 - Verneområdestyret for Trollheimen - Fjellråd AS

Innstilling fra forvalter

Med vekt på NML § 9 ønsker ikke Verneområdestyret for Trollheimen v/styreleder å skrive et anbefalingsbrev for sertifisering av Prosjekt Dark Sky, begrunnet verneform og manglende verktøy for å kunne regulere denne type ferdsel.

Verneområdestyret stiller seg generelt positiv til lysdisiplin og målet om å begrense og redusere lysforurensing. Styret vurderer også at dette er en form for turisme som potensielt kan opptre sporløst og med lite forstyrrelser.

Med stadig økende grad av lysforurensning rundt om i verden, er det ikke vanskelig å tenke seg at denne formen for turisme har potensiale til å bli populær. Dersom astroturismen skulle få fotfeste, mener verneområdestyret at man etter hvert kan se et antall besøkende som kan tenkes å påvirke verneverdiene negativt i form av forstyrrelse av dyreliv, samt slitasje på vegetasjon. Høysesong for astroturismen er forespeilet å være vinterstid, som er den tiden av året hvor verneområdene våre per i dag har mest fravær av forstyrrelser, samt er den tiden hvor dyrelivet er mest sårbart for forstyrrelser.

Ettersom mesteparten av områdene våre i Trollheimen har landskapsvern som verneform, og styret her ikke har mulighet til å regulere organisert ferdsel, ønsker verneområdestyret å legge vekt på Naturmangfoldlovens § 9 «Føre-var-prinsippet», og med det ikke skrive et anbefalingsbrev for Dark Sky sertifisering.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 Søknad om anbefalingsbrev - Trollheimen verneområdestyre - Prosjekt Dark Sky sertifisering 2025 - 2028 - Fjellråd AS
- 2 2025 05 023-1 PDSS - Verneområdestyre for Trollheimen - LOR Støttebrev.pdf

Saksopplysninger

Verneområdestyret i Trollheimen v/styreleder, har fått henvendelse fra Fjellråd AS v/Odd Morten Taagvold om å skrive et anbefalingsbrev for Dark Sky sertifisering for årene 2025-2028. Taagvold hadde også en orientering for verneområdestyret i styremøtet 23. mai om prosjektet.

Prosjektet handler om å gjøre regionen Trollheimen, Dovrefjell og Rondane sertifisert gjennom den globale organisasjonen «International Dark Sky Association» (IDA) som et Dark Sky sted. Organisasjonen jobber med å bevare noen steder i verden, hvor man kan oppleve helt naturlig nattemørke. Videre ønsker Fjellråd AS å bedrive astroturisme i regionen.

Vurdering

Ved å sende et anbefalingsbrev signaliserer vi at dette er noe vi ønsker i verneområdet vårt.

Fokus på å minimere og redusere lysforurensing er noe verneområdestyret er positive til, av hensyn til dyrelivet, og særlig insekter.

Vi vet at Fjellråd AS ønsker å bedrive astroturisme i regionen, og at det kan være ønskelig å benytte Trollheimens verneområder til dette.

Denne type turisme vil regnes som organisert ferdsel. Fordelene med organisert ferdsel for vernemyndighetene generelt i Norge, er at mange verneområder (gjør nasjonalparker og naturreservater) har muligheten til å regulere organisert ferdsel i f.eks. tid og rom. Svartåmoen naturreservat er det eneste verneområdet Verneområdestyret for Trollheimen har forvaltningsmyndighet for, hvor organisert ferdsel er forbudt. Av verneforskriften kan det heller ikke åpnes for organisert ferdsel ved søknad, med unntak av i undervisnings-sammenheng. I øvrige områder, Trollheimen LVO, Innerdalen LVO og Minildalsmyrene NR, har ikke Verneområdestyret noen mulighet til å regulere organisert ferdsel.

Verneområdestyret vurderer det til at dette er en type organisert ferdsel som i teorien skal kunne opptre sporløst og med lite forstyrrelser. Astroturisme er verneområdestyret bekjent en lite etablert form for turisme i Norge i dag, men med stadig flere steder i verden med mye lysforurensing, er det ikke umulig å tenke seg til at dette kan bli populært. Dersom Astroturismen i regionen skulle få fotfeste, kan man etter hvert se et antall besøkende som kan påvirke verneverdiene negativt i form av forstyrrelse av dyreliv samt slitasje på vegetasjon. Ettersom vi ikke har verktøy for å regulere organisert ferdsel i størsteparten av våre områder, er ikke dette noe vi har mulighet til å kontrollere og stramme inn dersom det viser seg «å ta av».

Astroturismen er forespeilet å i hovedsak foregå på vinterhalvåret. Det vil si når dyrelivet i Trollheimen i dag har størst form for ro sammenlignet med andre tider av året, samt er på sitt mest sårbare og tåler minst forstyrrelse.

Hadde vernemyndigheten hatt en måte å regulere denne type ferdsel på, slik nasjonalparker ofte har, kan det hende saken hadde blitt vurdert annerledes. Ettersom vi ikke har dette virkemidlet, må vi legge mer tyngde på NML §9 «Føre-var-prinsippet» i vår vurdering.

Fra: post@fjellraad.no[post@fjellraad.no]
Sendt: 24.05.2025 18:23:31
Til: Postmottak SFTL[sftlpost@statsforvalteren.no]
Kopi: Moen, Hege Sæther[hege.moen@statsforvalteren.no];
Tittel: Verneområdestyret for Trollheimen - Anmodning om anbefalingsbrev om arbeidet med Prosjekt Dark Sky sertifisering

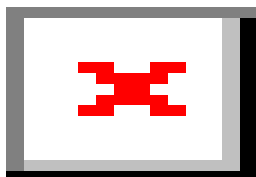
Hei

Vennligst se vedlagt fil

mvh

Fjellråd AS
Odd Morten Taagvold
Snøheimvegen 136
2661 Hjerlinn
Mobil: +47 990 97 517
E-post: post@fjellraad.no

 [Reserver et tidspunkt for å møte meg](#)

Fjellråd AS

Snøheimvegen 136
2661 Hjerkind
+47 990 97 517
Ref. 2025/05//FR/023-1

Verneområdestyre for Trollheimen
v/ Styreleder
sftlpost@statsforvalteren.no

23. mai 2025

ANMODNING OM ANBEFALINGSBREV – PROSJEKT DARK SKY SERTIFISERING 2025 – 2028 – KOMMUNER OG VERNEOMRÅDER

Som en del av arbeidet med å oppnå Dark Sky-sertifisering for regionen som omfatter Dovrefjell, Rondane, Trollheimen og tilhørende kommuner, innhenter vi nå anbefalingsbrev fra relevante aktører – inkludert kommuner, organisasjoner og næringsliv – som har tilknytning til området.

Vi anmoder derfor Verneområdestyret for Trollheimen, v/ Styreleder, om et kort anbefalingsbrev til «Prosjekt Dark Sky sertifisering 2025–2028». Et slikt brev vil bidra til å vise bred støtte og regionalt engasjement for bevaring av nattemørke, reduksjon av lysforurensning og utvikling av bærekraftig turisme. For å gjøre prosessen enklere, har vi vedlagt et utkast til en engelsk tekst som kan brukes som utgangspunkt for et anbefalingsbrev.

Jeg vil understreke at brevet ikke innebærer økonomiske eller juridiske forpliktelser, men uttrykker støtte til formålet og retningen for prosjektet.

Ved behov for ytterligere informasjon om prosjektets innhold, fremdrift og gjennomføringsevne, ta kontakt.

Innledende informasjon er gitt til Verneområdestyret for Trollheimen, og til både Dovrefjell nasjonalparkstyre og Rondane – Dovre nasjonalparkstyre. Lignende møter er og er blitt forespurt å gitt til 20 kommuner som har land areal innenfor de nevnte verneområdene.

Vi setter stor pris på om anbefalingsbrevet kan sendes oss innen 30. august 2025.

På forhånd hjertelig takk for at dere vurderer denne forespørselen og for deres bidrag til å ivareta regionens unike nattemørke.

Med vennlig hilsen,

Odd Morten Taagvold
Daglig leder/Totalprosjektleder
Fjellråd AS/Prosjekt Dark Sky sertifisering 2025 - 2028
E-post: post@fjellraad.no | Mobil: +47 990 97 517

Letter of Recommendation

To whom it may concern,

As Chairman of the Protection Area Board for Trollheimen, I am writing to express our strong support for the efforts toward achieving Dark Sky Certification. This falls within the scope of the Project Dark Sky Certification 2025–2028 mandate.

The preservation and promotion of natural darkness in our area holds great value — both for environmental stewardship and for sustainable tourism development. The areas managed by the Protection Area Board for Trollheimen, includes Reserves, landscape protection areas, and other areas worthy of protection, offer a rare opportunity for visitors and residents to experience the beauty of a truly dark night sky, free from the growing impacts of artificial light pollution.

By pursuing Dark Sky Certification, we aim to raise awareness about the importance of preserving our night-time environment. We also seek to protect vulnerable ecosystems affected by excessive lighting and highlight the cultural and scientific value of darkness in our northern landscapes. The project will also help strengthen the region's appeal as a year-round travel destination and contribute to knowledge-sharing within our local community — especially among young people and educational institutions.

The Protection Area Board for Trollheimen is committed to being a proactive partner in this initiative, and we support continued collaboration between protected area boards, neighboring municipalities, and relevant stakeholders.

This letter of support does not entail any financial or legal obligations. It confirms our recognition of the importance and relevance of the Dark Sky Certification efforts in our region.

Yours faithfully,

[Styreleder]

Chairman of the Protection Area Board for Trollheimen

E-mail: sftlpost@statsforvalteren.no

ST 31/2025 Delegert sak

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Anne Løseth
Tuvholtvegen 2
6657 Rindal

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2025/6167-5 432.2

Deres ref.

Dato 03.07.2025

Innvilget – Trollheimen landskapsvernområde – dispensasjon til platting ved Krokasætra - Orkland 527/30 - Anne Løseth

Det vises til deres søknad mottatt 13.05.2025 om bygging av platting på Krokasætra gnr/bnr. 527/30 ved Raudfjelltjønnna i Orkland kommune. Saken er behandlet administrativt som delegert sak, avklart med styreleder av Verneområdestyret for Trollheimen.

Vedtak

Verneområdestyret for Trollheimen imøtekommer søknad fra Anne Løseth og gir dispensasjon til platting på nordsiden av hytta på Krokasætra gnr/bnr. 527/30 ved Raudfjelltjønnna, slik det framgår av tegninger og bilder under i saksopplysningene.

Vilkår for tillatelsen:

1. Platting kan oppføres på inntil 9 m² (4,5 m * 2,0 m).
2. Platting skal være tilknyttet hytta og gis en mørk matt farge, slik at den ikke virker dominerende i forhold til omgivelsene.
3. Platting skal legges flatt på terreng, uten rekkverk, og følge hytteveggen.
4. Tillatelsen gjelder 3 år fra vedtaksdato.
5. Bilder av plattingen sendes til verneområdestyret etter at den er oppført.

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i NML § 48, første ledd.

Tiltaket regnes å være av stor betydning for søker og endrer ikke bygningens påvirkning på landskapsbildet. Tiltaket vurderes ikke å utvide føringene i forvaltningsplanen og etablert forvaltningspraksis.

En dispensasjon i denne saken synes ikke å true verneformålet for Trollheimen, og heller ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilkårene for å kunne gi tillatelse i medhold av NML § 48 synes derfor å være tilstede.

Begrunnelse:

Omsøkt tiltak for oppføring av platting er begrenset i størrelse i forhold til hytta, gis en mørk og matt farge og skal legges flatt på terrenget, i direkte tilknytning til hytta. Det er en eksisterende forvaltningspraksis i Trollheimen LVO der det etter søknad kan åpnes for mindre plattinger, inntil 10 m², uten rekkverk. Dette kommer også fram i forvaltningsplanen til Trollheimen og Innerdalen LVO. Det anses at en slik platting med begrenset størrelse på flatt terreng ikke vesentlig vil endre eller virke inn på landskapets art eller karakter, eller påvirke verneverdiene nevneverdig.

Forholdet til annet lovverk:

Orkland kommune vil avklare om saken også må behandles etter plan – og bygningsloven.

Klagemulighet:

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til miljødirektoratet, men sendes Verneområdestyret for Trollheimen

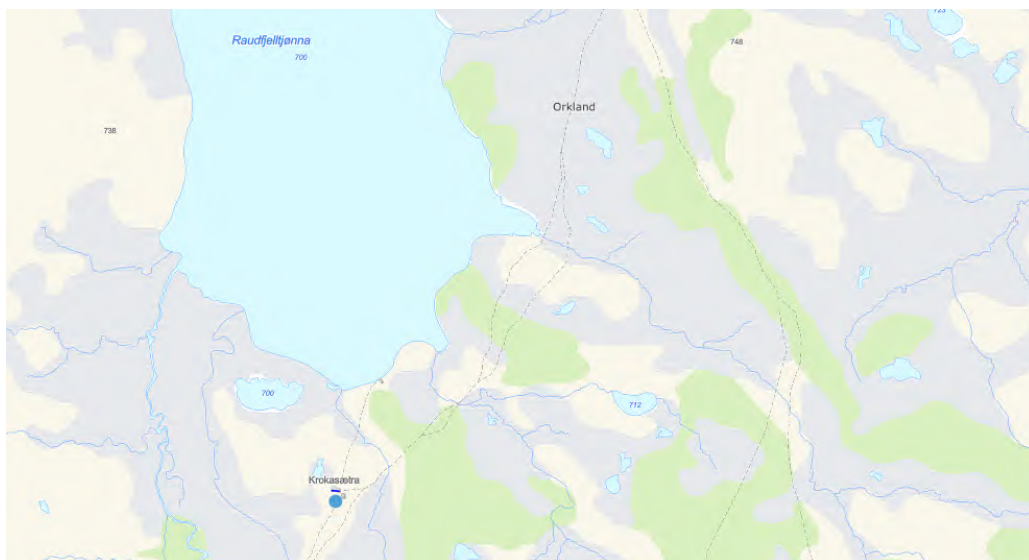
Sakens behandling

Dokumenter i saken:

Søknad av 13.05.2025, supplert med ytterligere opplysninger i epost av 13.05.2025, 17.06.2025 og 01.07.2025. Dokumentene er ikke vedlagt, men lagt fram i saksopplysningene.

Saksopplysninger:

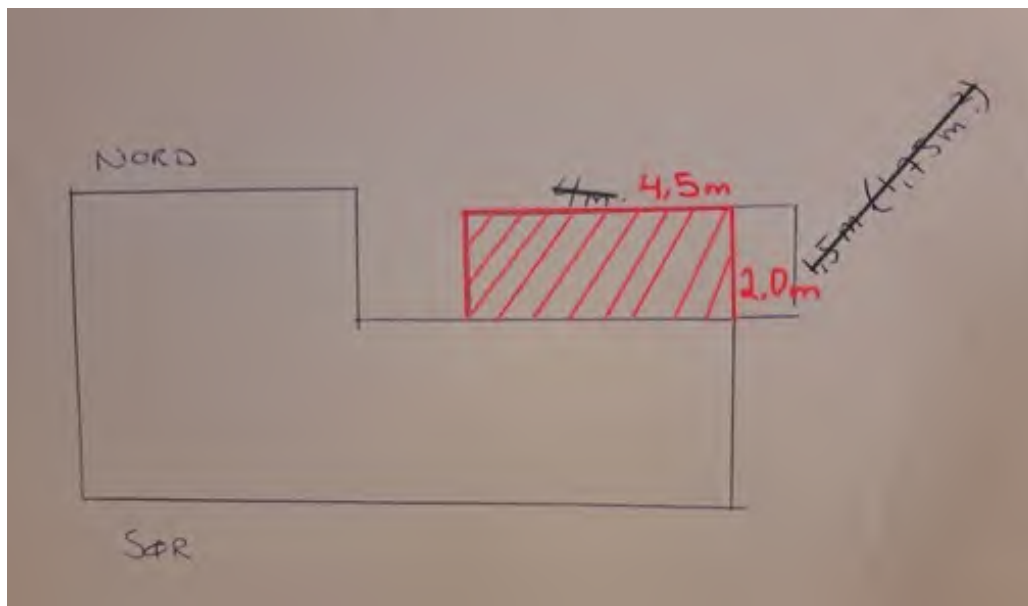
Det søkes den 13.05.2025 om tiltak for oppføring av platting på nordsiden av hytten mot Raudfjelltjønnna på Krokasætra gnr/bnr. 527/30 i Orkland kommune. I senere korrespondanse ble det avklart at størrelsen det søkes om er 9 m² (4,5 m * 2,0 m).

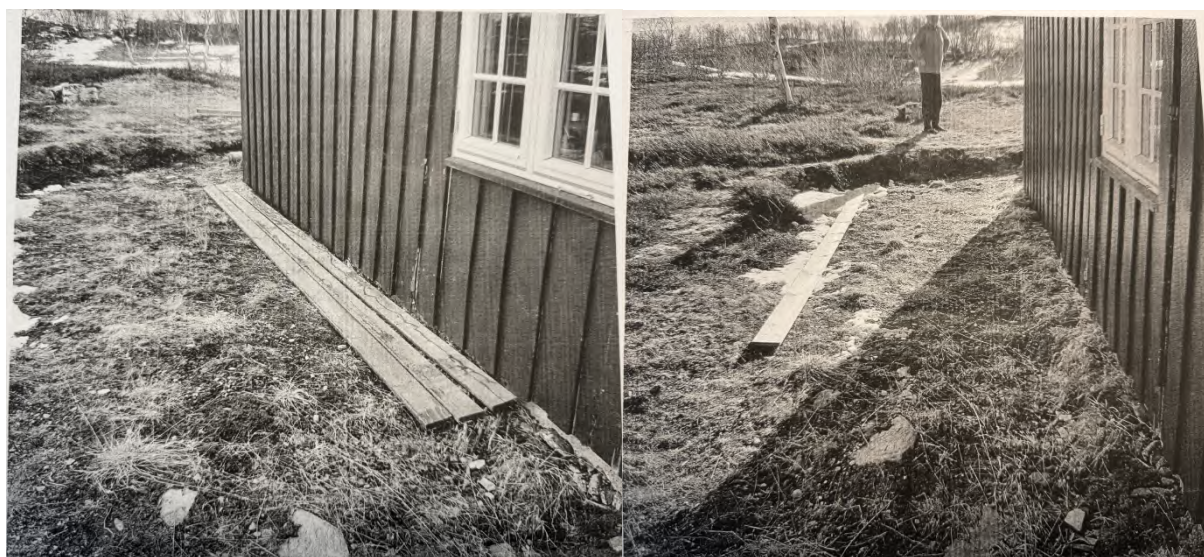
Figur 1. GIS-link kart over området det gjelder. Blå prikk indikerer hvor hytta ligger.

Figur 2. Bilde av nordsiden av hytten. Viser ønsket plassering for plattingen. Sendt av Steinar Løseth 13.05.2025.

Figur 3. Plantegning/skisse av ønsket plassering og størrelse på plattingen. Sendt av Anne Løseth 17.06.2025.
Etter telefonsamtale og epost korrespondanse 01.07.2025 ble det oppklaringer i størrelse på platting og plassering, slik at den følger hytteveggen. Det i rødt er gjeldende for denne dispensasjonen.

Figur 4. Bilder av nordsiden av hytta. Plankene illustrerer ønsket størrelse og plassering av plattingen. Plattingen skal følge hytteveggen og ende der veggen slutter. Sendt av Steinar Løseth 13.05.2025.

Hjemmelsgrunnlag:

Delegering

Miljøverndepartementet har 08.02.2011, fornyet 15.03.2025 med hjemmel i Naturmangfoldloven (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten for Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder, Svartåmoen og Minnilldalsmyran naturreservat til Verneområdestyret for Trollheimen.

Verneområdestyret for Trollheimen har den 05.03.2024 i VO sak 6/2024 delegert til forvalter mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelser, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis.

Verneformål - forskrift

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

Trollheimen landskapsvernområde har et generelt byggeforbud og det er ikke tillatt å gjøre inngrep som kan endre landskapets karakter, jf verneforskriftens kap. IV pkt. 1.1.

Verneforskriften for Trollheimen mangler hjemmel for å kunne gi dispensasjon til tilbygg/nybygg /mindre byggearbeid, slik at en eventuell dispensasjon må gis med hjemmel i Naturmangfoldloven (NML) § 48. En dispensasjon gitt i medhold av NML § 48 forutsetter at tiltaket ikke strider mot formålet med vernet, og ikke truer verneverdiene. NML §§ 8 – 12 skal ligge til grunn ved vurderingene.

NML § 48 er en videreføring av eldre verneforskrifters bestemmelser for å gi dispensasjon i særskilte tilfeller. Dispensasjonsadgangen skal være snever og helst nyttes for bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker. Det skal ikke gis dispensasjon dersom dette kan legge grunnlag for en utvikling som på sikt kan skade verneformålet gjennom sumvirkning av flere enkeltinngrep.

Forvaltningsplan:

Forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen gir retningslinjer for hva det etter søknad kan åpnes for av byggetiltak, og setter vilkår for hvordan dette bør skje. Det er et prinsipp at eksisterende terreng og vegetasjon rundt bygninger skal bevares i størst mulig grad. Bygninger skal tilpasses omgivelsene sine i størst mulig grad, det vil si legges lavt i terrenget og ha en mørk og matt farge.

I forvaltningsplanen til Trollheimen og Innerdalen LVO kommer det fram at det etter søknad kan åpnes for mindre plattinger på bakkenivå. Etablert forvaltningspraksis har vært å åpne for å kunne gi tillatelse til mindre plattinger inntil 10 m2. Etter praksis settes det krav om at plattinger må legges på flatt terreng uten rekkverk, i tillegg til å gis en mørk matt farge for å ikke bli dominerende i forhold til omgivelsene.

Naturmangfoldloven:

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget»

Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra søknad, epost korrespondanse, føringer i forvaltningsplan og etablert forvaltningspraksis.

Det er gjort en vurdering på sensitive og truede arter og det finnes ikke noen registreringer i naturbasen i det gjeldende området. Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være tilstrekkelig for å kunne behandle saken, og det er ikke nødvendig å ta i bruk § 9 «Føre-var-prinsippet».

§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»

Det er et begrenset antall hytter og setre innenfor grensen til landskapsvernområdet i dette området. Plattingen er av begrenset størrelse som er i tråd med forvaltningspraksis og vil ikke føre til en nevneverdig merbelastning på området.

Omfanget av inngrep og motorferdsel i dette området er bruken av fritidshyttene, reindrift og SNO's aktiviteter. Denne dispensasjonen vil ikke føre til vesentlig økte forstyrrelser på verneverdiene og økosystemet.

§ 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»

Dette prinsippet er ikke relevant.

§ 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»

Plattingen er av begrenset størrelse der det settes vilkår om å legges flatt på terrenget, følge hytteveggen og gis en mørk og matt farge.

Ved behov for motorisert ferdsel for transport av materialer til byggearbeidet må dette søkes om og behandles særskilt.

Presedens:

Omsøkte tiltaket følger en eksisterende forvaltningspraksis og er av en slik karakter at den ikke vil ha noen nevneverdig innvirkning på verneverdiene og verneformålet.

Vurdering

Søker har ønske om å bygge platting på 9 m² (4,5 m * 2,0 m) på nordsiden av hytta gnr/bnr. 527/30 på Krokasætra i Orkland kommune.

Tiltaket vil ikke føre til en økning på hyttas BYA, siden plattingen ikke skal være under tak. Det opprettholder forvaltningspraksis og føringene i forvaltningsplanen å kunne imøtekomme søker med en dispensasjon på platting inntil 9 m². Plassering og dimensjoner skal følge bildene i saksopplysningene. Det settes vilkår i vedtaket for å redusere påvirkning på landskapets karakter. Oppføring av plattingen vurderes å ikke påvirke landskapet eller være til skade for verneverdiene.

Den valgte løsningen vurderes ikke å påvirke verneformålet eller verneverdiene nevneverdig. Vilkår for bruk av NML § 48 vurderes å være til stede.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift.

Kopi til:

Orkland kommune	Postboks 83	7301	ORKANGER
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

NORSK TINDEKLUB
c/o Per Ludvig Skjerven Kirkeveien 79B
0364 OSLO

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2025/4767-6 432.3

Deres ref.

Dato 11.08.2025

Endringsvedtak - Dispensasjon - Trollheimen verneområdestyre - Helikoptertransport til vedlikehold av hytte - 2025 - Gikklingdalen - Norsk Tindeklub

Det vises til innvilget dispensasjon av 27.06.2025.

Det ble i dispensasjonen av 27.06.2025 gitt Norsk Tindeklub tillatelse til to flydager med helikoptertransport til klubb hytte i Gikklingdalen, Innerdalen landskapsvernområde. Transporten var for materialer til nødvendig vedlikehold av hytten. Transporten var satt til å bli utført i perioden 01.09.2025 – 30.09.2025. Grunnet helseproblemer vil ikke vedlikeholdet kunne bli utført i 2025.

Etter dialog med Norsk Tindeklub 07.08.2025 har det blitt uttrykt ønske om å endre dispensasjonen til å gjelde for samme periode neste år, 2026.

Verneområdeforvalter imøtekommer etterspørsel av 07.08.2025 om å flytte dispensasjonen til å gjelde for neste år, 01.09.2026 – 30.09.2026. Begrunnelse og vurdering av tidligere dispensasjon gitt 27.06.2025 legges til grunn for gjeldende endringsvedtak. Antall hiv, trasé og vilkår står fra dispensasjonen gitt 27.06.2025. Ny logg blir tilsendt for 2026. Logg for 2025 utgår og vil ikke kunne benyttes.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Kopi til:

Jo Wilhelm Toftdahl
Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvalteren i Møre og Romsdal
Sunndal kommune

Holegutua 49
Postboks 2600
Postboks 2520
Romsdalsvegen 2, Postboks 94

2760 Brandbu
7734 STEINKJER
6404 MOLDE
6601 SUNNDALSØRA

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 90 19
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Arne Stene
Gamle Nerskogsveien 45
7393 Rennebu

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2025/9396-2 432.2

Deres ref.

Dato 24.07.2025

Innvilget - Trollheimen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel - Rennebu 151/2 - 151/4 - Hosetsetra - Jøldal - material til bygningsarbeid - Arne Stene

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Arne Stene
Sjåfør (-er):	Arne Stene
Kjøretøy:	Traktor med henger

Transportformål

Transport av materialer, tyngre utstyr for vedlikehold og bruk at seter på Hosetsetra, samt framkjøring av ved til Jøldal sameie, gnr/bnr. 151/2 og 151/4 i Rennebu kommune.

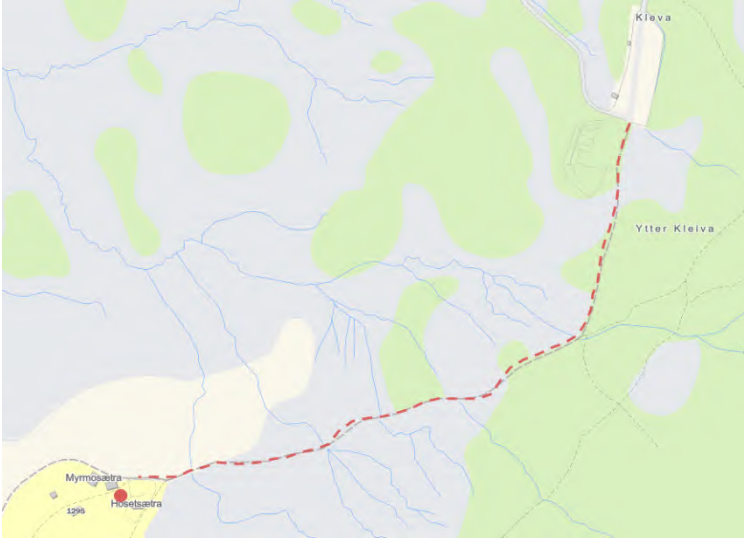
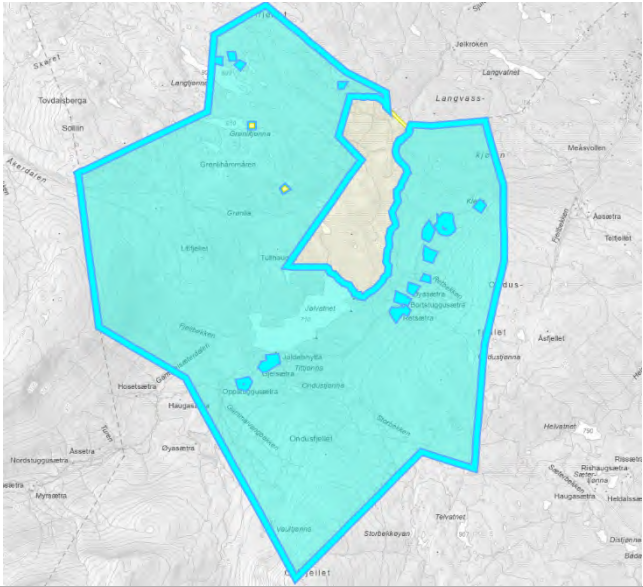
Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.3:

a) «*Transport som trengs i samband med jordbruk og beitebruk, td. frakting av for, gjødsel, ved eller hogstvirke, og til framkjøring av felt storvilt.*»

e) «*Frakting av **materialer** og **tyngre utstyr** (båtar e.a) til fritidshus, buer og naust.*»

Vilkår for transporten

Antall turer / varighet	Det åpnes for inntil 3 tur/retur for årlig transport av <u>tyngre utstyr og materialer</u> til setra, samt inntil 3 tur/retur for årlig <u>framkjøring av ved</u>. Kjøreperioden som åpnes for er fra og med 1. Juli – 31. Desember det enkelte året. Dispensasjonen gjelder i 3 år, fra 2025 - 2027. <i>Ved behov utover dette må det søkes og legges med en beskrivelse av omfang og behov.</i>
Trasé	Kart 1: Kjøringen skal følge trasé langs setervei som vist i kartet under. Kart 2: Framkjøring av ved på eiendommen som er del av Jøldal sameie markert i <u>blått</u> i kartet under, og som skjer utenfor vegtrasé, skal kun skje på snødekt og frossen mark.

Tidsrom	I tillegg til ei generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider, er det fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger: Generelt kjøreforbud: - fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00 - alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00
Krav om kjøring	Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum, og på så få kjøredager som mulig. Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nyttetransport, når dette ikke medfører behov for flere turer. Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje eller proviant av bekvemmelighetsårsaker.
Krav om kjørebok	Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok ikke er utfylt <u>før</u> turen starter. Utfylt kjørebok skal returneres innen 31. Desember det enkelte år, også om den ikke nyttes. For flerårige dispensasjoner må utfylt kjørebok være levert før ny kjørebok sendes ut. Dersom kjørebok ikke leveres kan dispensasjonen trekkes av forvaltningsmyndigheten.
Andre vilkår	Dispensasjonen og kjørebok skal medbringes under transport, og vises ved kontroll. <u>Framkjøring av ved</u> som skjer utenfor vegtrasé, i utmarka, skal kun skje på snødekt og frossen mark. Ferdselen skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Forholdet til annet lovverk

Ved bruk av godkjent leiekjører kreves ingen egen behandling etter lov om motorferdsel, men tillatelse fra berørte grunneiere ev andre rettighetshavere kreves i tillegg til denne dispensasjonen.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Vedlegg

- 1 Sakens behandling - Trollheimen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel - Rennebu 151/2 - 151/4 - Hosetsetra - Jøldal - material til bygningsarbeid - Arne Stene
- 2 Kjørebok 2025 - Arne Stene

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Rennebu kommune	Myrveien 1 Berkåk	7391	RENNEBU

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Dag Bastholm
Gladengveien 14 B
0661 Oslo

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2025/6451-2 432.3

Deres ref.

Dato 13.06.2025

Dispensasjon - Trollheimen Landskapsverneområde (LVO) - Motorferdsel på barmark - Transport av materiale - Jøldalen - Rennebu kommune – Dag Bastholm

Vedtak

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Dag Bastholm
Sjåfør (-er):	Arild Stene (<i>godkjent leiekjører av Rennebu kommune for motorferdsel i Trollheimen LVO sin del av Rennebu kommune</i>)
Kjøretøy:	Traktor (med tilhenger)

Transportformål

Transport av **materialer og tyngre utstyr** som byggematerialer, utstyr og verktøy samt retur av utstyr og resterende inventar til og fra fritidsbolig gnr/bnr. 159/5 ved Oppstuggusætra, Jøldalen i Rennebu kommune.

Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde (LVO) kap. IV punkt 5.3:

*Forvaltningsstyremakta kan gje løyve til:
e) «Frakting av materialer og tyngre utstyr (båtar e.a.) til fritidshus, buer og naust.»*

Vilkår for transporten

Antall turer / varighet	Dispensasjonen åpner for inntil 10 tur/retur for nødvendig transport til formålet. Turene må utføres i løpet av totalt 4 dager innenfor den søkte perioden 15 juni – 30 september, 2025. Dette er for å redusere antall dager med motorferdsel, og derav forstyrrelser for andre brukere og dyreliv, langs trasé.
Trasé	<i>Kjøringen skal følge trasé som vist i kart under:</i> Langs Jøldalsveien fra Mesåsvollen via Kleva til Oppstuggusætra, gnr/bnr. 159/5. Motorferdselen fra avkjøring Jøldalsveien til Oppstuggusætra skal ikke skje lengre inn på stølen eller i utmarka enn til enden av eksisterende traktorvei.
Tidsrom	Det er fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger: Generelt kjøreforbud: - alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00 Det blir også satt som vilkår at kjøring skal foregå på hverdager, for å redusere forstyrrelser for andre brukere.
Krav om kjøring	Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum, og på så få kjøredager som mulig. Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nyttetransport, når dette ikke medfører behov for flere turer. Derav tillates etterspørsel om å ta med én passasjer for kontroll av last når det fraktes sårbart utstyr, så lenge det følger kravet ovenfor.

	Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje eller proviant av bekvemmelighetsårsaker.
Krav om kjørebok	Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok ikke er utfylt <u>før</u> turen starter. Utfylt kjørebok skal returneres innen 15.12.2025, også om den ikke nyttes. Dispensasjonen og kjørebok skal medbringes under transport og vises ved kontroll.
Andre vilkår	Motorferdsel på barmark skal forekomme etter eksisterende traktorvei og traktorslep. Ferdsele skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø, reindrift og mennesker.

Forholdet til annet lovverk

Ved bruk av godkjent leiekjører kreves ingen egen behandling etter lov om motorferdsel, men tillatelse fra berørte grunneiere eller andre rettighetshavere kreves i tillegg til denne dispensasjonen.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og derfor har ingen underskrift

Vedlegg

- 1 Sakens behandling - Trollheimen Landskapsverneområde - Motorferdsel på barmark - Transport av materiale - Jøldalen - Rennebu kommune
- 2 Kjørebok 2025

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Terje Jünge
Bergsmyr 17
7657 Verdal

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2025/9147-2 432.2

Deres ref.

Dato 17.07.2025

Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel - Jøldal - transport av materiale til hytte - Terje Jünge

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Terje Jünge
Sjåfør (-er):	Leiekjører (godkjent av Rennebu kommune, sone 1)
Kjøretøy:	Traktor (med henger)

Transportformål

Transport av materialer og tyngre utstyr til hytte i Jøldalen (gnr/bnr. 151/19), Jøldalsvegen 1451, i Rennebu kommune. Utstyr og materiale skal brukes til devlikehold av vedovn og pipe på hytta.

Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.3:
e) «*Frakting av materialer og tyngre utstyr (båtar e.a.) til fritidshus, buer og naust.*»

Vilkår for transporten

Antall turer / varighet	Dispensasjonen åpner for inntil 2 tur/retur per sommersesongen 2025. Turene skal dekke én innkjøring med materialer og én utkjøring etter utført vedlikehold på pipe og vedovn.
Trasé	Kjøringen skal følge trasé som vist i kart under:

Naturreservater Minnildalsmyran og Svartåmoen
Landskapsvernområder Trollheimen og Innerdalen

	<i>Fra Kleva parkering og innover langs Jøldalsvegen. Kjøring skal følge traktorveien og ikke i utmarka.</i>
Tidsrom	I tillegg til ei generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider, er det fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger: Generelt kjøreforbud: - fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00 - alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00
Krav om kjøring	Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum, og på så få kjøredager som mulig. Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nyttetransport, når dette ikke medfører behov for flere turer. Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje eller proviant av bekvemmelighetsårsaker.

Krav om kjørebok	Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok ikke er utfylt <u>før</u> turen starter. Utfylt kjørebok skal returneres etter turene er utført eller senest innen 15.12.2025, også om den ikke nyttes. Dersom kjørebok ikke leveres kan dispensasjonen trekkes av forvaltningsmyndigheten.
Andre vilkår	Dispensasjonen og kjørebok skal medbringes under transport, og vises ved kontroll. Ferdseien skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Forholdet til annet lovverk

Ved bruk av godkjent leiekjører kreves ingen egen behandling etter lov om motorferdsel, men tillatelse fra berørte grunneiere ev andre rettighetshavere kreves i tillegg til denne dispensasjonen.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Vedlegg

- 1 Sakens behandling - Trollheimen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel - Jøldal - transport av materiale til hytte - Terje Jünge
- 2 Kjørebok 2025

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Rennebu kommune	Myrveien 1 Berkåk	7391	RENNEBU

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Norsk Tindeklub
Kirkeveien 79b
0364 OSLO

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2025/4767-5 432.3

Deres ref.

Dato 27.06.2025
025

Dispensasjon - Innerdalen landskapsvernområde - Helikoptertransport til vedlikehold av hytte - 2025 - Giklingdalen - Norsk Tindeklub

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Norsk Tindeklub
Sjåfør (-er):	Airlift AS (tlf: 577 18 100)
Kjøretøy:	Helikopter

Transportformål

Transport av ved, materialer og tyngre utstyr til Tindeklubhytta i Giklingdalen (gnr/bnr. 91/1/2) i Sunndal kommune. Materiale og utstyr skal brukes til vedlikehold av hytta.

Hjemmel

Naturmangfoldlovens § 48 – første ledd, første alternativ (dispensasjon fra vernevedtak):
«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig»

Vilkår for transporten

Antall turer / varighet	Dispensasjonen åpner for inntil 20 hiv med nødvendig transport i forbindelse med frakt av materialer til vedlikeholdsarbeid og frakt av ved. Flyvningene skal forekomme i perioden 01.09.2025 – 30.09.2025. Hiv skal fordeles på totalt 2 dager innenfor denne perioden. Når transportdagene er bestemt, skal forvalter (99101817) og lokal SNO (95965128) varsles.
--	--

Naturreservater Minnildalsmyran og Svartåmoen
Landskapsvernområder Trollheimen og Innerdalen

Trasé	Kjøringen skal følge trasé som vist i kart under, med landing ved Tindeklubhytta og parkeringsplassen i Nerdalen.
Tidsrom	Det er det fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger: - Kjøring med helikopter må foregå på to <u>hverdager</u> i september 2025. Generelt kjøreforbud: - alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00
Krav om kjøring	Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum, og utført på <u>to</u> dager. Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nyttetransport, når dette ikke medfører behov for flere turer.
Krav om kjørebok	Dispensasjonen er ikke gyldig dersom logg ikke er utfylt <u>før</u> turen starter. Utfylt logg skal returneres innen 15. desember 2025, også om den ikke nyttes.
Andre vilkår	Dispensasjonen og logg skal medbringes under transport, og vises ved kontroll. Ferdselen skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Forholdet til annet lovverk

Ved bruk av godkjent leiekjører kreves ingen egen behandling etter lov om motorferdsel, men tillatelse fra berørte grunneiere ev andre rettighetshavere kreves i tillegg til denne dispensasjonen.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift

Vedlegg

- 1 Sakens behandling - Innerdalen landskapsvernområde - Helikoptertransport til vedlikehold av hytte - 2025 - Giklingdalen - Norsk Tindeklub
- 2 Logg 2025

Kopi til:

Sunndal kommune	Romsdalsvegen 2, Postboks 94	6601	SUNNDALSØRA
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

Mattis Sveine
Gyldenløves Gate 28 B
0260 Oslo

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2023/7051-8 432.2

Deres ref.

Dato 04.06.2025

Dispensasjon - Innerdalen landskapsvernområde - motorferdsel til hytte i Innerdalen - vedlikehold - Mattis Sveine

Vedtak

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Mattis Sveine
Sjåfør (-er):	Arne Gabrielsen og Nils Olav Talgø
Kjøretøy:	Bil (med tilhenger) RK 32722

Transportformål

Transport av materialer og utstyr for å bytte av kjøkken og vedlikehold av hytta.

Hjemmel

Naturmangfoldlovens § 48 – første ledd, første alternativ (dispensasjon fra vernevedtak):
Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig

Vilkår for transporten

Antall turer / varighet	Dispensasjonen åpner for inntil 4 tur/retur i løpet av sommersesongen 2025.
Trasé	Kjøringen via Innerdalsvegen (jeepvei) fra Nerdalen til Innerdalen
Tidsrom	I tillegg til ei generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider, er det fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger: Generelt kjøreforbud: - fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00 - alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00
Krav om kjøring	Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum, og på så få kjøredager som mulig. Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nyttetransport, når dette ikke medfører behov for flere turer. Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje eller proviant av bekvemmelighetsårsaker.
Krav om kjørebok	Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok ikke er utfylt <u>før</u> turen starter.

	Utfylt kjørebok skal returneres innen 15. Desember 2025, også om den ikke nyttes.
Andre vilkår	Dispensasjonen og kjørebok skal medbringes under transport, og vises ved kontroll. Ferdsele skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Forholdet til annet lovverk

Det må avklares med Sunndal kommune om det er behov for behandling av saken etter lov om motorferdsel. Grunneiers tillatelse kreves i tillegg til denne dispensasjon.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Sakens behandling - Innerdalen landskapsvernområde - motorferdsel til hytte i Innerdalen - vedlikehold - Mattis Sveine
- 2 Kjørebok - Innerdalen landskapsvernområde - motorferdsel til hytte i Innerdalen - vedlikehold - Mattis Sveine

Kopi til:

Sunndal kommune	Romsdalsvegen 2, Postboks 6601	SUNNDALSØRA
	94	
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734 STEINKJER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404 MOLDE

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

TRONDHJEMS TURISTFORENING
Sandgata 30B
7012 TRONDHEIM

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2022/356-60 432.2

Deres ref.

Dato 17.07.2025

Forlenget dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - dispensasjon motorferdsel knyttet til drift av turisthytter og løypenett - Trondhjems Turistforening

Det vises til epostkorrespondanse med Trondhjems Turistforening (TT) og telefonkorrespondanse med Hege Sæther Moen den 17.07.2025. For transport av varer til Trollheimshytta ble det avtalt at dispensasjonen for helikoptertransport utvides for å dekke én transportdag sommeren 2025. Avtalt transportdag er mandag 21 juli.

For videre dispensasjoner av motorferdsel knyttet drift av turisthytter og løypenett må driftplan foreligge, som tidligere avtalt ved møte 05.12.2024, og det må søkes på nytt om dispensasjon.

Dagens dispensasjon gitt den 18.01.2022 med endringer den 18.02.2022 forelenges for én transportdag sommeren 2025. Det gis antall hiv som er nødvendig for én flydag/hverdag. Kopi av dispensasjonen av 18.02.2022 følger på neste side og skal medbringes på transport, sammen med kjørebook for det enkelte formål. Da forlengelsen kun gjelder helikoptertransport er ikke alle kjørebooker lagt ved.

Vedlagte kjørebook er:

6. Varetransport og materiell til sommervedlikehold (+personell til mottak av hiv med helikopter og rigg av hiv)

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Vedlegg

1 Kjørebook 6 - 2025 - Helikopter til Trollheimshytta - Trondhjems Turistforening

-- slutt på forlenget dispensasjon --

TRONDHJEMS TURISTFORENING
Sandgata 30B
7012 TRONDHEIM

Saksbehandler Roar Pettersen

Vår ref. 2022/356-0

Deres ref.

Dato 18.02.2022

Trollheimen landskapsvernområde og Svartåmoen naturreservat - dispensasjon for motorferdsel til vedlikehold, drift av turisthytter, løypenett og anlegg inkludert ny bru over Gravbekken, tillegg

Vedtak:

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Trondhjems Turistforening v/Per Gunnar Østeraas
Adresse, postnr. poststed:	Sandgata 30B, 7012 Trondheim
Sjåfører:	Trondhjems Turistforening v/Per Gunnar Østeraas (søker og ansvarlig for kjørebøkene nr. 1, 2, 9, 10 og 11 samt nr. 13 fra 2023); Trondhjems Turistforening v/Kristian Tøndel (ansvarlig for kjørebok nr. 4); Trondhjems Turistforening v/Eskil Følstad (ansvarlig for kjørebok 14); Leiekjører vedtransport Hugo Pedersen Rennebubjelken 1 representant m/firmalogo og pers.id; Rindal Røde Kors, v/Richard Halgunset (ansvarlig for kjørebok nr. 3 og 5); 3 representanter m/firmalogo og pers.id; Rennebu Røde Kors, (ansvarlig for kjørebok nr. 15, TT v/Per Gunnar Østeraas) Arild Stene, leiekjører Rennebu kommune, Jøldalen (ansv. for kjørebok nr 7 og 9); John Arve Nybro, leiekjører Rennebu kommune, Jøldalen (ansv. for kjørebok 8); Leiekjørere fra kommunene, kommunalt godkjent og med pers.id; Leiekjører 1; Leiekjører 2; Leiekjører 3; Pilot helikopterselskap (ansvarlig for logg, kjørebok nr. 6 og 12)
Type kjøretøy / reg.nr.:	• Snøscooter(e) m/slede, • Traktor m/henger, • Helikopter, se kjørebøkene.

Transportformål

Kjørebok (nr.)

1. Vedlikehold og tilsyn av bruer over Svartåa og Nauståa
2. Utkjøring skiltstolper -Gråhaugan-Breiskaret-Svartvatnet-Trollheimshytta. Merking vintertrasé trekanten i skogen v/Trollheimshytta. Staking (permanent) Svarthamran.
3. Kvisting trekanten

Trollheimshytta

4. Vedlikehold og tilsyn
5. Varetransport og vedlikehold (+evt. håndverker)
6. Varetransport og materiell til sommervedlikehold (+personell til mottak av hiv med helikopter og rigg av hiv).

Jøldalshytta

7. Varetransport og vedlikehold (+evt. håndverker)
8. Varetransport og vedlikehold (+evt. håndverker)
9. Varetransport og vedlikehold (+evt. håndverker) (barmark)

Gjevilvasshytta

10. Stakemerking (permanent) over Svarthamran, merking vintertrase trekanten i skogen v/Gjevilvasshytta.
11. *Kun for 2022. Forberedelser og transport av utstyr til ny bru Gravbekken vinteren.*
12. *Kun for 2022. Transport av ny bru til Gravbekken i 2022. Flyging fra lasteplass ved indre P-plass i Gjevilvassdalen til brulokalitet.*
13. *Fra og med 2023 - Vedlikehold og tilsyn av ny bru over Gravbekken*
14. Vedkjøring til Trollheimshytta
15. Kvistmerking vintertrasé Vaulan / Kleva-Jøldalshytta-Nerskogen

Antall turer/retur til det enkelte formålet framgår i den enkelte vedlagte kjøreboka

Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.3:

«Forvaltningsmyndigheten kan gje løyve til:

- c) Transport av varer til turisthyttene og naudsynt transport i samband med bygging og fornying av turisthytter og anlegg for friluftslivet.

Verneforskriften for Svartåmoen naturreservat kap. VI: «Forvaltningsstyresmakta kan etter søknad gje løyve til:

Pkt. 1. Naudsynt motorferdsel i samband med tiltak under kap. V pkt. 6: Vedlikehald av anlegg som er i bruk på fredningstidspunktet.

Pkt. 2. Merking, rydding og vedlikehald av eksisterande stiar, løyper og gamle ferdsselsvegar.»

Vilkår for transporten

Kjøretraséer	2022. Se kart til kjørebøkene med traséer som omsøkt. 2023 og 2024. Trasé for helikoptertransporten med varer og utstyr til Trollheimshytta skal da følge vintertraséen fra Gråhaugan, Foldalen og innover langs Gråsjøens vestsida til Trollheimshytta, jf. kjørebok 6.																									
Antall turer pr år	<table><tr><th></th><th>Snøscooter med slede</th><th>Helikopter</th><th>Traktor m/henger</th><th>Sum</th></tr><tr><td>2022</td><td>174</td><td>27</td><td>20</td><td>221</td></tr><tr><td>2023</td><td>166</td><td>15</td><td>20</td><td>201</td></tr><tr><td>2024</td><td>166</td><td>15</td><td>20</td><td>201</td></tr><tr><td>Total</td><td>506</td><td>57</td><td>60</td><td>623</td></tr></table>		Snøscooter med slede	Helikopter	Traktor m/henger	Sum	2022	174	27	20	221	2023	166	15	20	201	2024	166	15	20	201	Total	506	57	60	623
	Snøscooter med slede	Helikopter	Traktor m/henger	Sum																						
2022	174	27	20	221																						
2023	166	15	20	201																						
2024	166	15	20	201																						
Total	506	57	60	623																						
Varighet på dispensasjonen	Dispensasjonen gjelder for totalt 3 år, 2022 – 2024. ➤ Motorferdsel til forberedelser og transport av ny bru og utstyr til ny bru over Gravbekken gjelder kun for 2022, jf. kjørebøkene 11 og 12. ➤ Motorferdsel til vedlikehold og tilsyn av ny bru over Gravbekken gjelder fra og med 2023, jf. kjørebok 13.																									

Tidsrom	Generelt I tillegg til ei generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider, foreligger følgende kjøretidsbegrensninger: ➤ Kjøreforbud ▪ fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00. ▪ alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00. Snøscooter ➤ Kjøreforbud i påska og om våren ▪ skjærtorsdag fra kl. 12.00 til påskeaften kl. 08.00. ▪ påskeaften fra kl. 12.00 til 2. påskedag kl. 15.00. ▪ etter 20. April Helikoptertransport ➤ etter 30. juni
Øvrige aktuelle transport- formål	• Innehaver av dispensasjonen skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at transporten begrenses til absolutt minimum, og på så få dager som mulig. • Persontransport kan kun skje ved ledig plass under annen legal transport. • Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje mv. av bekvemmelighetsårsaker.
Krav om kjørebok	❖ Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok/logg ikke er utfylt før turen starter. ❖ Kjøreboka skal oppbevares sammen med kjøretøyet og vises fram til politi, Statens Naturoppsyn (SNO) eller verneområdeforvaltningen ved oppsyn når det blir krevd i felt. ❖ Utfylte og signerte kjørebøker skal returneres verneområdeforvaltningen det enkelt år: ○ innen 15. mai for motorferdselen på frossen og snødekt mark ○ innen 31. desember for barmarkstransporten og helikopterflygingen. ❖ For flerårige dispensasjoner må kjørebøkene være innlevert før nye kjørebøker skrives ut.
Andre vilkår	1. Dispensasjonen forutsetter at tillatelse/rettighet til å benytte aktuell trasé er avklart med grunneiere og eventuelle andre rettighetshavere. 2. Dispensasjonen forutsetter tillatelse fra berørt kommune. 3. Transporten skal skje på snødekt og frossen mark. 4. Motorferdselen skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for natur og mennesker. Kjøringen skal begrenses til et nødvendig minimum.

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47
sftlpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen>

TRONDHJEMS TURISTFORENING
Sandgata 30B
7012 TRONDHEIM

Saksbehandler Maren Katrine Kallåk

Vår ref. 2022/356-63 432.2

Deres ref.

Dato 28.07.2025

Forlenget dispensasjon - 2025 - Trollheimen landskapsvernområde - Trondhjems Turistforening

Det vises til epostkorrespondanse med telefonkorrespondanse med Hege Sæther Moen fra Trollheimshytta den 24.07.2025, samt tidligere utvidelse av dispensasjon for kjørebok 6 den 17.07.2025. For transport av varer til Trollheimshytta ble det avtalt at dispensasjonen for helikoptertransport utvides for å dekke én ekstra transportdag sommeren 2025. Behovet for én ekstra flydag kommer av mangel i levering for flydagen som ble utført 21 juli.

Dagens dispensasjon gitt den 18.01.2022 med endringer den 18.02.2022 forelenges for én ekstra transportdag sommeren 2025. Det gis antall hiv som er nødvendig for én flydag/hverdag. Kopi av dispensasjonen av 18.02.2022 skal medbringes på transport, sammen med denne dispensasjon forlengelsen og kjørebok for det enkelte formål.

Den kommende flydagen vil inkludere transport av varer som vil redusere behovet for helikoptertransport for sommersesongen 2026.

Avtalt transportdag er torsdag 31 juli.

For videre dispensasjoner av motorferdsel knyttet drift av turisthytter og løypenett må driftplan foreligge, som tidligere avtalt ved møte 05.12.2024, og det må søkes på nytt om dispensasjon.

Da forlengelsen kun gjelder helikoptertransport er ikke alle kjørebøker lagt ved.
Vedlagte kjørebok er:

6. Varetransport og materiell til sommervedlikehold (+ personell til mottak av hiv med helikopter og rigg av hiv)

Med hilsen

Maren Katrine Kallåk
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Vedlegg

1 Kjørebok 6 - 2025 - Trondhjems Turistforening

ST 32/2025 Eventuelt